

ДОКЛАД ЗА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НА ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ГРАД СВИЛЕНГРАД

Възложител: ОБЩИНА СВИЛЕНГРАД

май 2013 година

СЪДЪРЖАНИЕ:

	Информация за възложителя	5
	Списък на използваните съкращения	6
1	Въведение	7
2	Цел и обхват на дейностите на общия устройствен план и връзка с други планове и програми.	11
3.	Връзка на общия устройствен план на град Свиленград с други съотносими планове и програми.	15
4.	Анотация на ОУП на град Свиленград.	16
5.	Текущо състояние на компонентите и факторите на околната среда, културно-историческото наследство и тяхното евентуално развитие без прилагане на плана.	19
5.1.	Атмосферен въздух и климат.	20
5.1.1.	Климатична характеристика	20
5.1.2.	Атмосферен въздух.	23
5.2.	Повърхностни и подземни води.	27
5.2.1.	Повърхностни води.	27
5.2.1.1.	Повърхностно водно тяло „Река Марица от река Съзлийка до границата“ с код BG3MA100R001	30
5.2.1.2.	Повърхностно водно тяло „Река Левченска“ с код BG3MA100R004	35
5.2.1.3.	Повърхностно водно тяло „Река Голямата (Пъстрогорска)“ с код BG3MA100R005	37
5.2.2.	Подземни води.	38
5.2.2.1.	Подземно водно тяло „Порови води в Неоген-Свиленград-Стамболово“ с код BG3G000000N011.	39
5.2.2.2.	Подземно водно тяло Порови води в Кватернер-Свиленград-Стамболово с код BG3G000000Q048.	40
5.2.3.	Зони за защита на водите.	41
5.2.4.	Водоснабдяване на територията и съществуващ начин на третиране на отпадъчните води	42
5.3.	Почви и земни недра.	48
5.4.	Биологичното разнообразие и неговите елементи, елементи на националната екологична мрежа.	51
5.4.1.	Биогеографска характеристика на района.	51
5.4.2.	Растителен свят. Характеристика на състоянието.	52
5.4.3.	Животински свят. Характеристика на състоянието.	57

5.4.4.	Елементи на националната екологична мрежа.	70
5.4.4.1.	Защитени природни територии.	70
5.4.4.2.	Защитени зони	71
5.5.	Ландшафт.	100
5.6.	Отпадъци.	100
5.7.	Опасни вещества.	105
5.8.	Рискови енергийни източници - шум, вибрации и генетично модифицирани организми.	106
5.9.	Културно историческо наследство.	107
5.10.	Човешко здраве.	108
6.	Развитие на компонентите на околната среда и факторите, които я замърсяват без прилагане на плана.	109
7.	Характеристики на околната среда на територии, които могат да бъдат значително засегнати. Съществуващи екологични проблеми.	111
8.	Цели на опазване на околната среда.	114
9.	Оценка на въздействията.	118
10.	Описание на мерките за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните последици от осъществяване на плана върху околната среда, както и план за изпълнението на тези мерки. Препоръки.	127
11.	Мотиви за избор на разгледаните алтернативи, методи за извършване на оценката и трудности. Източници на информация..	130
12.	Описание на необходимите мерки във връзка с наблюдението по време на прилагането на плана	140
13.	Заключение	142
14.	Справка за проведените консултации.	143
15.	Списък на експертите изготвили екологичната оценка	146
	Приложения	147
	Запитвания и отговори за проведените консултации.	
	Общ устройствен план.	
	Картен и графичен материал – схема водоснабдяване, защитени зони.	
	Снимков материал	
	Декларации на независимите експерти, автори на ДЕО и доказателства за компетентност	
	Нетехническо резюме на Доклада за екологична оценка	

ИНФОРМАЦИЯ ЗА КОНТАКТ С ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ:

Възложител: ОБЩИНА СВИЛЕНГРАД, със седалище и адрес на управление град Свиленград, бул. "България" № 32, ЕИК: 000903825, представлявана от инж. Георги Стоянов Манолов, Кмет на Община Свиленград.

Пълен пощенски адрес: град 6500 Свиленград, бул. България 32, област Хасково

Телефон: 0379 / 74 302; факс 0379 / 74 371

E-mail: obshtina@svilengrad.bg;

Web: www.svilengrad.bg

Лице за контакти: арх. Анастас Карчев, 0379 743 55; 0886 000 732;
arch_karchev@svilengrad.bg

ИЗПЪЛНИТЕЛ :

ЕТ"ЕКОИНВЕСТ КОНСУЛТ – ДОБРОМИР ГАНЕВ", със седалище и адрес на управление: град Стара Загора, квартал „Железник“, улица „Архитект Христо Димов“ № 28, вписано в Търговския регистър към Агенцията по вписвания с ЕИК 12375795, представлявано от Добромир Георгиев Ганев.

ИЗГОТВИЛИ:

Добромир Георгиев Ганев – ръководител колектив

Доц. д-р Андон Даракчиев

Инж. Жанета Стефанова Атанасова

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АМ	Автомагистрали
БИ	Биотичен индекс
БПК	Биохимична потребност от кислород
ДВ	Държавен вестник
ВЕИ	Възобновяеми енергийни източници
ВЕЦ	Водноелектрическа централа
ДГС	Държавно горско стопанство
ДГФ	Държавен горски фонд
ЕЖ	Еквивалентни жители
ГКПП	Граничен контролно-пропускателен пункт
ЕС	Европейски съюз
ЕО	Екологична оценка
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗМ	Защитена местност
ЗТ	Защитени територии
ЗООС	Закона за опазване на околната среда
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ИБР	Източнобеломорски район
ИАОС	Изпълнителната агенция по околната среда
КАВ	Качество на атмосферния въздух
МИЕТ	Министерство на икономиката, енергетиката и туризма
МК	Министерство на културата
МОМН	Министерство на образованието, младежта и науката
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
НЕМ	Националната екологична мрежа
НПО	Неправителствени организации
НПУДО	Националната програма за управление на дейностите по отпадъците
НСРР	Национална стратегия за регионално развитие
ООН	Организация на обединените нации
ОП	Оперативна програма
ОПОС	Оперативна програма „Околна среда”
ПМС	Постановление на министерския съвет
ПДН	Пределно допустима норма
ПЗ	Природни забележителности
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПУРБ	План за управление на речните басейни
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
РОУКАВ	Райони и агломерации за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух
РПМ	Републиканска пътна мрежа
РПР	Регионален план за развитие
РЦУО	Регионален център за управление на отпадъците

ТБО	Твърди битови отпадъци
ТЕЦ	Топлоелектрическа централа
ФПЧ	Фини прахови ч астици
ХПК	Химична потребност от кислород
IUCN	International Union for Conservation of Nature Международен съюз за защита на природата и природните ресурси

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Възложител на плана и на екологичната част към него е Община Свиленград. Предварителният проект за Общ устройствен план на град Свиленград и землището му са разработени от колектив на „АРХ-ПРОЕКТ КОНСУЛТ“ ЕООД, град София на база на спечелена обществена поръчка.

В съответствие с изискванията на чл. 125, ал. 1 и 2 от Закона за устройство на територията Община Свиленград е изготвила планово задание, одобрено от Общинският съвет, което е представено и в РИОСВ Хасково по реда на чл. 125 ал. 6 на ЗУТ за преценяване необходимостта от екологична оценка.

С писмо с изх. № 1407/08.07.2010 г. Инспекцията информира Общината че Общите устройствени планове подлежат на задължителна екологична оценка, като процедурите по нея се съвместяват изцяло с действащите процедури по изготвяне на плановете и Компетентен орган е Директорът на РИОСВ-Хасково.

Според изискванията на компетентния орган възложителят е разработил и реализирал схема за провеждане на консултации с обществеността, заинтересуваните органи и трети лица по реда на чл. 19, ал.1-4 и с компетентните органи по чл. 4, както и със специализираните компетентни органи по чл. 13, ал. 1, съгласно изискванията на чл. 20 от Наредбата по ЕО, което е внесено в РИОСВ с писмо с изх. № 11-7080/20.12.2012 г. Резултатите са представени в приложение на Доклада. Обхватът и съдържанието на Доклада за екологичната оценка за ОУП на град Свиленград е структуриран съобразно изискванията на чл. 86, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда и е утвърден с Писмо Изх. № ПД-845/28.01.2013 г. на компетентния орган, с което са внесени и изменения в предложената от Възложителя схема за провеждане на консултации.

С писмо с изх. № 11-7081/20.12.2012 г. в РИОСВ е внесено уведомление по чл. 10 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на плановете, програми и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони.

След преглед на представената документация компетентния по Закона за биологичното разнообразие орган извършва преценка за допустимост на ОУП на град Свиленград по реда на чл. 36, ал. 2, във връзка с чл. 12, ал. 4 и ал. 5 от Наредбата по ОС, която е отразена в Писмо с изх. № ПД-845/28.01.2013 г. и установява следното:

1. Предвижданията на ОУП на гр. Свиленград **са допустими** за осъществяване при условие, че не влизат в противоречие със забраните въведени със заповедта за обявяване на защитена местност „Лозенски път“;

2. Проектът на ОУП на град Свиленград е допустим за осъществяване при условие, че планирането на устройствените зони и предвижданията на проекта не противоречат на режимите, въведени с Плана за управление на речните басейни за Източнобеломорски район (получно писмено становище с вх. № ПД-84/25.01.2013 г. от БД „ИБР“ с център град Пловдив).

На основание чл. 36, ал. 4 от Наредбата по ОС, преценката на компетентният орган е, **че няма вероятност ОУП** на гр. Свиленград да окаже значително отрицателно въздействие върху защитена зона „Река Марица“, при спазване на мерките посочени в ПУРБ за участъка от реката в района на действие на ОУП и поради следните мотиви:

1. Характерът и местоположението на ОУП не предполагат отрицателно въздействие защитена зона „Река Марица“ или нейни ключови елементи.

2. Не се очаква отнемане на площи от местообитания, фрагментация на местообитания или популации на видове, безпокойство или унищожаване на видове и популациите им.

3. Предвид фактическата обстановка, в района на реализация на ОУП не се очакват кумулативни въздействия върху защитените зони.

Екологична оценка е разработена от колектив независими експерти, които отговарят на изискванията, поставени с чл.83 ал.1 и ал. 9 от ЗООС. Съгласно тези изисквания, към доклада са приложени списък на авторския колектив, изработил екологичната оценка и писмени декларации на експертите по чл. 16 от Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми .

При разработването ѝ е използван подход, при който се изясняват екологичните дадености и проблеми на най-ранния етап на вземане на решение с изявен стремеж този процес да е напълно прозрачен посредством консултации и участие на обществеността. С екологичната оценка се цели интегриране на предвижданията по отношение на околната среда в процеса на развитие като цяло и въвеждане принципа на устойчиво развитие.

Разработената екологичната оценка включва информация, съответстваща на степента на подробност на плана и използваните методи за оценка.

В настоящата екологична оценка, колективът експерти се е стремил да:

- анализира възможните значителни въздействия върху компонентите (атмосферен въздух, води, почви, земни недра, ландшафт, природни обекти, минерално разнообразие, биологично разнообразие) и факторите (естествени и антропогенни вещества, различни видове отпадъци, рискови енергийни източници, генетично модифицирани организми, шум, вибрации и вредни лъчения) на околната среда в обхвата на действие и влияние на плана;

- проучи и посочи алтернативите на плана;
- идентифицира начините за подобряване на подбора на плана, планирането, проектирането и изпълнението чрез предотвратяване, минимизиране, смекчаване или компенсиране на неблагоприятните въздействия върху околната среда и увеличаване на положителните въздействия;
- предложи мерки за включване на процеса на смекчаване и управление на неблагоприятните въздействия върху околната среда по време на изпълнението на плана.

Докладът за екологична оценка е изцяло съобразен с изискванията на Закон за опазване на околната среда (Обн. ДВ. бр.91 от 25 Септември 2002г., посл.изм. ДВ. бр.103 от 29 Декември 2009г.) и Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Приета с ПМС № 139 от 24.06.2004 г., обн., ДВ, бр. 57 от 2.07.2004 г, Загл. изм. -ДВ, бр. 3 от 2006 г., посл.изм.)бр. 94 от 30.11.2012 г., в сила от 30.11.2012 г.). Въздействията върху компонентите на околната среда и начините за извършването на оценката са определени от „Ръководство за ЕО на планове и програми в България”, София, 2000 и „Указанията и методиките на ЕК за стратегическа екологична оценка”.

Разработката е изцяло съобразена с направените констатации и поставени изисквания от РИОСВ Хасково. Предварителното проучване по компоненти на околната среда, послужи като подготовка за подробно комплексно екологично изследване на района, обект на ОУП, като при теренните работи, беше проучена и описана конкретната обстановка. Бяха провеждани срещи с местни хора за обсъждане намеренията на Възложителя. Реализирането на инвестиционното предложение е тясно свързано със социално-икономическото развитие на района.

При изготвяне на настоящия Доклад от страна на Възложителя бяха представени:

- ❖ Писмо с изх. № 1407/08.07.2010 г. на РИОСВ Хасково;
- ❖ Писмо с изх. № ПД-845/28.01.2013 г. на РИОСВ Хасково;
- ❖ Планово задание за Общ устройствен план на град Свиленград;
- ❖ Предварителен проект за Общ устройствен план на град Свиленград;
- ❖ Общински план за развитие 2006-2013 г.;
- ❖ Програма за управление на отпадъците на община Свиленград.
- ❖ Писмо с изх. № 0800-675/21.12.2012 г. на Министерство на културата - Национален институт за недвижимо културно наследство;
- ❖ Писмо с изх. № 444/19.02.2013 г. но «Водоснабдяване и канализация» ООД град Хасково;

- ❖ Писмо с изх. №ЖГ-4657/27.02.2013 г. на ДП «Национална компания железопътна инфраструктура», град София;
- ❖ Писмо с изх. № з-1981/04.03.2013 г. на Регионална здравна инспекция Хасково;
- ❖ Писмо с изх. №1002-134/28.02.2013 г. на Министерство на образованието, младежта и науката град София;
- ❖ Писмо с изх. № ДС-10061/26.02.2013 г. на Министерство на вътрешните работи, град София;
- ❖ Писмо с изх. № 37-106/12.02.2013 г. на Министерство на земеделието и храните, град София София.
- ❖ Разрешително за водоползване № 300364/12.05.2004 година, издадено от Директора на БД „ИБР” с център град Пловдив

2. ЦЕЛ И ОБХВАТ НА ДЕЙНОСТИТЕ НА ОБЩИЯ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН И ВРЪЗКА С ДРУГИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ.

Устройственото планиране на населените места е в пряка зависимост от обществено-икономическите условия и законова уредба. Действието на вече установено пазарно стопанство, развитието на частния сектор в производството и обслужването на населението, развитието на пазар на градски терени и друга недвижима собственост поставят началото на нов етап в устройството на населените места и нов подход при решаването на натрупаните проблеми в тях и насоки за бъдещото им развитие.

В същото време, Общият устройствен план на град Свиленград от края на деветдесетте години на миналия век и Застроителните и регулационни планове на отделните части на града, са изработени при друга законова основа и в някои случаи пречат за управлението на процесите, които протичат в градската и околорадска територия, като последната дори не е третирана изцяло.

Проектът за Общ устройствен план е изработен на основата на утвърдено планово задание, което по същество е методическа и информационна основа и с него се формулират указания, препоръки и задачи:

- Препоръчва се методическият подход за разработване на ОУП;
- Определят се целите и задачите на ОУП;
- Осигурява се основната информация за състоянието и тенденциите в икономическото, социално, техническо и пространствено развитие;
- Предоставя се кратка справка за историческото развитие и настоящото състояние на града;
- Представя се накратко регионалната структура и мястото на града в нея;
- Представя се актуална агрегирана информация за основните градски системи – труд, обитаване, отдих и техническа инфраструктура;
- Характеризира се в общи рамки екологическото състояние на града и землището с очакваните изменения;
- Определя се състоянието на планово-пространствената структура на града и насоките за пространственото му развитие във варианти. *Одобреният от общината вариант става основа за разработване на ОУП; тези варианти са основата за коментар, отправна точка за разсъждения.*

На тази база са определени **цели и задачи на общия устройствен план, които** произтичат от предназначението на устройствените планове за формиране на хармонична жизнена среда в населените места при отчитане на спецификата на конкретния обект и изискванията, предявени с Плановото задание.

Те имат принципен характер и чрез тях може да се оценят резултатите и смисъла на проектното предложение и осигуряват комплексния характер на устройственото решение и са ключа за контрол в това направление.

Главната цел на Общия устройствен план на град Свиленград е **създаването на оптимална пространствена и функционална структура за развитие, изграждане и комплексно устройство на града в хармонично единство на урбанизираните структури със съществуващите природни и антропогенни елементи и специфични социално-икономически условия при отчитане и на регионалните компоненти - важен градоустройствен фактор.**

За постигането на целта на разработката, се решават следните основни задачи:

- ❖ определяне на нормативна основа на териториалният обхват за пространствено развитие на града до 2025 г. и неговото демографско развитие;
- ❖ определяне на функционалното предназначение на градските терени по структурни единици и извеждане на пространствени и социални параметри;
- ❖ определяне на вътрешната структура на елементите на функционалните системи "обитаване", "труд" и "отдых";
- ❖ организацията, йерархична съподчиненост и локализиране на основните елементи от обслужващата сфера;
- ❖ определяне йерархията на структурата, трасетата на елементите на главната комуникационна мрежа и тесните места в действието ѝ;
- ❖ развитие, оразмеряване и провеждане на елементите на инженерните мрежи;
- ❖ организиране, диференциране и оразмеряване на елементите на зелената система;
- ❖ създаване на условия за поддържане на екологическото равновесие и опазване на природната среда от неблагоприятни антропогенни въздействия при отчитане фактът, че града има епизодични проблеми в екологично отношение;
- ❖ разработване на програма от мероприятия и система за управление реализацията на ОУП.

В този смисъл Общият устройствен план на град Свиленград трябва да съдържа решения за:

- Структура на територията за: обитаване, производство, рекреация, природозащита, природовъзстановяване, комуникация и инфраструктура.
- Строителните граници в това число и терените за ново градско развитие, при отчитане собствеността на гражданите, ограничителите и стимулаторите за териториално развитие.

- Строителните зони, границите им, начинът на застрояване и основни параметри на застрояване, като: интензивност, плътност, височина и др.
 - Главната и обслужваща улична мрежа.
 - Трасетата и обектите на инженерната инфраструктура.
 - Защитените архитектурни, културни и др. зони и обекти - паметници на културата.
 - Обектите за обществено обслужване от система "образование", „култура", "здравеопазване", "спорт" и др., които се изграждат със средствата на общината и държавата и са от особена важност за града.
 - Екологични мероприятия, параметри и изисквания за повишаване стандарта и качествата на околната среда.
 - Да набележи мероприятия за ландшафтно и композиционно естетическо оформяне на града, прилежащите квартали и крайселищната територия.
 - Да се изследват и набележат мероприятия за устойчивост на социално-икономическото развитие и съпътстващите ги устройствени условия.
 - Да се разработят разчети за баланса на територията и други важни териториални показатели.
 - Да определи зоните с висока концентрация на обекти от обслужващия сектор със стопанско предназначение.
 - По същество това са основните задачи на Общия устройствен план, от които произтичат определени изисквания за спешно решаване на някои възлови проблеми в настоящото развитие на града.
 - ОУП-Свиленград да се разработи за перспективен срок от 15 години, т.е. планов хоризонт 2025 година. Урбанистичната хипотеза да се разработи с планов хоризонт 2035 година.

При осъществяване на тези цели, освен типично присъщите и традиционни задачи, общият устройствен план следва да реши и някои нови.

На първо място трябва да осигури възможно най-добър баланс между частните и обществените интереси. Това е най-трудният и най-конфликтният момент. Планът трябва да защитава и гарантира частната собственост, но в същото време следва да дава възможност за реализация на доказани обществени интереси. Важен елемент от тази задача е и балансът между отделните и различни частни интереси.

В определяне на функционалните зони и предвижданията за функционално използване на терените, планът трябва да равнопостави всички видове собственост. Когато определени мероприятия от обществен интерес имат търговска привлекателност, то за реализацията на тези мероприятия следва да се дава възможност на всички собственици и инвеститори, включително и частни.

Да определи точно режимите на прилежащите към регулационната граница на града извън-селищни територии при съобразяване с плана за земеразделянето (картата на възстановената собственост).

Да осигури възможности за по-оперативно действие на общинската администрация.

Общият устройствен план трябва да бъде оперативен инструмент в ръцете на общинската администрация за ефективно управление на градската територия. За тази цел той следва да е едновременно достатъчно ясен и точен и да е с възможности за бързо привеждане в съответствие с новите условия и изискванията на конюнктурата.

Пълнотата, актуалността и надеждността на информацията по различните функционални и интегриращи системи, е гаранция за обективен анализ и правилни решения на разкритите проблеми и потребности.

Информационното осигуряване на проекта за ОУП обезпечава следните направления:

Агрегирана информация за град Свиленград по данни на Националния статистически институт:

- ✓ население – естествен и механичен прираст, възрастова структура и др;
- обитаване – жилищен и сграден фонд;
- ✓ икономика – брой фирми, продукция, основни стопански показатели;
- заетост и безработица;
- ✓ територия по фондове и др.

Допълнителна статистическа информация

Информация по отрасли и функционални системи, представена от съответните отдели и служби на общинската администрация, Общинска служба «Земеделие» и др. служби и институции, разполагащи с информация, необходима за разработването на ОУП според оценката на проектантския екип и със съдействието на общинската администрация.

Приложената информация в текстове и таблични материали към ОУП се придружава от данни за източника, от който е представена.

3. ВРЪЗКА НА ОБЩИЯ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ГРАД СВИЛЕНГРАД С ДРУГИ СЪОТНОСИМИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ.

Общият устройствен план на град Свиленград е стратегически за града инструмент, чрез който целите и приоритетите, зададени на Европейско и национално ниво за програмния период ще бъдат пренесени в обхвата на града и землището. При разработването му са взети предвид и съществува връзка с други планове, програми и проекти, определящи развитието на Европейския съюз, страната, района за планиране (Южен централен район за планиране), обособен с основна цел статистическо отчитане на териториалните единици, съгласно изискванията на Евростат (ниво 2), областта (ниво 3 - Хасковска) и общината. Цели се прилагането на интегриран подход на планиране, което ще позволи да се обвържат прилаганите от държавата мерки с целите и приоритетите на териториалните общности.

❖ **Европейски и трансгранични стратегически документи:**

- Стратегия „Европа 2020“;
- Териториален дневен ред на ЕС 2020;
- Лайпцигска харта за устойчиви градове;
- Дунавска стратегия на ЕС;
- Програми за транснационално и междурегионално сътрудничество, в които България участва;

❖ **Национални стратегически документи:**

- Национална програма за развитие: България 2020 г.;
- Национална стратегия за регионално развитие 2012-2022 г.;
- Трети национален план за действие по изменение на климата 2013 - 2020 г.;
- Националната стратегия за управление и развитие на водния сектор;
- План за управление на речните басейни в Източноромански район;
- Националната програма за управление на дейностите по отпадъците;
- Енергийна стратегия на Република България до 2020 г.;
- Национална стратегия за околна среда и Национален план за действие;
- Националният план за действие за енергията от възобновяеми енергийни източници;
- Трети национален план за действие за енергийна ефективност;
- Национална програма „Създаване на достъпна архитектурна среда“
- Национална стратегия за устойчиво развитие на туризма;
- Националният план за действие по заетостта;

- Стратегия за развитие на транспортната система на Република България до 2020 г.;

- Оперативни програми, съфинансирани от фондовете на ЕС.

- ❖ **Регионални стратегически документи:**

- Стратегия за развитие на област Хасково;

- Областната стратегия за развитие на социалните услуги.

- ❖ **Общински документи:**

- Общински план за развитие 2006-2013 г.

- Програма за управление на отпадъците на община Свиленград.

- Стратегия за управлението на общинската собственост за периода 2011- 2015 г.

- ПРОГРАМА за управление и разпореждане с общинска собственост.

- Общинска стратегия за развитие на социалните услуги.

4. АНОТАЦИЯ НА ОБЩИЯ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ГРАД СВИЛЕНГРАД.

Предварителният проект за ОУП определя планово-пространствената структура на града и насоките за пространственото му развитие.

Представен е на картен материал както следва:

- Предварителен проект в М 1: 15 000;

- Предварителен проект в М 1: 5 000;

- Схема водоснабдяване М 1: 15 000

- Схема екология М 1: 15 000;

- Схема стимулатори и ограничители за развитие в М 1: 15 000;

Балансът на територията – селищна и извънселищна, е представен в табличен вид, като е разгледано съществуващото положение към 2012 година и предвижданията по категории и видове терени.

Общата площ на землището на град Свиленград е 9 012 300 дка, като на жител в момента се падат 4 975.05 м², които се предвижда да достигнат до 5 120.63 м².

Общата площ, включена в регулационните граници на града е 623 300 дка или 334.08 м² на жител. За програмния период тези показатели ще нарастнат съответно на 954 400 дка или 542.05 м² на жител.

Извънселищната територия ще намалее от 8 398 000 дка на 8 106 000 дка, съответно от 4 635.94 м² на жителя на 4 605.68 м².

Балансът на територията представяме в следната таблица:

БАЛАНС НА ТЕРИТОРИЯТА

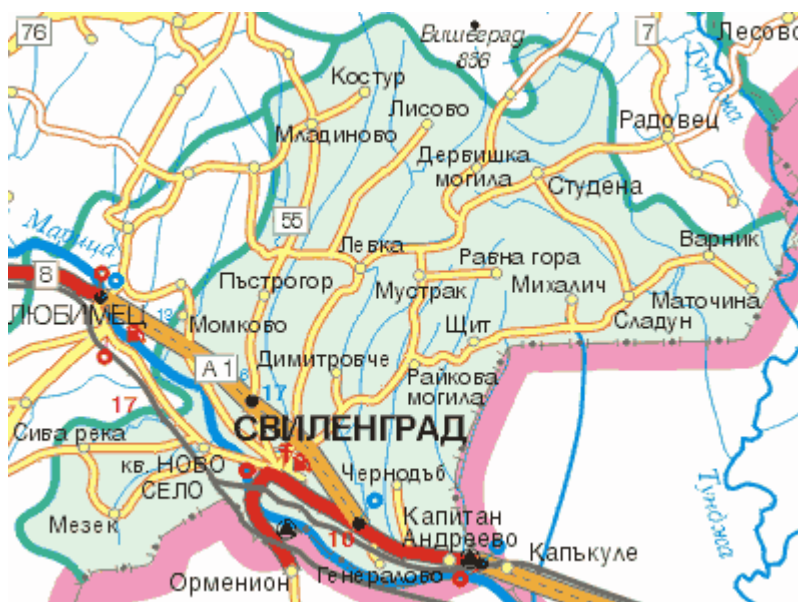
ЕЛЕМЕНТИ НА ТЕРИТОРИЯТА	СЪЩЕСТВУВАЩО ПОЛОЖЕНИЕ			ПРЕДВИЖДАНЕ ПО ОУП		
	Обща площ (ха)	% от обща площ	На жител м ²	Обща площ (ха)	% от обща площ	На жител м ²
СЕЛИЩНА ТЕРИТОРИЯ						
1. Нето терени за обитаване (жилищни квартали)	454.3	5.04	250.79	495.6	5.50	281.59
2. Терени за обществено обслужване в т.ч.	38.90	0.43	21.47	76.9	0.85	43.69
Обекти на образованието	12.4	0.14	6.85	12.4	0.14	7.05
Здравеопазване	5.70	0.06	3.15	5.70	0.06	3.24
Спорт и развлечение	2.10	0.02	1.16	38.0	0.42	21.59
3. Терени за производств. обекти :	39.1	0.43	21.58	63.30	0.70	35.97
Производствено-складови терени	39.1	0.43	21.58	63.30	0.70	35.97
4. Терени на транспортна техническа инфраструктура в т.ч.	65.4	0.73	36.10	87.70	0.97	49.83
Първостепенна улична мрежа	13.8	0.15	7.51	17.30	0.19	9.83
Второстепенна улична мрежа и паркинги	51.8	0.57	28.60	68.1	0.76	38.69
Железопътен транспорт				2.30	0.03	1.31
5. Терени на друга техническа инфраструктура	0.70	0.01	0.39	2.00	0.02	1.14
Водоснабдяване и канализация	0.30	0.00	0.17	1.20	0.01	0.68
Електроснабдяване	0.40	0.00	0.22	0.80	0.01	0.45
6. Зелени площи за широко обществено ползване	24.9	0.28	13.75	61.1	0.68	34.72
Паркове, скверове и др. подобни	24.9	0.28	13.75	61.1	0.68	34.72
7. Терени за специални нужди				9.20	0.10	5.23

8. Гробища				3.60	0.04	2.05
9. Други терени				155.00	1.72	88.07
СМФ				97.20	1.08	55.23
Водни площи и горски територии				57.80	0.64	32.84
ОБЩА ПЛОЩ НА СЕЛИЩНАТА ТЕРИТОРИЯ	623.30	6.92	344.08	954.40	10.59	542.05
ИЗВЪНСЕЛИЩНА ТЕРИТОРИЯ						
10. Резервни терени за бъдещо развитие на населеното място				48.8	0.54	27.73
11. Селищни обрзования в т.ч.	73.20	6.81	4.41	69.10	0.77	39.26
Промисленост	69.10	0.77	38.17	69.10	0.77	39.29
Други жилищни терени	4.10	0.05	2.26			
12. Земеделски територии в т.ч.	6135.3	68.08	3386.86	5706.4	63.32	3242.27
Обработваеми земи	5606.9	62.21	3095.17	5130.6	56.93	2915.11
Необработваеми земи	528.4	5.86	291.69	395.00	4.38	224.43
13. Горски територии в т.ч.	778.40	8.64	429.72	766.60	8.51	435.59
Гори	778.40	8.64	429.72	766.60	8.51	435.59
14. Нарушени територии за възстановяване	5.3	0.06	2.93	5.30	0.06	3.01
15. Водни течения и водни площи	841,3	9,34	464,42	783,5	8,69	445,17
16. Терени на трансп. техн. инфраструктура	380,60	4,22	210,10	392,10	4,35	222,78
17. Терени на инж. инфраструктура	63,20	0,70	34,88	63,20	0,70	35,90
18. Територии за добив на полезни изкопаеми	10,00	0,11	5,52	10,00	0,11	5,68
19. Други						
друг вид терен със селищен характер	39,60	0,44	21,86			
гробищни паркове	6,70	0,07	3,701	13,50	0,15	7,69
природни забележителности	32,8	0,36	18,10	32,81	0,361	18,62

специални терени	10,30	0,11	5,67			
площадки за строителни отпадъци	3,00	0,03	1,66	12,8	0,14	7,30
смесеномногофункционални територии				120,00	1,33	68,18
терени за рекреационни дейности-риболов и спорт				33,8	0,38	19,22
ОБЩА ПЛОЩ НА ИЗВЪНСЕЛИЩНАТА ТЕРИТОРИЯ	8398,00	93,18	4635,94	8106,00	89,94	4605,68
ОБЩА ПЛОЩ НА ГРАДА И ЗЕМЛИЩЕТО	9012,30	100,001	4975,051	9012,30	100,00	5120,63

5. ТЕКУЩО СЪСТОЯНИЕ НА КОМПОНЕНТИТЕ И ФАКТОРИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА, КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКОТО НАСЛЕДСТВО И ТЯХНОТО ЕВЕНТУАЛНО РАЗВИТИЕ БЕЗ ПРИЛАГАНЕ НА ПЛАНА.

Град Свиленград е разположен в долината на река Марица, образувана между Източните Родопи и Сакар планина, по двата бряга на реката и в непосредствена близост до точката, където се събират границите на България, Гърция и Турция.

Градът отстои на около 70 км от областния център Хасково, 150 км от Пловдив - център на Южен Централен Район и 300 км от столицата София. Разположен е на два км северно от гръцката и на 14 км северозападно от турската граница.

През землището на града преминава „Евро – азиатски“ инфраструктурен коридор № 10 – „Лондон – Калкута“. Днес районът се определя като контактна зона между два съседни Балкански региона и основна, може би най-важна външна граница на Европейския съюз - между „Изока и Запада“ във всеки нейн аспект – икономически, културен, религиозен... Това определя особената и водещата роля на ОУП в бъдещото развитие на качествено ново сътрудничество във всички области с контактните зони с двете съседни страни и променения статут на страната, като филтър между Изтока и Запада.

Освен автомобилния коридор през общината преминава и ж.п. линията, свързваща Западна и Централна Европа през София – Пловдив – Димитровград – Свиленград, която тук се разклонява на две трасета – едното за Северна Гърция и другото за Истанбул и Близкия Изток.

Землището на града има низинно – хълмист релеф. Надморската височина е в диапазона от 40 до 160 м.

5.1. Атмосферен въздух и климат.

5.1.1. Климатична характеристика.

Землището на града попада в Континентално-средиземноморската климатична област, Южнобългарска климатична подобласт (Събев и Станев «Климатични райони на България и техният климат», 1963). Най-характерните белези на този тип климат са топлото лято и меката зима (януарските температури са над 0°C), сравнително малката годишна температурна амплитуда, есенно-зимният максимум на валежите и липсата на ежегодно устойчива снежна покривка.

Климатичните характеристики, които играят най-съществена роля за формирането на природния потенциал на замърсяване на въздуха в района са:

- Посока и скорост на вятъра;
- Процент тихо време;
- Брой на дни с мъгла и температурни инверсии;
- Количества и периодика на валежите;
- Интензивност на слънчевото греене;
- Наличие на локални сезонни приземни преноси на въздушни маси.

Температура на въздуха и радиационно - топлинен баланс.

Разпределението на средномесечната температура през годината е:

Средномесечна температура по месеци в (°C):

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	год.
1.1	3.7	7.0	12.8	17.8	21.7	24.5	24.1	19.7	13.9	8.9	3.8	13.2

Динамиката на изменение на стойностите на средномесечните, максималните и минималните температури за характерните за годишните сезони месеци (°C):

МЕСЕЦ	ЯНУАРИ	АПРИЛ	ЮЛИ	ОКТОМВРИ
Максимална	6,1	18,7	30,2	19,2
Минимална	-3,4	6,1	15,9	6,8
Средна	1,8	12,6	23,8	13,1

Годишната продължителност на слънчевото греене е около 2240-2249 часа.

Продължителността на слънчевото греене на въздуха над 10°C е 1550 – 1600 часа.

Типична за този район е средната до висока честота на мъгливото време (средно 61 дни с мъгла годишно) По – голямият брой на дните с мъгла е през есента и зимата.

Атмосферно налягане и вятър.

❖ ВЪТРЕШНОГОДИШНИЯТ ХОД НА АТМОСФЕРНОТО НАЛЯГАНЕ се характеризира с един максимум през декември или януари и един минимум през юли, т.е. той е обратен на този на температурата на въздуха. Стойностите му за месеците януари и декември са съответно 1020.78 hPa и 1020.22 hPa, а за месец юли 1011.41 hPa. Средногодишно за страната при температура на въздуха 0°C атмосферното налягане е 1013 hPa . Приведени към морското равнище годишните стойности за всички станции в страната са между 1015 и 1018 hPa .

❖ Преобладаващите ветрове са северозападни и североизточни. През студеното полугодие често духат югозападни и южни ветрове с фьонов ефект.

❖ Орографските особености на региона влияят на посоката и скоростта на вятъра. Преобладават ветровете със северна компонента (NW, N, NE) – 43% от случаите, северна компонента – (NW, W, SW) – 37,6% от случаите. Честотата на ветровете с южна компонента (SE, S, SW) – 30,7% се увеличава най – вече през месеците април и май. Повторяемост на случаите “тихо време” – 23,6%.

❖ Средномесечните стойности на скоростта на вятъра варира около средногодишната стойност – 1,6 м/сек. Най – ветровито е през пролетните месеци март и април – 2,0÷2,1 м/сек., а най – тихо е през есенните месеци октомври и ноември (1,2 м/сек.).

Средномесечна и средногодишна стойност на скоростта на вятъра в м/сек

МЕ СЕЦ	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	СР. ГОД.
м/сек	1,7	1,7	2,0	2,1	1,6	1,5	1,6	1,3	1,5	1,2	1,2	1,7	1,6

Таблично сме представени преобладаващите посоки на вятъра (%) със скорост от 1 до 10 m/s. Разликата до 100% принадлежи на тихото време, когато по литературни данни са възможни инверсионни и смогови ситуации.

Честота на вятъра по посока (%) и скорост на вятъра (m/s):

СКОРОСТ m/s	ПОСОКА N	ПОСОКА E	ПОСОКА S	ПОСОКА W
1-3	16,3	9,2	6,5	7,1
4-6	5,2	5,8	2,0	2,1
7-10	2,0	2,9	1,0	0,9

Влажност на въздух.

Влажността на въздуха е критерий за условията, при които протичат процесите на изпарение, на транспирация, разсейване на атмосферните замърсители... Средната относителна влажност на въздуха за региона е 76,3%.

Повтаряемостта и продължителността на мъглите, което до голяма степен се определя от орогеографските условия, обуславя натрупването на атмосферните замърсители. По данни на МТО станция Свиленград средногодишно 30,9 дни са с мъгла. Най-голям е броят на дните с мъгла – 6,0÷6,5 през ноември и декември.

Валежи и снежна покривка.

Районът се характеризира със средногодишно количество на валежите от 696,0 мм с минимум през летните месеци. Разпределението на валежните количества по сезони е както следва: зима – 178 мм, пролет – 145 мм, лято 120 мм, есен – 153 мм. В аспект влияние върху състоянието на атмосферния въздух в региона следва да се отбележи, че посоченото по – горе сезонно разпределение на валежите, поради ниските си стойности определя наличие на вероятен риск за натрупване на атмосферни замърсители през летния сезон. Вторичния максимум на валежите в края на пролетта и началото на лятото съвпада с високата активност на Исландските циклони(май, юни). Високите количества на късноесенните и зимните валежи способстват и за активирането на кумулативната дейност по терасата на река Марица. Снежната покривка е слаба и краткотрайна с брой на дните със сняг 16-30.

Средномесечна и годишна сума на валежите в мм:

МЕ СЕЦ	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	CP ГОД

мм	63	46	38	49	57	58	36	26	34	56	63	69	696
----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

5.1.2. Атмосферен въздух.

Основните източници на емисии в приземния атмосферен слой са в секторите:

- Промишленост;
- Транспорт;
- Отопление (битови и обществени източници);
- Депа, кариери, хвостохранилища, насипища и др.;
- Строителни дейности.

Качеството на атмосферния въздух, съответно нивото на концентрация на замърсяващите вещества в приземния слой на атмосферата в даден район, е в зависимост от редица фактори, оказващи влияние върху тяхното разсейване или задържане, като местоположение, интензивност, честота, продължителност и височина на емисиите, както и от метеорологичните фактори като посока и скорост на вятъра, валежи, условия за температурни инверсии и т.н.

Основните показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух в приземния слой, съгласно чл. 4 (1) от Закона за чистотата на атмосферния въздух, са концентрациите на:

суспендирани частици	азотен диоксид и/или азотни оксиди	олово (аерозол)	полициклични ароматни въглеводороди
фини прахови частици	въглероден оксид	бензен	тежки метали - кадмий, никел и живак
серен диоксид	озон		арсен

Нормираните пределно-допустими концентрации (ПДК) на основните замърсяващи вещества са съответно установените средногодишни, средноденонощни и максимално еднократни.

Извършваните изследвания в град Свиленград са контролни или част от Националната система за мониторинг на околната среда, извършваща оценка на качеството на атмосферния въздух (КАВ) върху територията на страната, разделена на 6 района за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух, утвърдени със Заповед №580/17.07.2007 г. на Министъра на околната среда и водите. Ежедневно се контролират концентрациите на основните показатели, съгласно закона за чистотата на атмосферния въздух: общ прах, фини прахови частици (ФПЧ10,

ФПЧ2.5), серен диоксид, азотен диоксид/азотни оксиди, въглероден оксид, озон, бензен, олово, кадмий, никел, арсен, полициклични ароматни въглеводороди (ПАВ).

Допълнително, според характера и източниците на емисии в отделни райони от територията на страната се контролират специфичните показатели: фенол, амоняк, аерозоли на сярна киселина, толуол, ксилол, стирол, серовъглерод, сероводород, метан и неметанови въглеводороди, както и някои други специфични замърсители.

Дейността на Националната система за мониторинг на качеството на атмосферния въздух се регламентира със Заповед на Министъра на околната среда и водите №694/09.10.2008 год., в т.ч. брой, вид на пунктовете, контролирани атмосферни замърсители, методи и средства за измерване. Ежегодно МОСВ, ИАОС и РИОСВ определят предприятията – големи неподвижни обекти, източници на вредни вещества в атмосферния въздух, подлежащи на контрол чрез попълване на регистрационни карти. В изпълнение на изискванията на Наредба №6/99 год. за реда и начина за измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници, ИАОС, съгласувано с Регионалните лаборатории, РИОСВ и МОСВ ежегодно изготвят график на предприятията с източници, подлежащи на контролни измервания от РИОСВ. Графикът се утвърждава от Министъра на ОСВ и се изпраща в РЛ и РИОСВ за изпълнение. Всички 16 лаборатории на ИАОС разполагат с автоматични газови анализатори и пробовземна апаратура за контрол на емисиите на вредни вещества във въздуха, монтирани на моторни превозни средства. С апаратурата могат да се контролират емисиите на следните атмосферни замърсители: общ прах, съдържание на тежки метали, SO₂, NO₂/NO, CO, CO₂, общи въглеводороди, летливи органични съединения, амоняк и кислород.

По тази система в град Свиленград и общината няма обособен стационарен пункт за мониторинг на атмосферния въздух от Националната система за наблюдение, контрол и информация върху състоянието на околната среда и липсва обстойна статистическа информация за състоянието на въздуха по месеци и по години. Причината е, че на територията на града не са регистрирани наднормени количества на вредни емисии в атмосферата. Тук липсват големи промишлени предприятия, замърсители на околната среда и към настоящия момент няма крупни точкови източници на емисии от замърсители на атмосферния въздух.

До 2010 година значим замърсител при работа с пълен капацитет е било най-голямото промишлено предприятие в града - завод «Сакар», специализиран в производството на водопроводна месингова арматура - котелния цех с течно гориво, линията за непрекъснато леене на степени месингови брикети от ситни отпадъци (с

пречиствателно съоръжение)... Организиран източник на въглеводороди и газове е бил и каучуковия цех. В момента производствените процеси са почти замрели.

Източници на вредни емисии с производствен характер са били и другите по-големи производствени единици – текстилна фабрика «Коприна», ЗММ, ЗПО, както и по-малки местни производства, всички със силно редуциран производствен режим.

Проблем за всички по-големи населени места, включително и за град Свиленград е въздействието от автомобилния транспорт, свързано с увеличението на броя на автомобилите, лошото състояние на моторните превозни средства, дългия срок на експлоатацията им, лошата материално – техническа база за поддържането им, качеството на използваните горива, организацията на движението, състоянието на улиците и пътищата. В този смисъл не без значение е и натоварения автомобилен трафик по автомагистрала «Марица» и път Е-80, които преминават през територията на землището.

Освен емисиите от изгорели газове проблем е праховото замърсяване от не почистени и неблагоустроени улици.

В период на безветрие или на инверсионни състояния от битовия сектор може да се очакват завишени концентрации на стойностите на серен диоксид, азотен оксид, азотен диоксид и др. През зимния сезон във вечерните часове може да се наблюдават завишени концентрации на серен диоксид поради вида отопление, ползвано в битовия сектор – дърва и въглища. При изгарянето на масово употребяваните в домакинството твърди горива емисиите са с ниска височина и ниска емисионна температура. При неблагоприятни метеорологични условия и затруднена дифузия на замърсителите това също може да бъде причина за високи приземни концентрации в близост до източниците. За най – неблагоприятни климатични условия за замърсяване на атмосферния въздух могат да се определят зимните месеци, когато са чести случаите на температурни инверсии, мъгли и облачност.

Това създава неприятна атмосферна обстановка през зимния сезон, най-вече през ранните сутрешни и късните вечерни часове на денонощието.

По отношение чистотата на въздуха следва да се коментира и проблема с нарастване нивото на азотните окиси и оловните аерозоли като резултат на нарастване броя на личните МПС, качеството на горивата и състоянието на автомобилния транспорт. В този смисъл не без значение за качеството на атмосферния въздух в региона е и натоварения автомобилен трафик по автомагистрала «Марица» (шосе Е-80), която преминава през територията на община Свиленград.

Дейностите, свързани с източниците на емисии на летливи органични съединения (ЛОС) във въздуха основно са :

- дистрибуция на бензини (бензиностанции);
- предприятия, използващи органични разтворители в процеса на производство (дейности по нанасяне на покрития, производство на обувки, химически чистения, извличане и рафиниране на разстителни масла, производство на каучук и др.);
- производство, употреба и дистрибуция на определени бои, лакове и авторепаратурни продукти със съдържание на ЛОС, по-високо от установените норми ;
- горивните процеси.

Обектите, използващи в производствената си дейност вещества, чието изпускане в атмосферата води до нарушаване на озоновия слой или предизвиква парников ефект, както тези, преработващи или работещи с такива или с флуорирани парникови газове - за поддръжка на промишлени хладилни, климатични, термopомпени инсталации, стационарни противопожарни инсталации и високоволтова комутационна апаратура са малко и се контролират периодично за емитиране на въглеродороди, съдържание на халогенни елементи хлор, флуор, бром, йод. Наличието на халогенните елементи във въглеродородите е основната причина за озоноразрушаващото им действие и определя техния различен озоноразрушаващ потенциал.

Повечето действащи в града инсталации, употребяващи разтворители с емисии на ЛОС, са с консумация на разтворители под прагови стойности. За някои по-големи ползватели като например ателие за химическо чистене на „Свежест“ ЕООД са спазени са нормите за общи емисии от 20 г/кг почистен и изсушен продукт. По – големи търговци на едро са „Боян Абаджиев 2008“ ЕООД, „Аутоперфект 07“ ЕООД и др.

Всички продукти отговарят на изискванията на Наредба за ограничаване емисиите на летливи органични съединения (ЛОС) при употребата на органични разтворители в определени бои, лакове и авторепаратурни продукти.

Извършените проверки на обекти, използващи озоноразрушаващи вещества, като месопреработващи фирми с хладилни и климатични инсталации („Бурденис93“ ООД, „Ангел Саръндиев“ ЕООД, ЕТ „Живко Василев-Бисери“ и др.) показва, че се водят досиета на хладилните и климатични инсталации и извършват проверки за херметичност.

Бензиностанциите на територията на града и общината са приведени в съответствие с изискванията на Наредба №16/1999 г. за ограничаване на емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини. Изградени са системи за обратно връщане на газовите пари, които не позволяват отделянето на вредни емисии в атмосферния въздух.

Не са правени специални изследвания за източници за неприятни миризми. По принцип това са местата с изхвърлени органични отпадъци, района около закритото сметище и местата за отглеждане на животни.

Предвид на гореизложеното може да се направи извода, че за землището на град Свиленград няма данни, които да показват системно замърсяване на въздуха, изразено с наднормени концентрации на вредни газове и прах. Поради липса на крупни източници на емисии, атмосферният въздух в района може да се окачестви като незамърсен и с добро качество. Не са отчетени превишения на Пределно допустимите концентрации по действащото българско законодателство.

❖ Преносът на замърсяване от съседни или близки, силно натоварени територии като комплексът „Марица изток” също не създава проблеми.

Допълнителен фактор за влошаване качеството на атмосферния въздух са емисиите от транспорта, локални горивни източници, битовото отопление, както и вторично замърсяване на въздуха с прах, поради нередовно почистване и миене на уличната мрежа.

Не се изключва вероятността за съществуващи, макар и кратковременни наднормени концентрации за общите замърсители - прах, оловни аерозоли, серен диоксид, азотен диоксид, сероводород, особено в районите с интензивен автомобилен транспорт.

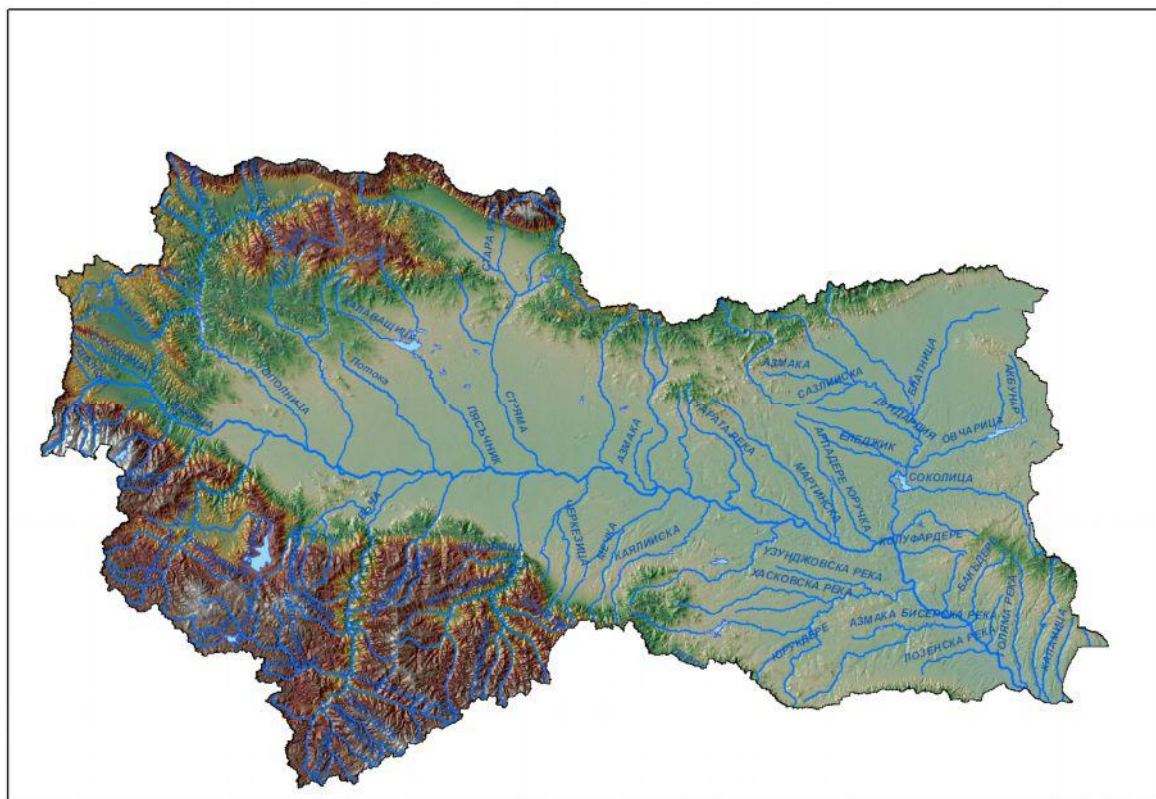
5.2. Повърхностни и подземни води.

5.2.1. Повърхностни води.

Главен воден ресурс и водоприемник в землището на град Свиленград е река Марица, чиято кратка характеристика представяма по данни от утвърдения План за управление на речните басейни в Източнореломорски район, т. IV , „Басейн на река Марица”. Определя се като най-голямата река в страната и на Балканския полуостров след Дунав с водосборна област до устието си от 53 000 км², а до държавната граница между България и Гърция— 21 992 км². Тя е и най-пълноводната река в България. Води началото си от Рила планина, от двете Маричини езера под връх Манчо.

Приема към 100 по-значителни притока, които са разположени симетрично спрямо главната река, т.е. броят на левите и десните притоци е почти еднакъв. От тях с най-големи водосборна области (над 100 км²) са Ракитница с площ 3293 км² и дължина 145 км, Тополница — площ 1790 км² и дължина 155 км, Въча — площ 1645 км² и дължина 112 км, Стряма — площ 1395 км² и дължина 110 км, Чепеларска — площ 1010 км² и дължина 86 км. От останалите притоци 47 са с водосборни области под 100 км², 46 между 100 и 500 км² и само 6 реки с водосборни области между 500 и 1000 км².

Притоци са също и реките Тунджа и Арда, но тъй като те обхващат значителни площи и до границата текат като самостоятелни реки и се вливат в Марица на турска територия, се разглеждат като отделни поречия.

Марица има среден наклон 7,3 ‰ и гъстота на речната мрежа 0,74 км/км². Средният наклон на притоците на Марица до град Първомай се движи в границите между 5 ‰ (река Потока) и 113 ‰ (река Петварска, приток на Въча), като на 40 % от тях средният наклон е над 40 ‰. За притоците в областта между гр. Първомай и границата средният наклон чувствително намалява и варира от 1,5 ‰ (река Овчарица, приток на Ракитница) до 18,5 ‰ (река Каламица), като 70% от тях имат среден наклон под 10 ‰. Тази голяма разлика в средните наклони се дължи на високопланинския характер на реките в горното течение на Марица и преобладаващо равнинния характер на притоците към средното и долното течение. Голямата разлика в средната надморска височина на водосборните области на отделните притоци към горното и долното течение на главната река дава своето отражение и върху гъстотата на речната мрежа. Така, ако се вземе същото сравнително деление, което е прието за характеристиката на средния наклон на водосборната област на Марица, то за горния участък 60% от притоците имат гъстота на речната мрежа над единица, като гъстотата варира между 0,40 км/км² (река Потока) и 2,4 км/км² (река Саръяр), а за долния участък този процент намалява на 8% и се движи между 0,3 км/км² (река Узунджовска) и 1,2 км/км² (река Колуфардере).

Коефициентите на развитието на водоразделната линия и извитост за река Марица са съответно 1,7 и 1,4.

Басейнът на река Марица, включва южните склонове на средногорската антиклинала, Тракийската низина, части от Рило-Родопския масив и Подбалканските полета, откъдето се вижда, че земноповърхните форми са най-разнообразни, като колкото се отива по на изток, толкова теренът се понижава, което е видно от картата на релефа в речния басейн, представена по-долу.

Горите в басейна на Марица заемат 8 470 км², или 40% от цялата водосборна област. Като се има предвид, че площта която тя заема е почти 1/5 от тази на България, то басейнът ѝ може да се причисли към добре залесените. Сравнително високият процент на залесеност се дължи до голяма степен на релефните особености на басейна, който от три страни е заграден с добре залесени планински възвишения и масиви - Рило-Родопския масив от юг и югозапад, Ихтиманската планина от запад и Средна гора от север. По видове горите се разпределят, както следва: нискостеблени — 5 750 км², иглолистни гори — 1 740 км², широколистни (дъб и бук) — 980 км², от които на дъбовете се падат едва 120 км² площ. В горното течение той много бързо нараства (от 4,2 % при кота 1 900 на 75,7 % при гара Белово), след това между гара Белово и град Пловдив намалява на 55 %, и от град Пловдив до границата постепенно намалява и стига до 40%.

Отделни петна от нискостеблени гори запълват дясната страна на басейна в пространството между склоновете на Източните Родопи и течението на главната река от град Марица надолу.

При Симеоновград реката взема югоизточна посока, минава през широк пролом сред Източнородопските разклонения и Сакар планина и под Свиленград напуска България и навлиза в Одринското поле. В този участък реката прави също така много ръкави и пясъчни острови със значителна дължина и големина. Описвайки слабо извити меандри, в почти обезлесени долини при надлъжен наклон 0,23 %, напуска територията на страната.

Средногодишният отток на р.Марица за периода 1961-1998 г. се изменя от 0,628 м³/s (19,80*10⁶ м³) при кота 1900 м до 107,92 м³/s (3403,4*10⁶ м³) при границата. Колебанията му са в границите от 0,433 - 0,837 м³/s до 43,05 - 204,80 м³/s в крайните пунктове. Средноквадратичното отклонение се изменя в границите от 0,099 м³/s до 32,76 м³/s, коефициентът на вариация от 0,158 до 0,304, а на асиметрията от 0,011 до 0,271, изчислени по метода на моментите.

Отточните модули, даващи представа за интензивността на оттокообразуването средно върху водосборните площи се изменят от 34,11 л/s/км² за кота 1900 до 5,12 л/s/км² при устието.

Размахът на териториалното изменение на минимума по главната река за годишния отток е между $0,433 \text{ m}^3/\text{s}$ ($37,01 \text{ l/s/km}^2$) до $43,05 \text{ m}^3/\text{s}$ ($2,04 \text{ l/s/km}^2$), а за месечния - $0,010 \text{ m}^3/\text{s}$ ($0,855 \text{ l/s/km}^2$) до $19,19 \text{ m}^3/\text{s}$ ($0,910 \text{ l/s/km}^2$). За притоците - $0,047 \text{ m}^3/\text{s}$ ($0,59 \text{ l/s/km}^2$) - $7,05 \text{ m}^3/\text{s}$ ($12,5 \text{ l/s/km}^2$) за годишния и от $0,21$ до $2,65 \text{ m}^3/\text{s}$ за месечния. В относителни единици спрямо средните водни количества минимумите на месечния отток по главната река се изменят от $0,32$ до $0,209$, а спрямо площите от $0,32$ до $1,35 \text{ l/s/km}^2$. Минималният месечен отток на притоците със слабо почвено-грунтово регулиране достига до 0 , като например река Голяма при Свиленград и други леви притоци.

Вътрешногодишното разпределение на оттока в басейна на Марица се определя от климатичните особености на преходно-континенталната климатична подобласт, в която попадат повечето притоци от западната, средната и северна част на поречието и на южно-българската климатична подобласт, в която попадат най-югоизточните притоци: мека зима, сухо лято и есен.

В съответствие с тези условия за високопланинската част на басейна през зимата се оформя маловодие с минимум през февруари; пълноводие през май-юли с максимум през май (до 30-32%); лятното маловодие се слива с есенно-зимното, т.е. от юли-август оттокът намалява бавно докато стигне зимния минимум през февруари до 1-2%. По главното течение от Пазарджик надолу се оформя летен минимум на маловодието през септември (3-4%): началото на пълноводието се измества от март при Пазарджик до февруари от Пловдив надолу, а краят му остава през юни с намаление на процента от 13,2% на 9,8%; максимумът на пълноводието се измества от май към април и намалява от 18,1 до 14,4%. Югоизточните притоци на река Марица имат зимно пълноводие, което започва през декември, достига максимумът си през февруари (до 20%) и завършва през април.

5.2.1.1. Повърхностно водно тяло „РЕКА МАРИЦА ОТ РЕКА СЪЗЛИЙКА ДО ГРАНИЦАТА“ с код BG3MA100R001.

В басейна на река Марица са идентифицирани общо 209 водни тела, от които 196 (94%) са от категория „реки“ и 13 (6%) са от категория „езера“. ОУП засяга според териториалния си обхват - землището и регулация на град Свиленград, част от **повърхностно водно тяло: „Река Марица от река Съзлийка до границата“ с код BG3MA100R001**, от типа „големи реки“.

Основни притоци в района са реките Голяма с дължина 37,9 км и водосборна област 163 km^2 , Селска с дължина 18,9 км и водосборна площ $101,3 \text{ km}^2$, Левченска с дължина 43,8 км и водосборна площ $143,8 \text{ km}^2$ и река Каламица с дължина 23,2 км и водосборна площ $58,7 \text{ km}^2$. Притоците са леви и водят началото си от Сакар планина.

От тях в териториалния обхват се засягат повърхностни водни тела „**Река Левченска**“ с код **BG3MA100R004** и „**Река Голямата (Пъстрогорска)**“ с код **BG3MA100R005**, като и двете са от типа „Пресъхващи реки“.

Хидрографската мрежа в района, съответно землището, е сравнително слабо развита. Гъстотата на речната мрежа е 0,5-0,6 km/km². Модулът на повърхностния отток е 2– 4 (l/s) km², коефициентът на вариацията на годишния отток е 0,8-1,0, отточния коефициент е 0,1-0,2. Модулът на абсолютния минимален отток е под 0,1(l/s)/ km², а модулът на средносрочния минимален отток е 0,1-0,2 l/s)/ km².

Хидроложният режим, както посочихме по-горе, се формира в условията на значително средиземноморско влияние. Поради южното изложение на площите и проникване на средиземноморски топъл и влажен въздух по долината на Марица, снеговете през зимата бързо се стопяват, а през летния период реките губят вода поради инфилтрация и силно изпарение. Периодът на пълноводие протича от месец декември до месец юни и е слабоустойчив. Оттича се 70-80% от общия обем на оттока.

Маловодието настъпва през юли и трае обикновено до октомври. През периода на маловодие се оттича 1% от общия обем на оттока. Малките реки и дерета през периода на маловодие пресъхват. Продължителността на пресъхването е в рамките на 70 -100 дни. С оглед осигуряване необходимите водни ресурси за напояване и регулиране на повърхностно течащите води на територията на община Свиленград е изградена мрежа от микроязовири, край всяко от населените места. В землището са разположени три микроязовира южно от квартал „Ново село“ и два североизточно от река Канаклийска (Голямата, Пъстрогорска).

Основно водно течение в района обхваща най-южната част от **Повърхностно водно тяло „Река Марица от река Съзлийка до границата“ с код BG3MA100R001**, от типа „големи реки“ (код на типа TP 002110). Включено е в списъка със 60 броя окончателно определени силно модифицирани водни тела (Приложение №М1-2 на ПУРП, том 4). Причината е, че участъкът от реката е изменен спрямо естественото му състояние в резултат на човешка дейност с цел защита от наводнения, водоползване или други икономически или социално значими дейности и възстановяването му в естествено състояние е необосновано - скъпо или би повлияло на икономическите дейности. Съгласно Приложение № М4-9 на ПУРБ химичното състояние на водното тяло е лошо, като основен изместващ параметър е наличието на олово (Pb). Екологичният му статус/потенциал е оценен в Приложение № М4 -10 - като общо състояние лошо, по отношение на хидроморфологичните показатели умерено, а на биологичните и физикохимичните показатели лошо. Обобщеното общо състояние (Приложение № М4 -11) е много лошо.

Причините за описаното състояние на Повърхностно водно тяло BG3MA100R001 са комплексни, но основна роля се пада на емитираните отпадъчни води от по-големите населени места в поречието - Димитровград, Симеоновград, Харманли, Свиленград и промишлени предприятия като НЕОХИМ-Димитровград. Установяват се единични случаи на наднормени концентрации на тежки метали (олово) след вливане на река Харманлийска, замърсявана от Харманли и Хасково. За пречистване на отпадъчните води от Димитровград (2010 г.) и Хасково (2011 г.) са в експлоатация ГПСОВ, а за Свиленград е сключен договор по ОПОС. През следващите години се очаква тенденция в подобряване на състоянието на водното тяло. В ПУРБ са предвидени мерки за построяване на ПСОВ за всички населени места между 2000 и 10 000 е.ж., като до края на 2014 г. следва да бъдат построени тези в Симеоновград и Любимец. Голяма част от изградените пречиствателни съоръжения не отговарят на съвременните изисквания, поради което не работят ефективно и не постигат определените в разрешителните за заустване норми.

В други случаи въпреки наличието на изявен стремеж на операторите за добри резултати („Катаржина естейт”ЕООД, Свиленград) и вложените инвестиции монтираните нови пречиствателни инсталации също не постигат определените индивидуални емисионни ограничения, най-вероятно поради избор на неподходящи за това производство съоръжения.

При град Свиленград е изграден пункт на контролен мониторинг с № BG3MA01191MS0010 с географски координати N 41°46'08,52' и E 26°11'30,66". Контролират се биологичните елементи фитобентос, макрофити, макрзообентос и риби, както и физикохимични елементи. Включени са всички физикохимични показатели от I и II група при честота 4 пъти годишно през месеците февруари, май, август и ноември :

I група	II група
рН	Азот общ
Температура	Фосфор общ
Неразтворени вещества	Калций
Електропроводимост	магнезий
Разтворен кислород	Обща твърдост
Наситеност с кислород в %	Желязо общо
БПК5	Манган
ХПК	Калциево карбонатна твърдост -при необходимост

Азот амониев N – NH ₄	Сероводород - при необходимост
Азот нитратен N – NO ₃	Силиций
Азот нитритен N – NO ₂	Общ органичен въглерод
Ортофосфати P –PO ₄	
Хлориди	
Сулфати	

Контролират се веднаж годишно 33 показателя от приоритетните вещества, определени в Приложение № М4-1, т.3 на ПУРБ и специфични замърсители като феноли, нефтопродукти АOX (absorbable) от I група, цинк, мед, хром 6 валентен, хром 3 валентен, арсен и селен от II група и СПАВ наионактивни и цианиди от III при същата честота.

Анализираните хидроморфологични елементи за качество на водното тяло са непрекъснатост на реката, хидрологичен режим - количество и динамика на дебита и връзка с подземни водни тела, морфологични условия - изменение на дълбочината и широчината на реката, структура и субстрат на речното легло и структура на крайбрежната зона.

В обхвата на ОУП на водното тяло няма изградени пунктове за оперативен или проучвателен мониторинг.

Целите за околна среда за повърхностните води в Източноромански район са определени в съответствие с Раздел VI на Закона за водите и чл. 4 от Директива 2000/60/ЕС. Поставената в ПУРБ цел е постигане на добро състояние на повърхностните води и свързаните с тях екосистеми до 2015 година. За постигане на „добро състояние“ на повърхностните води е необходимо постигане на „добро химично състояние“ и „добро екологично състояние“ или „добър екологичен потенциал“ за силномодифицираните водни тела, което конкретно важи и за Повърхностно водно тяло „Река Марица от река Съзлийка до границата“ с код BG3MA100R001. Конкретните цели са конкретизирани както следва:

- Изграждане на ГПСОВ на град Свиленград, отговорност на общината;
- Изграждане на ГПСОВ на град Любимец, отговорност на общината;
- Доизграждане на канализационна мрежа на град Свиленград, отговорност на общината и оператора на мрежата;
- Доизграждане на канализационна мрежа на град Любимец, отговорност на общината и оператора на мрежата;
- Модернизиране на индустриални ПСОВ - Завод “Сакар-Истра” АД, Свиленград, задължение на собственика;

- Проучване на биоаккумуляцията на приоритетни и опасни вещества в риби в близост до колектора на „Сакар - Истра” АД, град Свиленград, финансирано от МОСВ;
- Проучване влиянието на дифузното замъряване от селскостопанските дейности, финансирано от МОСВ и МЗХ;
- Доизграждане на канализация и осигуряване на подходящо пречистване на населени места под 2000 е.ж. – село Георги Добрево - с население 1 137 жители;
- Забрана за добив на инертни материали в няколко участъка и тяхната рекултивация:
 - остров в коритото на река Марица - имот №000411 в земището на Симеоновград,
 - участък от корекцията на река Марица на 3 км източно от град Хармали и на два км под моста за село Доситеево,
 - остров в земището на град Харманли, на около 2,5 км над праг №2, баластриера;
- Изграждане на рибен проход байпас - реконструкция на рибни проходи при бент на жп мост град Свиленград
- Укрепване на брега и дъното на реката в землището на село Шишманово, община Харманли, отговорност на стопанисващата организация;
- Възстановяване на разрушени диги при град Симеоновград и селата Шишманово, Георги-Добрево и Капитан Андреево, отговорност на общините Симеоновград, Харманли, Любимец и Свиленград;
- Забрана за изграждане на МВЕЦ;
- Терасиране, реконструкция на отводнителни канали - река Марица, десен бряг, за ЗМ "Лозенски път", влажни ливади, отговорност на община Свиленград;
- Оводняване на влажни зони – ЗМ „ Сазлъка”;
- Закупуване на терени за създаване/възстановяване на влажни зони, отговорност на МОСВ и общините;
- Забрана за сечи на естествена дървесна растителност по бреговете и островите в реката в частта на водното тяло, попадаща в защитени зони „Река Съзлийка” (BG0000425), „Река Марица” (BG0000578), „Родопи – Източни” (BG0001032), „Остър камък” (BG0001034) и „Сакар” (BG0000212);
- Съобразяване на управлението на водите с условията за постигане на Благоприятно природозащитно състояние на предмета на опазване на защитени зони „Река Съзлийка” (BG0000425), „Река Марица” (BG0000578), „Родопи – Източни” (BG0001032), „Остър камък” (BG0001034) и „Сакар” (BG0000212) в частта от водното тяло, попадаща в територията им;

➤ За природни местообитания 91E0*, 92A0, 92C0, 91F0, 92D0, 3270 и 3150 смекчаващите мерки са редуцията на влиянието на съществуващите ВЕЦ и баластриери, недопускане изграждането на нови, както и всякакви нови негативни промени във водното тяло и мерки по поддържане на местообитанието в Благоприятно природозащитно състояние - частта на водното тяло, попадащо в защитена зона „Река Марица” (BG0000578).

➤ Недопускане на нови негативни промени в хидрологичните особености на водните тела (ВЕЦ, баластриери) и мерки по поддържане на природни местообитания 92A0 и 3260 в Благоприятно природозащитно състояние - частта на водното тяло, попадащо в Защитена зона „Сакар” (BG0000212).

➤ Съобразяване на управлението на водите с условията за постигане на БПС на предмета на опазване на защитени зони „Радинчево” (BG0002020), „Харманлийска река” (BG0002092), „Сакар” (BG0002021) - частта на водното тяло, попадащо в защитени зони „Радинчево” (BG0002020), „Харманлийска река” (BG0002092), „Сакар” (BG0002021)

➤ Залесяване на бреговете с дървесни видове (4 броя на 15 м), отговорност на общините Симеоновград, Харманли, Любимец и Свиленград;

➤ Забрана за добив на инертни материали, строеж на МВЕЦ, прочистване на речни корита, зауствания, корекции и строг контрол през зимния период в места за зимни струпвания на риби:

- река Марица, Харманли от мост за село Българин, до 300 м под железен мост-0.9 км;

- река Марица при Любимец под и над моста за село Йеросалимово - 0.73 км;

- река Марица при Свиленград, 200 м преди и след стария мост - 0.41 км.

Отговорността за изпълнението е на органите на МОСВ и Изпълнителната агенция по рибарство и аквакултури.

5.2.1.2. Повърхностно водно тяло „РЕКА ЛЕВЧЕНСКА“ с код BG3MA100R004.

Източната част на землището на град Свиленград обхваща част от долното течение на река Левченска, ляв приток на Марица с обща дължина 44 km и площ на водосборния бадейн 144 km², определена като Повърхностно водно тяло „Река Левченска“ с код BG3MA100R004. Водното тяло е от типа „пресъхващи реки” (код на типа TP 011011). Не попада в списъка на окончателно определените силно модифицирани водни тела (Приложение №M1-2 на ПУРП, том 4).

Реката е съхранила до голяма степен естественото си състояние и липсват мащабни изменения, причинени от човешка дейност. Съгласно Приложение № М4-9 на ПУРБ химичното състояние на водното тяло е добро.

Екологичния му статус/потенциал е оценен в Приложение № М4 -10 - като общо състояние умерено, по отношение на хидроморфологичните показатели добро, а на биологичните показатели умерено. Обобщеното общо състояние (Приложение № М4 -11) е умерено.

В поречието на река Левченска няма обособени пунктове за мониторинг на повърхностни води във връзка с Директива 91/676/СЕЕ.

Поставената в ПУРБ цел е постигането и запазването на добро общо, химично и екологично и състояние на повърхностните води до 2015 година.

Конкретните цели са:

➤ Въвеждане и прилагане на добри земеделски и фермерски практики за землищата и селата Димитровче, Левка и Мустрак, отговорност на МЗХ, земеделските производители и фермерите;

➤ Съобразяване на управлението на водите с условията за постигане на благоприятно природозащитно състояние на предмета на опазване на защитени зони „Река Марица” (BG0000578) и „Сакар” (BG0000212) в частта от водното тяло, попадаща в защитени зони „Река Марица” (BG0000578) и „Сакар” (BG0000212);

➤ За природни местообитания 91E0*, 92A0, 92C0, 91F0, 92D0, 3270 и 3150 смекчаващите мерки са редуцията на влиянието на съществуващите ВЕЦ и баластриери, недопускане на нови такива, както и всякакви нови негативни промени във водните тела и мерки по поддържане на местообитанието в благоприятно природозащитно състояние за частта от водното тяло, попадаща в защитена зона „Река Марица” (BG0000578);

➤ За природни местообитания 92A0, 92C0 и 3260 смекчаващите мерки са редуцията на влиянието на съществуващите ВЕЦ и баластриери, недопускане на нови такива, както и всякакви нови негативни промени във водните тела и мерки по поддържане на местообитанието в благоприятно природозащитно състояние за частта, попадаща в защитена зона „Сакар” (BG0000212);

➤ Забрана за сечи на естествена дървесна растителност по бреговете и островите в реката в частта на водното тяло, попадаща в защитени зони „Река Марица” (BG0000578) и „Сакар” (BG0000212);

➤ Залесяване на бреговете с дървесни видове (4 броя на 15 м), отговорност на община Свиленград и Държавната агенция по горите;

➤ Залесяване на водосбора с подходящи местни видове, отговорност на МЗХ, БД „ИБР” и РДГ.

➤ Забрана за строеж на МВЕЦ, ограничаване на добива на инертни материали и строг контрол на дейностите в места за размножаване на риби- от устие до моста на магистрала Марица-2.96 км през размножителния период на рибите, отговорност на органите на МОСВ и ИАРА.

➤ Съобразяване на управлението на водите с условията за постигане на благоприятно природозащитно състояние на предмета на опазване на защитена зона „Сакар” (BG0000212) в часта от водното тяло, попадаща в защитена зона „Сакар” (BG0000212);

За водното тяло липсват индустриални емитери на отпадъчни води. Основни източници на влошаване качествата на повърхностните води са населените места и селскостопанските дейности. засушаване и недостиг на вода.

5.2.1.3. Повърхностно водно тяло „Река Голямата (Пъстрогорска)“ с код BG3MA100R005.

Северната част на землището на град Свиленград се пресича от река Канаклийска (Голямата, Пъстрогорска), ляв приток на Марица с обща дължина 37.9 и площ на водосборния басейн 163 km², определена като Повърхностно водно тяло „Река Голямата (Пъстрогорска)“ с код BG3MA100R005. Водното тяло е от типа „пресъхващи реки” (код на типа TP 011011). Не попада в списъка на окончателно определените силно модифицирани водни тела (Приложение №М1-2 на ПУРП, том 4). Реката е съхранила до голяма степен естественото си състояние и липсват мащабни изменения, причинени от човешка дейност. Съгласно Приложение № М4-9 на ПУРБ химичното състояние на водното тяло е добро.

Екологичния му статус/потенциал е оценен в Приложение № М4 -10 - като общо състояние умерено, по отношение на хидроморфологичните показатели добро, а на биологичните показатели умерено. Обобщеното общо състояние (Приложение № М4 -11) е умерено.

В поречието на река Голямата няма обособени пунктове за мониторинг на повърхностни води във връзка с Директива 91/676/СЕЕ.

Поставената в ПУРБ цел е постигането и запазването на добро общо, химично и екологично състояние на повърхностните води до 2015 година.

Конкретните цели са:

➤ Въвеждане и прилагане на добри земеделски и фермерски практики за землищата и селата Пъстрогор, Васково, отговорност на МЗХ, земеделските производители и фермерите;

➤ Разрушаване на бентове и прагове, пречещи за миграцията на рибите – два броя в землището на село Пъстрогор, отговорност на ИАРА и БД „ИБР”;

➤ Съобразяване на управлението на водите с условията за постигане на благоприятно природозащитно състояние на предмета на опазване на защитени зони „Река Марица” (BG0000578) и „Сакар” (BG0000212) в частта от водното тяло, попадаща в защитени зони „Река Марица” (BG0000578) и „Сакар” (BG0000212);

➤ За природни местообитания 91E0*, 92A0, 92C0, 91F0, 92D0, 3270 и 3150 смекчаващите мерки са редуцията на влиянието на съществуващите ВЕЦ и баластриери, недопускане на нови такива, както и всякакви нови негативни промени във водните тела и мерки по поддържане на местообитанието в благоприятно природозащитно състояние за частта от водното тяло, попадаща в защитена зона „Река Марица” (BG0000578);

➤ За природни местообитания 92A0 и 3260 смекчаващите мерки са недопускане на нови негативни промени във водните тела (ВЕЦ и баластриери) и мерки по поддържане на местообитанията в благоприятно природозащитно състояние за частта от водното тяло, попадаща в защитена зона „Сакар” (BG0000212);

➤ Забрана за сечи на естествена дървесна растителност по бреговете и островите в реката в частта на водното тяло, попадаща в защитени зони „Река Марица” (BG0000578) и „Сакар” (BG0000212);

➤ Залесяване на бреговете с дървесни видове (4 броя на 15 м), отговорност на общините Свиленград, Харманли и Любимец, МОСВ и Държавната агенция по горите;

➤ Забрана за строеж на МВЕЦ, ограничаване на добива на инертни материали и строг контрол на дейностите в места за размножаване на риби- участъка от заустване до индустриалната зона - 3.16 км през размножителния период на рибите, отговорност на органите на МОСВ и ИАРА.

➤ Съобразяване на управлението на водите с условията за постигане на благоприятно природозащитно състояние на предмета на опазване на защитена зона „Сакар” (BG0000212) в частта от водното тяло, попадаща в защитена зона „Сакар” (BG0000212);

➤ Залесяване на водосбора с подходящи местни видове, отговорност на МЗХ, БД „ИБР” и РДГ.

Основни източници на влошаване качествата на повърхностните води са населените места, вкл. и град Свиленград, както и селскостопанските дейности, засушаване и недостиг на вода.

5.2.2. Подземни води.

Южните части от водосбора на река Марица попадат изцяло в Рило-Родопския масив.

Той представлява сложна тектонска постройка, изградена от силно дислоцирани архайски и протерозойски метаморфити, процепени главно в западната част, от гранитни интрузии. Съществуващата геоложка обстановка предопределя наличието на порови, пукнатинни и карстови води.

Поровите води са привързани към кватернерните и неогенските наслаги в структурните понижения. *Свиленградският басейн* заема най-югоизточната част от долното поречие на река Марица. В тектонско отношение попада между Източнородопския блок и Сакарската зона. Представлява негативна структура с изток-западна посока, запълнена с плиоценски и кватернерни наслаги. Основното количество подземни води са привързани към алувиалните наслаги на река Марица и долните течения на притоците ѝ – реките Лозенска, Бисерна, Хамбар дере, Чаушоолу, Капаклийска, Левченска и Селска.

Отделни изолирани петна алувиални седименти се разкриват и по Голямата река. Терасните материали на Марица са изградени от равнотърнести пясъци и дребнотърнести чакъли, неравномерно прослоени от глини. Дебелината им се изменя от север на юг от 6 до 22 m (средно 8-12 m), а широчината варира от 1.5 до 4 km. Най-тясна е терасата южно от Харманли, където е от порядъка на 150-200 m. Това стеснение условно разделя кватернерния водоносен хоризонт на две части, хидравлично свързани помежду им - Харманлийска с площ около 16 km² и Свиленградска - около 160 km². Кватернерните материали образуват общ водоносен хоризонт с лежащите под тях пясъчливи и пясъчливо-глинести отложения на Ахматовската свита. Проводимостта на водоносния хоризонт се изменя от 875 до 1092 m²/d. В качествено отношение водите в алувиалния водоносен хоризонт са пресни с преобладаваща минерализация от 0.39 до 0.89 g/l. В изолирани проби, където има локални замърсявания, се установяват води и с минерализация над 1 g/l. По тип водите са главно хидрокарбонатно-сулфатни, калциево-натриеви, на места калциево-натриево-магнезиеви. Общата твърдост е от 5.3 до 8.5 mg.eq/l, а рН от 7.1 до 8.6.

5.2.2.1. Подземно водно тяло „ПОРОВИ ВОДИ В НЕОГЕН-СВИЛЕНГРАД-СТАМБОЛОВО” с код BG3G000000N011.

Подземно водно тяло „Порови води в Неоген-Свиленград-Стамболово” с код BG3G000000N011 заема т.н Свиленградско понижение, което е западната, стеснена част на Долнотракийската низина (наложена депресия), от север и североизток се огражда от Сакар, от юг е източната част на Ибредженската хорст антиклинала. Разположено е в югоизточната част на Източнорубеломорски басейн, населени места – Свиленград, Любимец, с. Бисер, с. Сива река и др.

Подземното водно тяло има следните характеристики:

площ	712 км ² .
тип на водоносния хоризонт	безнапорен
характеристика на покриващите пластовете в зоната на подхранване	почвен слой
литоложки строеж	пясъци, гравелити, пясъккливи глини
средна дебелина	8 - 45 м
среден коеф. на филтрация	1 - 140 м/ден

Установеното химично състояние е лошо.

В рамките на общата цел на ПУРБ за подземните води и свързани с тях екосистеми е поставена стратегическата цел „добро състояние до 2015 г.“, като за постигане на това е необходимо да се съчетае е „добро химично състояние“ и „добро количествено състояние“. За Подземно водно тяло „Порови води в Неоген-Свиленград-Стамболово“ с код BG3G000000N011 остава целта за постигане на добро количествено състояние до 2015 г., но то е едно от 12 тела, които няма да постигнат добро химично състояние в заложения срок. Изместващи параметри са наличието на Mn, Fe и поради това в случая целта се детайлизира с установяване съдържанието на манган и желязо под пределните стойности, за което съществуват определени естествени причини и технически трудности - незащитен водоносен хоризонт, уязвим на повърхностни замърсявания, подхранване - основно от валежи, по-слабо от реки...

Според годишния доклад за състоянието на околната среда за областите Хасково и Кърджали за 2011 г. на РИОСВ Хасково през 2009 и 2010 година химичното състояние на водното тяло е било добро, но през 2011 г. лошо, като параметър с концентрации на РС над ПС се сочи наличието на NO₃ - 44,07 mg/l. В мониторингов пункт при град Любимец (Сондаж - Винарска къща "Сакар") средногодишното съдържание на нитрати - 44,07 mg/l е над ПС (38,28 mg/l).

За водното тяло са издадени разрешени водовземане, определящи ползвания в размер на 17,9 л/сек., от които:

- 11,5 л/сек за за питейно-битово водоснабдяване;
- 0,1 л/сек за напояване;
- 5,2 л/сек за за промишлени и технологични цели;
- 1,1 л/сек за други цели.

5.2.2.2. Подземно водно тяло „ПОРОВИ ВОДИ В КВАТЕРНЕР-СВИЛЕНГРАД-СТАМБОЛОВО“ с код BG3G000000Q048.

Разположено е в югоизточната част на Източнореломорски басейн и обхваща зоната с градовете Свиленград и Харманли, както и селата Капитан Андреево, Момково и др.

Подземното водно тяло има следните характеристики:

площ	145 км ² .
тип на водоносния хоризонт	безнапорен
литоложки строеж	пясъци, гравелити, пясъкливи глини
средна дебелина	8 - 12 м

Установето химично състояние е добро. Изграден е един мониторингов пункт за Контролен + Оперативен мониторинг - ПС-ПБВ - Кладенец - село Момково, община Свиленград. Наблюдават се показателите желязо, манган, фосфати, амоний, нитрати, сулфати, калций, твърдост (обща), магнезий и натрий.

За водното тяло са издадени разрешени водоземане, определящи ползвания в размер на 66,6 л/сек. , от които:

- 55,4 л/сек за за питейно-битово водоснабдяване;
- 7,7 л/сек за напояване;
- 0,9 л/сек за за промишлени и технологични цели;
- 2.6 л/сек за други цели.

5.2.3. Зони за защита на водите.

В обвата на общия устойствен план не попадат три от определените в чл. 119 а от Закона за водите зони за защита на водите - водоизточници (шахтови кладенци и дренажи) за питейно-битово водоснабдяване в терасите на реките, участъци от които са част от описаните повърхностни водни тела, зони за къпане и зони за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми. Въведените ограничения и забрани в повърхностните водни тела бяха разгледани в т. 5.2.1.

Както вече посочихме повърхностни водни тела „Река Левченска (BG3MA100R004) и „Река Голямата (Пъстрогорска) (BG3MA100R005) са от типа пресъхващи реки (ТР 011011). Включени са в Приложение № М7-13 на ПУРБ – „Списък на повърхностните водни тела в басейна на река Марица, тип пресъхващи реки с ограничения и/или забрана при издаване на разрешителни за водоземане”.

ОУП засяга и зони за защита на водите съгласно чл. 119 а, ал.1, т.5 от Закона за водите – защитените територии и зони, обявени за опазване на местообитания и биологични видове, в които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване. Въздействието върху Защитена местност „Лозенски път“ и защитени зони „Река Марица“ (BG0000578), „Сакар“ (BG0000212) и „Сакар“ (BG0002021) е разгледано в т. 9.4. на Доклада.

Според ПУРБ - Таблици № МЗ-4 „Регистър на чувствителните зони в повърхностните водни обекти в басейна на река Марица съгласно Заповед №РД-970/28.07.2000 г”. и № МЗ-5 „Водни тела, попадащи в чувствителни зони в басейна на река Марица” повърхностно водно тяло „Река Марица от река Съзлийка до границата“ с код BG3MA100R001 попада в **чувствителна зона**, т.е. то се характеризира като водоприемник, който се намира или има риск да достигне състояние на еутрофикация - обогатяване с биогенните елементи азот и фосфор. Това състояние е свързано с ускорен растеж на водорасли и по-висши растителни видове, в резултат на което настъпва нежелано нарушаване в баланса на присъстващите във водите организми и влошаване на качеството на водите.

Това изисква отпадъчните води от всички агломерации с над 10 000 еквивалентни жители, които се заустват в него да бъдат предмет на допълнително пречистване с цел отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор до определените в разрешителното за заустване индивидуални емисионни ограничения. По този начин водоприемникът се предпазва от допълнителна еутрофикация и се цели подобряване в неговото състояние.

Районът попада в **уязвима зона**, съгласно ДИРЕКТИВА 91/676/ЕИО от 12 декември 1991 година, регламентирани за България със Заповед № РД - 930/25.10.2010 г. на МОСВ за определяне на водите, които са замърсени и застрашени от замърсяване с нитрати от земеделски източници и уязвимите зони, в които водите се замърсяват с нитрати от земеделски източници.

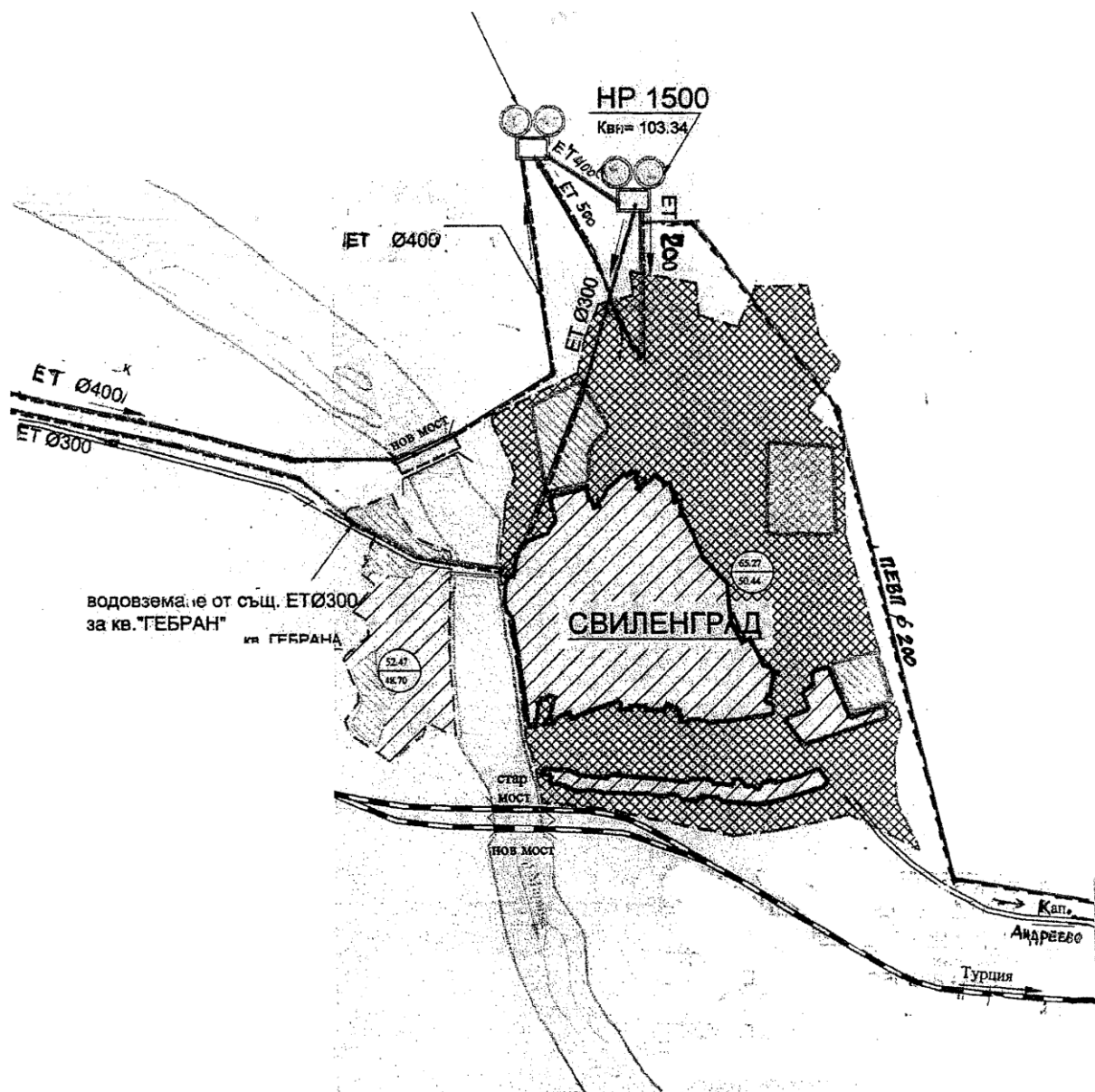
Уязвимите зони заемат 45,9% от площта на Източнореломорски район и включват 16 подземни водни тела, вкл. и тези от обхвата на ОУП на град Свиленград - Подземни водни тела „Порови води в Неоген-Свиленград-Стамболово” (BG3G000000N011) и „Порови води в Кватернер-Свиленград-Стамболово” (BG3G000000Q048). Според Таблица № МЗ-6 „Подземни водни тела в басейна на река Марица, които попадат в уязвими зони” те са включени в т.н. „южна зона” с код BG3VZ01.

5.2.4. Водоснабдяване на територията и съществуващ начин на третиране на отпадъчните води.

❖ **Водоснабдяването на град Свиленград се осигурява от два подземни водоизточника. Цялото количество вода се подава за потребление помпжно, което увеличава нейната себестойност. Съществуващите водни запаси са достатъчни за осигуряване на нормално задоволяване на битовите и промишлените нужди**

В Приложение на ДЕО е представена ситуация в М 1: 5 000 на Водоснабдителна система ПС „Свиленград” /”Лъв чешма”/ с учредените санитарно-охранителни зони, както и схема „Водоснабдяване” от ОУП в М 1:15 000.

В М 1: 25 000 тя изглежда така:

- ❖
- ❖
- ❖
- ❖
- ❖

❖ Кт=103.00;
❖ Квп.т.г=103.34

Квн=103.34
Кхр..тр= 99.00

❖ Изградеността на мрежата като съотношение на дължина на водопроводната мрежа към общата улична мрежа е около 80%. Общите загуби на вода са около 34%, главно в резултат от амортизирана и неефективно изградена преносна система. Полезно използваната вода на човек от населението е в рамките на 70 – 100 л/ч./денонощие, което е в рамките на

осреднените стойности за област Хасково. Средно около 64% от полезно използваната вода се ползва от населението. Водата е със сравнително добри питейни качества, но поради наличието на манган се налага изграждането на пречиствателна станция.

❖ **Водоснабдяването за промишлени цели се осъществява от същите водоизточници и от същата водопреносна мрежа, които се използват за питейни нужди. Ползваните количества вода от промишлеността възлизат на 10 хил куб. м. месечно .**

Водоснабдителната система включва два водоизточника:

- Помпена станция „Лъвова чешма” с 10 бункерни помпени станции и тласкател с обща дължина 3 915 м;
- група БПС в землището на село Димитровче.

ЕТД „Водоснабдяване и канализация”ООД гр. Хасково е титуляр на **Разрешително за водоползване № 300364/12.05.2004 година**, издадено от Директора на БД „ИБР” с център град Пловдив за питейно-битово водоснабдяване на град Свиленград. Като подземно водно тяло е определен пликватернерен водоносен хоризонт. Водовземното съоръжение включва 10 тръбни кладенеца. Проектният дебит е $Q_{\text{макс.}}=38.0$ л/сек, а средногодишния $Q_{\text{пр.ср.год.}}=38.0$ л/сек.

Всички тръбни кладенци са разположени върху поземлени имоти, общинска собственост както следва:

ТК	имот №	местност	ТК	имот №	местност
ТК1 ^а	000128	Дюнлюка	ТК9 ^а	009310	Дюнлюка
ТК3 ^а	000876	Дюнлюка	ТК10	009317	Лозенски път
ТК5 ^а	000880	Лозенски път	ТК11	009321	Лозенски път
ТК7 ^а	000878	Лозенски път	ТК12	001432	Лозенски път
ТК8 ^а	000315	Дюнлюка	ТК13	001433	Лозенски път

Разрешеното денонощно водно количество е до 3 284 м³, а годишното 1 198 368 м³.

Срокът на действие на издаденото разрешително е до 12.05.2029 година.

Изградени са следните напорни резервоари:

- Свиленград – с обем 1500 м³;
- Свиленград – с обем 2000 м³;
- Свиленград – „Сердика” с обем 360 м³;
- Свиленград – „Коприна” с обем 1280 м³.

Вътрешната водопроводна мрежа включва:

- Градска част – ляв бряг.

Обследвана е и е подменена само в централната част около 20 км с полиетиленови тръби висока плътност (ПЕВП), което предствалва приблизително 40% от територията на града - ляв бряг.

Общата дължина на вътрешната водопроводна мрежа, която е подменена е 20 088 м, разпределена по диаметри както следва:

Ø200	Ø160	Ø110
1 445 м	2 913 м	15 730 м

- Квартал „Никола Стефанов” /”Гебран”/

В Квартал „Никола Стефанов” /”Гебран”/ значителна част от вътрешната водопроводна мрежа е подменена с полиетиленови тръби висока плътност (ПЕВП). Захранването се извършва от съществуващ етернитов водопровод Ø300 от НР 1 500 м³. Дължината на изградената вътрешна водопроводна мрежа е 4 979 м, разпределена по диаметри както следва:

Ø140	Ø125	Ø110	Ø90
93 м	261м	4589 м	36

- Квартал „Капитан Петко войвода”.

- В квартала съществуваща водопроводна мрежа е от етернитови тръби, силно амортизирана и с чести аварии. Дължината ѝ е около 12 км и подлежи на подмяна при изпълнение на канализацията. Водата постъпва към квартала по съществуващ водопровод ϕ 300 мм, който минава по стария мост през квартал „Никола Стефанов” /”Гебран”/

Водопроводната мрежа е оразмерена с водоснабдителна норма от 230 л/ж/ден. Основна причина за преработка на наличните, но нереализирани проекти, е промяната на водоснабдителната норма, която се променя от 230 л/ж.ден на 100 л/ж/ден и на еквивалент жителите от 30 000 на 20 903 еkv. ж, съгласно данните на НСИ от последното преброяване на населението. За обществения сектор и промишлеността фактурираните водни количества се вземат като концентрирани в най-близкия възел на хидравличния модел на цялата система. За 2011 г. общия размер на фактурираната вода за промишлеността и обществения сектор е 91 488 м³ (151 м³/ден), според В и К гр. Хасково.

Анализът на съществуващата изграденост на водоснабдителната система на Свиленград показва, че градът получава достатъчно количество вода с но проблем е остарялата водопроводна мрежа, на която се дължат и загуби на вода, както и с наличието на етернитови тръби във вътрешната водопроводна мрежа.

Канализационната система осигурява отвеждането на отпадъчните битови, дъждовни и промишлени води и заустването им във водоприемника река

Марица. Те имат важно значение за поддържането на благоприятна и здравословна жизнена среда, опазване на водните ресурси от замърсяване и поддържане на екологичното равновесие.

Градът е с ниска степен на изграденост на канализационната мрежа - едва 38% и все още няма изградена Градска пречиствателна станция за отпадъчни води, което създава предпоставки за замърсяване на повърхностните и подпочвени води.

Промислени предприятия нямат изградени съоръжения за пречистване на отпадните производствени води. Най-големият емитер е завод „Сакар-Истра“ АД.

Резултатите от проучванията на случаите на наводнения за страните от Европа в периода 1998-2008 година сочат, че честотата на наводнения в южните части от басейна на река Марица, в които попада и Свиленград, са оценени като много високи с най-голямата степен (по-голяма от 6).

Строителството на диги и стесняването на напречния профил на реката, вследствие на канализирането, запазват площите зад дигите от наводняване. В същото време, обаче, се увеличават значително скоростта на течението, обемът и върхът на високата вълна за разположените по-надолу участъци. Дългите години без наводнения доведоха до недооценяване на мерките за намаляване ефекта от заливане и недостатъчна поддръжка на дигите. Познаването на риска от възникване и площите на разпространение на наводненията позволява да се планират мерки за ранно предупреждение на населението, да се прокарат специфични политики за териториално устройство.

Изградена е канализационна мрежа в централната част и на квартал „Никола Стефанов“ /”Гебран“/, изпълнена като смесена за съвместно отвеждане на битовите и дъждовни отпадъчни води, а квартал Капитан Петко войвода е изцяло без канализация. Битовите отпадъчни води се събират в попивни, септични и изгребни ями.

На левия бряг канализацията е изградена в периода на 80-те години на миналия век. Изпълнена е от бетонови за малките и стоманобетонови тръби за по-големите диаметри. Канализацията на квартал „Никола Стефанов“ /”Гебран“/ е изпълнена през последните 10 години. Степента на изграденост за левия бряг е около 90% и обхваща около 95% от населението. Поради равнинния терен на града в края главните колектори са с големи дълбочини и дъното им в някои участъци е под дъното на река Марица. В градската част – ляв бряг функционират Главен колектор I, Главен колектор II, Главен колектор III и по-голяма част от второстепенната канализационна мрежа.

Разпределението на канализационната мрежа (59 849 м) по дължини е:

Главен колектор I	Главен колектор II	Главен колектор III	Второстепенна мрежа
2 908 м	2 278 м	1 118 м	53 545 м

Цялото отпадъчно водно количество от канализационната мрежа от левия бряг се довежда посредством главните колектори до каналната помпена станция. Преди нея е изграден преливник за отливане на дъждовните води. Помпената станция е с черпател за дъждовни и отделно за битови води. Тъй като няма изградена ПСОВ цялото водно количество се зауства в река Марица, гравитачно при ниски води и помпено при високи води.

Квартал „Никола Стефанов” /”Гебран”/ е разположен на десния бряг на река Марица. В работния проект за канализацията на квартала от 1989 г. е била приета изцяло разделна канализация. Изградени са:

- Заустващо съоръжение на дъждовен клон 1;
- Помпена станция за прехвърляне на битовите води на ляв бряг;
- Дъждовен клон 1 – 488 м от заустването към квартала, изпълнен от ст.

бетонени тръби ϕ 1200.

- Главен битов колектор I – 283 м от ПС към квартала, изпълнен от бетонени тръби ϕ 600.

През 2005 г. са разработени нови проекти за канализацията на квартала в идейна и работна фаза. Отпаднало е решението канализационната мрежа да е разделна и в новия проект е избрана комбинирана канализационна система. Изградени по този проект са Главен колектор I, Главен колектор II и прилежащите им второстепенни клонове. За тях е избрана смесена канализационна система.

Разпределението на канализационната мрежа (**6 199 м**) по дължини е:

Главен колектор I	Главен колектор II	Главен колектор III
1 504 м	661 м	4 034 м

Територията на града се обслужва от поделение на "ВиК" ЕООД Хасково. Поддържа и експлоатира вътрешните и външни водопроводи, канална мрежа и всички гравитачни и помпажни водоизточници, водоснабдяващи населеното място.

Намаленият капацитет на производствените мощности е една от основните причини за минимизиране на промишлени замърсявания на водите в района. Намаленото използване на торове и пестициди също е един от факторите, допринасящи за подобреното до известна степен качество на повърхностните води. При тази ситуация основен антропогенен източник на замърсяване е населението на града, тъй като непречистените канални води се заустват директно в река Марица и влошават показателите ѝ.

Няма данни на антропогенни замърсяванията на подземните води.

Приоритетите на общинското ръководство по отношение на качеството на водите са:

- Подобряване качеството на питейните води;
- Проектиране и изграждане на градска пречиствателна станция за отпадни води
- Разширяване на канализационната система;
- Оптимизиране използването на препарати за растителна защита.

5.3. Почви и земни недра.

❖ Според тектонското райониране на България, районът попада в Странджанско-Сакарската тектонска област - Сакар планина.

❖ За долината на река Марица са характерни Плиоценски езерно-речни наслаги, представени от пясъчници. Поречието е изградено от Кватернерни речни тераси - пясъци и чакъли, а основните скали в района на Сакар планина се характеризират с наличието на южнобългарски гранити.

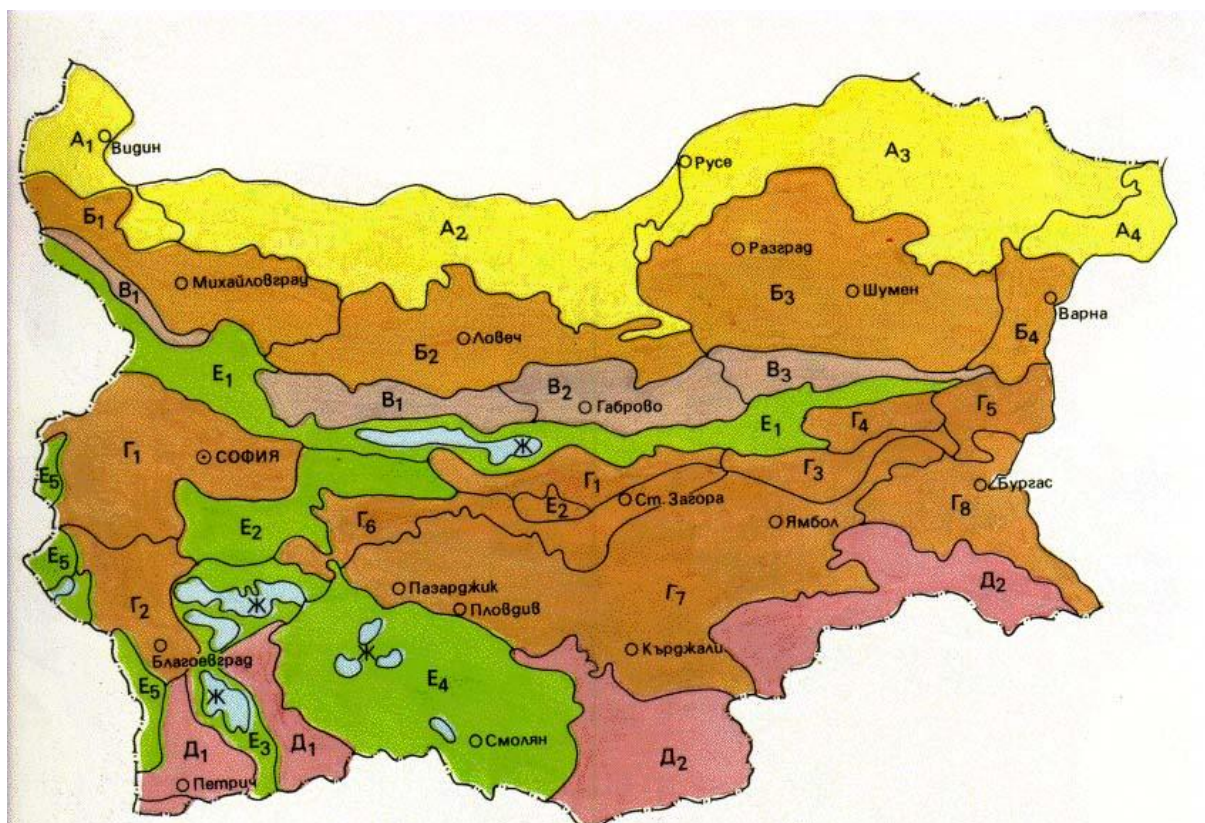
❖ В землището на града няма обекти за добив на подземни богатства.

❖ Според Почвено-географското райониране на България (по Нинов, 1997) територията, обект на ОУП, се намира в Средиземноморската почвена област - в Източнородопско-Сакарската провинция и попада в Горнотракийската подобласт т.н. "Харманлийски район в най – южната част".

❖ Почвеното многообразие поради ограничената територия и местоположението е бедно. В по – ниските части са развити алувиално – ливадните почви. Те обхващат терасата на река Марица и притоците ѝ – Левченска и Пъстрогорска и са развити върху алувиалните отложения на реките. Образувани са върху порьозни алувиални наслаги при постоянно и достатъчно овлажнение и ливадна растителност. Характеризират се с дебел хумусен хоризонт, като ежегодно се натрупват минерални вещества в почвените хоризонти. Мощността на хумусния хоризонт варира от 20 до 60 cm, а под него следват слоисти почвообразуващи материали. По механичен състав са предимно средно пясъчливо-глинести. По-глинести и по-тъмно оцветени са в долините на по-малките реки, водосборите на които са в района на смолниците. Реакцията им е слабо алкална, а съдържанието на хумус - около 2%. Имат благоприятни физико-механични свойства. Алувиално – ливадните почви имат висока водопропускливост, средна водозадържаща способност и добра аерация. Хумусното съдържание е малко – варира от 0,8 до 2-3 %. Общият азот е

в граници от 0,070 до 1,165 %, а общият фосфор – 0,092 до 0,238 %. Почвената реакция е предимно неутрална до слабо алкална (рН 6,7 – 8,0).

ПОЧВЕНОГЕОГРАФСКИ РАЙОНИ

КРАЙДУНАВСКА ПОДЗОНА НА ЧЕРНОЗЕМИТЕ

- A₁** Северозападна Крайдунавска провинция
- A₂** Средна Крайдунавска провинция
- A₃** Лудогорско-Добруджанска провинция
- A₄** Добруджанско-Черноморска провинция

ДУНАВСКОРАВИННА И ХЪЛМИСТОПРЕДБАЛКАНСКА ПОДЗОНА НА СИВИТЕ ГОРСКИ ПОЧВИ

- B₁** Северозападна Дунавско-равнинна и Хълмистопредбалканска провинция
- B₂** Средна Дунавско-равнинна и Хълмистопредбалканска провинция
- B₃** Източна Дунавско-равнинна и Хълмистопредбалканска провинция
- B₄** Черноморска Дунавско-равнинна провинция

ПРЕДБАЛКАНСКА ПОДЗОНА НА ПСЕВДОПОДОЛИСТИТЕ ПОЧВИ В СЕВЕРНА БЪЛГАРИЯ

- B₁** Западна Предбалканска провинция
- B₂** Централна Предбалканска провинция
- B₃** Източна Предбалканска провинция

**ЮЖНОБЪЛГАРСКА КСЕРОТЕРМАЛНА ЗОНА
СРЕДНОБЪЛГАРСКА ПОДЗОНА НА КАНЕЛЕНИТЕ ГОРСКИ ПОЧВИ И СМОЛНИЦИТЕ**

- G₁** Софийско-Краищенска провинция
- G₂** Средно Струмско-Осоговска провинция
- G₃** Предбалканска провинция
- G₄** Източна Старопланинска провинция
- G₅** Старопланинско-Черноморска провинция
- G₆** Средногорска провинция
- G₇** Тракийско-Тунджанска провинция

- G₈** Бургаско-Странджанско-Черноморска провинция

ЮЖНОБЪЛГАРСКА ПОДЗОНА НА ПЛИТКИТЕ КАНЕЛЕНИ ГОРСКИ ПОЧВИ

- D₁** Струмско-Местенска провинция
- D₂** Родопско-Странджанска провинция

**ПЛАНИНСКА ЗОНА
ПОЯС НА КАФЯВИТЕ ГОРСКИ ПОЧВИ**

- E₁** Старопланинска провинция
- E₂** Витошко-Средногорска провинция
- E₃** Рило-Пиринска провинция
- E₄** Западно-Родопска провинция
- E₅** Осоговско-Огражденско-Беласишка провинция
- Ж** ПОЯС НА ПЛАНИНСКО-ЛИВАДНИ ПОЧВИ

Смолниците заемат терените извън речната тераса и се отличават с много добре изразен хумусен хоризонт (50-70 см) със сравнително богато съдържание на органично вещество (2,5 – 3,5%) хумус, сравнително хомогенен профил, който в дълбочина към 90 – 100 см прехождат в богато карбонатна подпочва. Образувани са в условията на преходно-континенталния климат върху тежки глинести материали и тревисто-блатна растителност.

Хумусният хоризонт е двупластов — по-рохкава и дребнозърнеста орница и глинест подорен пласт. Съдържанието на хумус в горния пласт е 3–4 % и постепенно намалява в дълбочина на профила. Карбонатите са измити на дълбочина под 80–90 см. Реакцията на почвата е неутрална до слабо кисела в безкарбонатния слой и слабо алкална в карбонатния. Тези почви са недостатъчно запасени с азот и фосфор, но имат благоприятен калиев режим.

❖ Смолниците са най-тежките почви у нас и имат неблагоприятни водно-физични свойства — при навлажняване силно набъбват, а при изсъхване се свиват и напукват; проявяват лепливост и пластичност; при оран на суха почва се накъртват на буци. Поради тези особености при тях обикновено се закъснява с пролетните механизирани работи.

На разглежданата територия Регионална лаборатория Хасково към Изпълнителната агенция по околна среда осъществява мониторинговата дейност само в един пункт за наблюдение и контрол от подсистема „Земни и почви“ от НАСЕМ. Пунктът, от който се извършва пробонабирането на почвени проби за установяване замърсяване на почвите с тежки метали и металоиди с източник химизация на селското стопанство, е под No 325, в землището на града. Резултатите не показват наднормени показатели.

За основни източници на замърсяване на почвите се считат :

- Газовете от изгаряне на въглища и течни горива, които попадат под формата на киселинни дъждове;
- Локални ограничени замърсявания в обсега на депото за битови отпадъци;
- От транспорта – замърсявания, свързани с дизеловите и бензинови двигатели;
- Комунално-битова дейност – изхвърляне на отпадъци, които при неправилно съхранение могат да ги замърсят;
- Ниската лесистост, водеща до изтощаване на почвите, ерозия и засоляване;
- Производството на нитратна земеделска продукция.

В регулационните и извънрегулационните граници на Свиленград не са установени замърсявания на почвите с устойчиви органични замърсители в т.ч. нефтопродукти или с растителнозащитни прерарати. Липсва силно изразена ветрова и водна ерозия, нарушаване на земите от добивни дейности, засоляване и вкисляване на почвите. Проблем е нерегламентирано изхвърляне на отпадъци.

Общината няма специализирана програма за опазването качеството на почвите. Предприемат се мерки за рекултивация на нарушени терени и действия за контрол върху употребата на изкуствени торове.

5.4. Биологичното разнообразие и неговите елементи. Елементи на националната екологична мрежа.

5.4.1. Биогеографска характеристика на района.

Землището на град Свиленград е разположено в Южнобългарския биогеографски район – Долномаришко - Долнотунджански подрайн /Груев Б.;Б.Кузманов,1994; „Обща биогеография“/, характеризиращ се със силно Средиземноморско климатично влияние.

По Асенов А., 2006: Биогеография на България, тази част на страната се обособява в Сакцаро-Дервентски биогеографски район към Балканската биогеографска провинция или според биогеографската хорологизация на Балканския полуостров е в Източнотракийския биогеографски район.

Климатичните условия благоприятстват съществуването на най-много средиземноморски видове, както и на преходносредиземноморски съобщества. Различията от средиземноморския климат се дължат на отдалечеността на района от Средиземно море, на релефа, на по-голямата надморска височина и на влиянието на европейския умерен пояс. Всичко това определя формирането на преходносредиземноморски климат. Той се характеризира със средиземноморско разпределение на валежите, но с относително по-слабо изразен максимум през зимното и минимум през лятното полугодие. Засушливият летен период е по-кратък. Зимните и летните температури са по-малки от средиземноморските, а годишните амплитуди по-големи – над 20°C. Съществува снежна покривка, но тя е непостоянна. Повече от половината количество валежи са от дъжд.

Горската и храстова покривка са съставени от преходносредиземноморски съобщества от космат дъб (*Quercus pubescens*), цер (*Quercus cerris*) и благун (*Quercus frainetto*). След масово изсичане в миналото понастоящем значителни площи заемат келяв габър (*Carpinus orientalis*), драка (*Paliurus spina-christi*) и др. видове.

Характерни са средиземноморските видове грипа (*Phillyrea media*), кукуч (*Pistacia terebinthus*) и др.

Около реките основно се развива дървесна растителност като доминира бялата върба (*Salix alba*), на определени места със значително участие на топола (*Populus* sp.). В състава влизат още Дива круша (*Pyrus pyraсте*), Киселица (*Malus sylvestri*), червен глог (*Crataegus monogyna*), акация (*Robinia pseudoacacia*), полски ясен (*Fraxinus oxycarpa*) ..., които се срещат поединично.

Фауната е богата на южни топлолюбиви видове. Безгръбначните са представени от множество субмедитерански и източносредиземноморски, както и предноазиатски видове. Характерни са харманлийския кеклик (*Alectoris chukar kleini*), змиеок гушер (*Ophisops elegans*) и змията-пясъчница (*Eryx jakulus turcicus*).

5.4.2. Растителен свят. Характеристика на състоянието.

Лесистостта в землището на град Свиленград е ниска. В момента териториите с горскостопанско предназначение са 7 784 дка или 8.64 % от общата му площ при средна за страната 34 %, а в Европейския съюз 31.1 %. На жител се падат 429.72 м² горски територии. Липсват мащабни горски комплекси. По-голямата част от земята е със земеделско предназначение - 68.08 %. В североизточната, източната и отчасти в югозападната част на землището по деретата към реките Левченска и Голямата са се съхранили разпокъсани остатъци от широколистни гори от „островен тип”. Малките петна от горска растителност са доминирани от космат (*Quercus pubescens*) и виргилиев (*Quercus virgiliana*) дъб, а участие вземат още зимен дъб (*Quercus petraea*), цер (*Quercus cerris*), благун (*Quercus frainetto*), мъждрян (*Fraxinus ornus*)... Най-често са силно деградирани и са от храсталачен тип като съществуват терени, заети от келяв габър (*Carpinus orientalis*). Окрайнините на горските територии са заети от трънкосливка (*Prunus insititia*), дива круша (*Pyrus pyraстер*), бадемовидна круша (*Pyrus amygdaliformis*) и редки храсти. Съществуват ограничени площи от култивари, основно черен бор (*Pinus nigra*) и много ограничено акация (*Robinia pseudoacacia*), а на места инвазията на айланта (*Ailanthus glandulosa*) е забележима. Храстите са представени от смрадлика (*Cotinus coggygria*), плюскач (*Colutea arborescens*), обикновен дрян (*Cornus mas*), обикновен глог (*Crataegus monogyna*)...

Коренно различен характер има растителността по бреговете и островите на река Марица. Въпреки силната антропогенната натовареност са се съхранили много автохтонни елементи. Най-масово се развива бяла върба (*Salix alba*), което е характерно за поречията на всички реки в южната част на страната. Участие вземат още полски бряст (*Ulmus minor*), бяла топола (*Populus alba*), черна топола (*Populus nigra*), воден габър (*Ostrya carpinifolia*), влажностнонизинният тип на летния /обикновен/ дъб (*Quercus robur*), бяла черница (*Morus alba*), полски ясен (*Fraxinus angustifolia*), бял бряст (*Ulmus laevis*), мекиш (*Acer tataricum*), полски клен (*Acer campestre*) и други елементи, характерни за бившите крайречни заливни гори.

В миналото, преди реката да се индигира, обширни територии са били заливани при пълноводие. Прекъсването на връзката с реката е довело до нарушаване на хидрологичния режим, намаляване на склопа и навлизане на рудерални елементи.

В близост до водното течение, се развиват и увивни растения, което се определя от влажностният режим, дал възможност за съхраняване на остатъци от бившия лонгозен характер на заливните поречия - лианите бръшлян (*Hedera helix*), горска лоза (*Vitis vinifera*) и обикновен повет (*Clematis vitalba*). Във вид на крайречни храсталаци расте раката (*Salix purpurea*), а в малко по-отдалечените участъци се развива и ива (*Salix caprea*). Върбите формират пионерни съобщества на освободените песъчливо-глинести коси и алувиални наноси, които постоянно се променят в зависимост от динамиката на отлагане. За съжаление в последните години все по-масово се настанява и развива силно инвазивния вид аморфа., който е приспособим и устойчив храст, размножаващ се бързо и с буен растеж и изместващ естествените растителни видове. Понася много добре както продължителни засушавания, така и заливания. Рядко в долните участъци на притоците се среща черна елша (*Alnus glutinosa*).

В района преобладават откритите пространства – селскостопански земи и ливади, обрасли с ксеротермни тревни съобщества с преобладаване на белизма (*Dichanthium ischaemum*), луковична ливадина (*Poa bulbosa* и др. и по-рядко с мезоксеротермна тревиста растителност като силно пластичния трясък (*Cynodon dactylon*). Петнисто се разполагат храсталаци от драка (*Paliurus spinachristi*), примесени със смин (*Jasminum fruticans*), в съчетание с ксеротермни тревни формации със средиземноморски елементи, напр. дамска челебитка (*Nigella damascene*).

В състава на фитоценозите в тази по-суха част на землището сме установили следните по-характерни представители на висшата флора от тревисти растения, освен цитираните:

- Семейство житни (*Poaceae*) - зелена кощрява (*Setaria viridis*), сеноклас (*Cynosurus echinatus*), ягло (*Tragus racemosus*), обикновен пирей (*Elytrigia repens*), спелтовиден егилопс (*Aegilops speltoides*), цилиндричен егилопс (*Aegilops cylindrical*), двузъба дантония (*Danthonia alpine*), валезийска власатка (*Festuca valesiaca*), мишеопашата вулпия (*Vulpia mylurus*), овсигова вулпия (*Vulpia bromoides*), пасищен райграс (*Lolium perenne*), миши ечемик (*Hordeum murinum*), безосилеста овсига (*Bromus inermis*), грудесто канарско семе (*Phalaris tuberosa*), жилава твърдокласица (*Sclerochloa dura*), гълъбова гъжва (*Sesleria coerulea*), главеста бодливка (*Echinaria capitata*);

- Семейство Сложноцветни (*Asteraceae*) - бял равнец (*Achillea millefolium*), полско подрумче (*Anthemis arvensis*), казашки бодил (*Xanthium spinosum*), македонски спореж (*Senecio macedonicus*), бодливолистна решетка (*Carlina acanthifolia*), езиколистна паламида (*Cirsium ligulare*), италианска паламида (*Cirsium italicum*), пиренейска метличина (*Centaurea iberica*), обикн. синя жлъчка (*Cichorium inthybus*), четинеста дрипавка (*Crepis setosa*), полски ветрогон (*Eryngium campestre*), бял трън (*Silybum marianum*), лечебна лайка (*Chamomilla recutita*), бял оман (*Inula helenium*), обикновена свещица (*Filago vulgaris*), наведен магар.бодил (*Carduus nutans*);
- Семейство Бобови (*Fabaceae*) - жлезист гръмотрън (*Ononis adenothricha*), медицинска комунига (*Melilothus officinalis*), азиатска глушина (*Vicia peregrine*), теснолистна глушина (*Vicia angustifolia*), шлемовидна еспарзета (*Onobrychis caput-gali*), теснолистна лупина (*Lupinus angustifolius*), главеста жълтуга (*Genista subcapitata*), банатски зановец (*Chamaecitissus Banaticus*), син сминдух (*Trigonella caerulea*), хмелна люцерна (*Medicago lupulina*), ранна люцерна (*Medicago praecox*), звездан (*Lothus corniculatus*), изправена детелина (*Trifolium strictum*), главеста детелина (*Trifolium glomeratum*);
- Семейство Розоцветни (*Rosaceae*) - белезникав очеболец (*Potentilla neglecta*), сребрист очеболец (*Potentilla argentea*);
- Семейство Кучешколободови (*Chenopodiaceae*) - клинолистна куча лобода (*Chenopodium opulifolium*);
- Семейство Кремови (*Liliaceae*) - щитовиден гарвански лук (*Ornithogalum umbelatum*), голямокъчулест гарвански лук (*Ornithogalum comosum*);
- Семейство Щирови (*Amaranthaceae*) - обикновен щир (*Amaranthus retroflexus*), приповдигащ се щир (*Amaranthus oleflexus*);
- Семейство Лободови (*Chenopodiaceae*) - клинолистна куча лобода (*Chenopodium opulifolium*), огниче (*Chenopodium botrys*);
- Семейство Сенникоцветни (*Apiaceae*) – срамливче (*Orlaja grandiflora*), голям морков (*Daucus maximus*), кръглолистна урока (*Vupleurum rotundifolium*);
- Семейство Тученицови (*Portulacaceae*) - обикновенна тученица (*Portulaca oleraceae*);
- Семейство Лападови (*Polygonaceae*) – кълбест киселец (*Rumex conglomerates*), козя брада (*Rumex acetosella*), теснолистна пача трева (*Poligonum rurivagum*), храсталачно фасулче (*Fallopia dumetorum*);
- Семейство Звъникови (*Hypericaceae*) - жълт кантраион (*Hypericum perforatum*);

- Семейство Устноцветни (*Lamiaceae*) - коча билка (*Nepeta cataria*), бодлива руница (*Phlomis pungens*), бълхова мащерка (*Thymus pulegioides*), красива мащерка (*Thymus comptus*), бяло подъбиче (*Teucrium polium*), червена мъртва коприва (*Lamium purpureum*), обикновен пчелник (*Marrubium vulgare*);

- Семейство Живеничеви (*Scrophulariaceae*) – жълтуголистна луличка (*Linaria genistifolia*), далматинска луличка (*Linaria dalmatica*), тъмен лопен (*Verbascum blattaria*), красив лопен (*Verbascum speciosum*), кучешко живениче (*Scrophularia canina*);

- Семейство Картофови (*Solanaceae*) - черно куче грозде (*Solanum nigrum*);

- Семейство Млечкови (*Euphorbiaceae*) - кипарисова млечка (*Euphorbia cyparissias*), слънчева млечка (*Euphorbia helioscopia*);

- Семейство Лютикови (*Ranunculaceae*) - миризлив кукуряк (*Helleborus odorus*), разклонена челебитка (*Nigella elata*), шируниев лютиче (*Ranunculus sprunerianus*), луковично лютиче (*Ranunculus bulbosum*), летен горицвет (*Adonis aestivalis*), средиземноморски шпорец (*Delphinium halteratum*);

- Семейство Макови (*Papaveraceae*) - български мак (*Papaver rumelicum*);

- Семейство Копривови (*Urticaceae*) - обикновеа коприва (*Urtica dioica*), гръцка коприва (*Urtica urens*);

- Семейство Карамфилови (*Caryophyllaceae*) - изправен рожец (*Cerastium rectum*), щитовиден карамфил (*Dianthus corymbosus*), посивяло изсипливче (*Herniaria incana*), врабчови чревца (*Stellaria media*).

❖ **Агроценозите включват традиционни видове - пшеница, ечемик, слътчоглед, тютюн, лозя... Големите зеленчукови градини са ликвидирани, но се отглеждат пъпеши, лук, дини, домати, краставици, пипер... Ограничено се развива и овощарството.**

Около обработваемите площи и в запустели урбанизирани терени се срещат много рудерални видове – див овес (*Avena fatua*), полски синап (*Sinapis arvensis*), великденче (*Veronica officinalis*), кокоше просо (*Echinochloa crus-galli*), паламида (*Cirsium arvense*), полска повитица (*Convolvulus arvensis*), разклонена боянка (*Erysimum diffusum*), дългоосилеста овсига (*Bromus sterilis*), луковична ливадина (*Poa bulbosa*), трокот (*Cynodon dactylon*), овчарска торбичка (*Capsella burs-pastoris*), лечебна комунига (*Mellilotus officinalis*), полска детелина (*Trifolium arvense*) и др.

Естествено значително по-различен е характерът на тревните фитоценози около река Марица. Във водното течение се развиват типични хидрофити като класовидния мириофилум (*Myriophyllum spicatum*) и прешленестия мириофилум (*Myriophyllum verticillatum*), цанихелия (*Zannichellia palustris*), плаващ ръждавец (*Potamogeton natans*), гребеновиден ръждавец (*Potamogeton pectinatus*)...

Наносните полоси обрастват буйно с репей (*Arctium lappa*). Под залесените площи в близост до течението на реката се развиват редица мезофити и хигрофити - триделен бутрак (*Bidens tripartite*), бутрак наведен (*Bidens cernua*), блатна незабравка (*Myosotis palustris*), мокрица (*Myosoton aquaticum*), водно пипериче (*Persicaria hydropiper*), пачи очиболец (*Potentilla anserina*), дараджан (*Echinochloa crusgalli*), ручейница (*Catabrosa aquatica*), отровно лютиче (*Ranunculus sceleratus*), крайводен лапад (*Rumex hydrolapathum*), изворно великденче (*Veronica anagallis aquatica*), мента (*Mentha sp.*).

За откритите крайбрежни пространства са характерни ливадна тимотейка (*Phleum pretense*), кощрява (*Setaria glauca*), паламида (*Cirsium arvense*), слез (*Malva sylvestris*), широколист жировляк (*Plantago major*), червена куча лобода (*Chenopodium rubrum*), теснолист жировляк (*Plantago lanceolata*), змийско мляко (*Chelidonium majus*), пелин (*Artemisia abrotanum*), див коноп (*Canabis roderalis*) и някои от посочените по-горе видове.

Някои от растителните видове се използват като лечебни и са включени в Закона за лечебните растения – коприва (*Urtica dioica*), бяло подъбиче (*Teucrium polium*), синя жлъчка (*Cichorium inthybus*), мащерка (*Thymus sp.*), жълт кантарион (*Hypericum perforatum*), медицинска комунига (*Melilothus officinalis*), срамливче (*Orlaja grandiflora*), бял равнец (*Achillea millefolium*), лайка (*Chamomilla recutita*), бял оман (*Inula helenium*), белезникав очеболец (*Potentilla neglecta*), сребрист очеболец (*Potentilla argentea*), бръшлян (*Hedera helix*).... Не са са локализирани техни находища със стопанско значение в т.ч. и на видове, поставени под специален режим на опазване и ползване, включени в Приложение №4 на Закона за биологичното разнообразие.

Изключение прави изключително ценния ресурсен вид блатното кокиче (*Leucojum aestivum*) от сем. Кокичеви (*Amaryllidaceae*), предмет на опазване в Защитена местност „Лозенски път”. У нас се среща из ниските и влажни лонгозни гори, както и във влажните и периодично заливани ливади до 270 м н.в. По данни на д-р Нено Стоянов /1973/ през 1962 г. у нас са описани 46 естествени находища на растението с 15 854 дка площ. От тях 14 327 дка за заети с популации, индивидите в които съдържат биологично активното и използвано от човека вещество **галантамин**, основа за производството на лекарствените препарати Нивалин, Нивалет и Ниватонин с български патент. Групирани са в Бургаска, Ямболска, Сливенска, Хасковска, Пловдивска и Шуменска обалст./А. Митрев, 1995; „Хорологичен атлас на лечебните растения в България”. С високо съдържание на галантамин се отличава и находището в Защитена местност „Лозенски път”, което прави опазването му още по – актуално.

Въпреки, че липсват сигурни данни, е възможно в северозападните части на землището да бъдат установени някои защитени видове растения, включени в приложенията на Закона за биологичното разнообразие, характерни за Сакар - *Minuartia bosniaca*, *Veronica krumovii*, *Oenanthe tenuifolia*, *Crucianella graeca*, *Aegilops speltoides*, *Saxifraga mollis*, *Echinophora sibthorpiana*, *Stachys serbica*, *Nigella orientalis*, тъмнолилава самогриска (*Scabiosa atropurpurea*), фривалдскиеве плюскавиче (*Silene frivaldskyana*), костова тлъстига (*Sedum kostovii*), синя айважива (*Alkanna tinctoria*), гребенест хипомаратрум (*Hippomarathrum cristatum*), балкански шпорец (*Delphinium balcanicum*), критски ветрогон (*Eryngium creticum*), одрински лопен (*Verbascum adrianopolitanum*), пурпурен лопен (*Verbascum purpureum*), обикновено лъжичниче (*Armeria humelica*), игликова айважива (*Alkanna primuliflora*), гризобахова кутявка (*Moehringia grisebachii*), стрибърново подрумиче (*Anthemis sribnyi*).

5.4.3. Животински свят. Характеристика на състоянието.

Зооценозите в землището са свързани със сравнително открития и беден характер на местообитанията и спецификата на биогеографския подрайон. Те са сравнително богати, поради изразения до някъде ектонен ефект и разнообразието на околните терени, въпреки антропогенизирането на територията. Ектонният ефект се проявява най-силно по формираните и описани крайречни и островни ивици от върби, с участието на редица други дървесни и храстови видове около река Марица, а също така и от мозаечното ситуиране на малки горски площи, разположени сред обработваеми земи и пасища.

Безгръбначната фауна е най-богата. От ненасекомните видове характерни за района са някои охлюви (клас *Gastropoda*, тип *Mollusca*), червеи от клас *Oligochaeta*, дафнии и циклопси от клас *Crustacea*, множество кърлежи и паяци от клас *Arachnida*.

Най-богата е тази, която е свързана с река Марица и нейните притоци. Видовото разнообразие обхваща различни едноклетъчни протозои като кореноножки от супеклас *Rhizopoda*, камшичести (подтип *Flagellata*) и ресничести (тип *Ciliophora*). Повечето прешленести червеи (тип *Plathelminthes*) принадлежат към представителите на ресничестите червеи от клас *Turbellaria*. Срещат се някои видове ротатории (тип *Rotatoria*), близки до кръглите червеи, както и водни малочетинести червеи от клас *Oligochaeta*. Разнообразието се допълва от малко на брой видове мекотели (*Mollusca*) и сравнително повече ракообразни (тип *Arthropoda*, *Crustacea*). Срещат се още паякообразни представители от клас *Arachnida*. Само в Свиленградско е намиран водния бръмбър *Agabus pseudoneglectus*.

Особено голям е броят на южните видове насекоми, между които на първо място са субмедитеранските и източносредиземноморските.

Срешат се и много предноазиатски видове, някои от които са *Cryptocehalus beledjekensis* (само в Харманлийско, но вероятен за района) от листоядите, *Seutorrhynchus sublineellus* от хоботниците и *Vitrea riedeli* от сухоземните охлюви.

Река Марица и нейният водосбор са в Егейската водосборна област. Според Националната стратегия за опазване на биологичното разнообразие в България ихтиофауната на Егейския басейн е сравнително най-слабо проучена. Тя включва 50 вида и подвида. Най-богато във видово отношение е сем. *Cyprinidae* – 24 вида, следван от *Cobitidae* - 6 вида, *Salmonidae* - 3 вида. Останалите семейства, които са установени тук, са представени с по един вид.

Тази водосборна област се отличава с най-много ендемични видове и подвидове (7): *Vimba melanops*, *Cobitis peshevi*, *Rutilus rutilus mariza*, *Barbus cyclolepis cyclolepis*, *Chondrostoma nasus vardarenses*, *Sabanejwia aurata balcanica* и *Noemacheilus angorae bureshi*...

С висока численост в малките водоеми е гамбузията (*Gambusia affinis holbrooki*), а напоследък масово се разпространиха слънчевката (*Lepomis gibbosus*) и псевдоразбората. С по-ограничено разпространение са триигла бодливка (*Gasterosteus aculeatus*), главоч (*Cottus gobio*), бяла риба (*Stizostedion lucioperca*) и др. Към тази категория могат да бъдат отнесени *Coregonus lavaretus* и видовете от семействата *Catastomatidae* и *Ictaluridae*, които са в процес на аклиматизация.

Според съвременните изследвания и данни – Илиана Г.Велчева, Николай Х. Мехтеров, 2005 г. „Проучване състоянието на ихтиоценозата в долното течение на река Марица”, за участъкът от Димитровград до държавната граница, вкл. и в землището и регулация на град Свиленград, са характерни или вероятни следните видове риби:

ВИД	INDEX LATINUS	УСТАНОВЕН ПРЕЗ 2004 Г.	УСТАНОВЕН ДО 2004 Г.	ЗАБЕЛЕЖКА (СТАТУС)
КЛАС КРЪГЛОУСТНИ (CYCLOSTOMATA)				
минога	<i>Petromyzon danfordii</i>	-	1921 г.	изчезнал вид
КЛАС КОСНИ РИБИ (OSTHEICHTHYES)				
семейство Есетрови (<i>Acipenseridae</i>)				
немска есетра	<i>Acipenser sturio</i>	-	+	Пр.3 на ЗБР
семейство Речни змиорки (<i>Anguillidae</i>)				
речна змиорка	<i>Anguilla anguilla</i>	-	+	Пр.3 на ЗБР
семейство Шаранови (<i>Cyprinidae</i>)				
маришка бабушка	<i>Rutilus rutilus mariza</i> <i>Drensky</i>	+	+	-

речен кефал	<i>Leuciscus cephalus</i>	+	+	-
червеноперка	<i>Scardinius erythropthalmus</i>	-	+	-
распер	<i>Aspius aspius</i>	+	+	-
кротушка	<i>Gobio gobio</i>	+	+	-
маришка мряна	<i>Barbus tauricus cyclolepis</i>	+	+	-
обикновена мряна	<i>Barbus barbus</i>	-	+	-
балканска мряна	<i>Barbus meridionalis petenyi</i>	-	+	-
уклей	<i>Alburnus alburnus</i>	+	+	-
платака	<i>Abramis brama</i>	-	+	-
маришки морунаж	<i>Vimba vimba melanops</i>	+	+	-
горчивка	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>	+	+	-
пseudоразбора	<i>Pseudorasbora parva</i>	-	+	-
златиста каракуда	<i>Carassius carassius</i>	+	+	-
сребриста каракуда	<i>Carassius auratus gibelio</i>	+	-	-
шаран	<i>Cyprinus carpio</i>	+	+	-
лин	<i>Tinca tinca</i>	-	+	-
обикновен щипок	<i>Cobittis teaenia</i>	-	+	-
лингур	<i>Sabanejewia aurata balcanica</i>	-	+	-
семејство Сомови (Siluridae)				
сом	<i>Silurus glanis</i>	-	+	-
щука	<i>Esox lucius</i>	-	+	-
семејство Писиеви (Pleuronectidae)				
писия	<i>Platichthys flesus luscus</i>	-	+	спорно присъствие
семејство Бодлоперки (Percidae)				
речен костур	<i>Perca fluviatilis</i>	-	+	-
бяла риба	<i>Stizostedion lucioperca</i>	-	+	-
семејство Слънчеви риби (Centarchidae)				
слънчева рибка	<i>Lepomis gibbosus</i>	+	-	-
семејство Попчета (Gobiidae)				
малко маришко попче	<i>Protherorhinus marmoratus</i>	-	+	-
гамбузия	<i>Gambusia affinis holbrooki</i>	-	+	-

В сравнение с предходните проучвания видовото разнообразие е намаляло, въпреки установените 3 нови за долното течение на река Марица вида, т.е. несъобщавани от български автори. Според авторите на изследването намаляването на видовото разнообразие и промяната на структурата му се дължи на крупни антропогенни замърсители, на браконьерството, особено по време на размножителния сезон и промените в качествата на водата, характера на дъното и хранителната база в реката.

Съобразявайки се със спецификата на реката ПУРБ въвежда забрана за добив на инертни материали, строеж на МВЕЦ, прочистване на речни корита, зауствания, корекции и строг контрол през зимния период в места за зимни струпвания на риби:

- река Марица, Харманли от мост за село Българин, до 300 м под железен мост-0.9 км;
- река Марица, Любимец под и над моста за село Йеросалимово - 0.73 км;
- река Марица, град Свиленград, 200 м преди и след стария мост - 0.41 км.

Естествено за цялата река важат ежегодните забрани за риболов по време на размножителния период.

В двата леви притока на река Марица, засегнати от ОУП – Левченска и река Голямата, риби навлизат основно през периода на пълноводие и размножителния сезон. Видовият състав е аналогичен на описания. През останалото време ихтиофауната се изтегля към основното водно течение. С цел опазването им с ПУРБ са въведени забрани за определени дейности в най-важните установени места за размножаване:

- За река Река Голямата (Пъстрогорска) - забрана за строеж на МВЕЦ, ограничаване на добива на инертни материали и строг контрол на дейностите в места за размножаване на риби- участъка от заустване до индустриалната зона - 3.16 км;

- За река Левченска - забрана за строеж на МВЕЦ, ограничаване на добива на инертни материали и строг контрол на дейностите в места за размножаване на риби - от устие до моста на магистрала Марица-2.96 км през размножителния период на рибите.

Малките микроязовири в землището се обитават от каракуда, уклея, маришка бабушка, рядко шаран. Периодично след пресъхване те се обезрибят. Липсват мащабни рибни стопанства.

Херпетофауната в района е сравнително богата. Съставът и природозащитният статус на установените или вероятни видове представяме в следната таблица:

СЕМЕЙСТВО	ВИД	INDEX LATINUS	ПРИРОДОЗАЩИТЕН СТАТУС
КЛАС ЗЕМНОВОДНИ (A M P H I B I A)			
Саламандрови Salamandridae	балкански (южен) гребенест тритон	<i>Triturus karelinii</i>	Приложения 2 и 3 на ЗБР Бернска к-я – Пр. № II IUCN – Червен лист Д-ва 92/43/ЕЕС - Пр.IV.
Кръглоезични Bombinatoridae	червенокоремна бумка	<i>Bombina bombina</i>	Приложение 2 на ЗБР Д-ва 92/4/ЕЕС - Пр.II, IV IUCN – Червен лист
Кръглоезични Bombinatoridae	жълтокоремна бумка	<i>Bombina variegata</i>	Приложения 2 на ЗБР Д-ва 92/43/ЕЕС - Пр.II,IV Бернска к-я – Пр. № II
Крастави жаби Bufonidae	кафява (голяма) крастава жаба	<i>Bufo bufo</i>	Приложение 3 на ЗБР Бернска к-я – Пр. № III
	зелена крастава жаба	<i>Bufo viridis</i>	Приложение 3 на ЗБР Д-ва 92/43 на СЕ – Пр. IV Бернска к-я – Пр. № II
Дървесници Hylidae	дървесница	<i>Hyla arborea</i>	Приложения 2 и 3 на ЗБР Бернска к-я – Пр. № II IUCN – Червен лист Д-ва 92/43/ЕЕС - Пр.IV.
Водни жаби Ranidae	голяма водна жаба	<i>Rana ridibunda</i>	Бернска к-я – Пр. № III Д-ва 92/43 на СЕ – Пр. V
	горска дългокрака жаба	<i>Rana dalmatina</i>	Д-ва 92/43/ЕЕС - Пр.IV. Бернска к-я – Пр. № II
КЛАС ВЛЕЧУГИ (R E P T I L I A)			
Блатни костенурки Emydidae	обикновена блатна костенурка	<i>Emys orbicularis</i>	Приложения 2 и 3 на ЗБР Бернска к-я – Пр. № II Д-ва 92/43/ЕЕС-Пр.II и IV Бернска к-я – Пр. № II
	южна блатна костенурка	<i>Mauremys caspica</i>	Приложения 2 и 3 на ЗБР Бернска к-я – Пр. № II Д-ва 92/43/ЕЕС-Пр.II и IV Бернска к-я – Пр. № II
Гекони Gekkonidae	балкански гекон	<i>Mediodactylus kotschy</i>	Приложене 3 на ЗБР Бернска к-я – Пр. № II Д-ва 92/43/ЕЕС-Пр.II

СЕМЕЙСТВО	ВИД	INDEX LATINUS	ПРИРОДОЗАЩИТЕН СТАТУС
Слепоци Anguidae	слепок	<i>Anguis fragilis</i>	Приложена 3 на ЗБР Бернска к-я – Пр. № II
	жълтокоремник	<i>Pseudopus apodus</i>	Приложена 3 на ЗБР Бернска к-я – Пр. № II Д-ва 92/43/ЕЕС-Пр.IV
Същински гущери Lacertidae	ивичест гущер	<i>Lacerta trilineata</i>	Бернска к-я – Пр. № II Д-ва 92/43/ЕЕС-Пр.II и IV
	зелен гущер	<i>Lacerta viridis</i>	Бернска к-я – Пр. № II Д-ва 92/43/ЕЕС-Пр.II и IV
	македонски гущер	<i>Podarcis erhardii</i>	Приложена 3 на ЗБР Бернска к-я – Пр. № II Д-ва 92/43/ЕЕС-Пр.IV
	кримски гущер	<i>Podarcis tauricus</i>	Приложена 3 на ЗБР Бернска к-я – Пр. № II Д-ва 92/43/ЕЕС-Пр.IV
	змиеок гущер	<i>Ophisops elegans</i>	Приложена 3 на ЗБР Бернска к-я – Пр. № II Д-ва 92/43/ЕЕС-Пр.IV
Червейници Typhlopidae	червейница	<i>Typhlops vermicularis</i>	Приложена 3 на ЗБР Бернска к-я – Пр. № III
Бои / Voldae	пясъчна боа	<i>Eryx jaculus</i>	Приложена 3 на ЗБР Бернска к-я – Пр. № III Д-ва 92/43/ЕЕС-Пр.IV СITES Червена книга на РБ
Смокообразни Colubridae	голям стрелец (синурник)	<i>Dolichophis caspius</i>	Приложение 3 на ЗБР Бернска к-я – Пр. № III
	тънък стрелец	<i>Platyseps najadum</i>	Приложена 3 на ЗБР Бернска к-я – Пр. № II Д-ва 92/43/ЕЕС-Пр.IV
	смок мишкар	<i>Zamenis longissimus</i>	Приложена 3 на ЗБР Бернска к-я – Пр. № II Д-ва 92/43/ЕЕС-Пр.IV
	пъстър смок	<i>Elaphe sauromates</i>	Приложения 2 и 3 на ЗБР Бернска к-я – Пр. № III Д-ва 92/43/ЕЕС-Пр.IV

СЕМЕЙСТВО	ВИД	INDEX LATINUS	ПРИРОДОЗАЩИТЕН СТАТУС
	вдлъбнаточел смок	<i>Malpolon insignitus</i>	Приложение 3 на ЗБР Бернска к-я – Пр. № III
	жълтоуха водна змия	<i>Natrix natrix</i>	Бернска к-я – Пр. № III
	сива водна змия	<i>Natrix tessellata</i>	Бернска к-я – Пр. № II Д-ва 92/43 на СЕ - Пр. IV
Отровници Viperidae	пепелянка	<i>Vipera ammodytes</i>	Приложение 4 на ЗБР Бернска к-я – Пр. № II Д-ва 92/43/ЕЕС-Пр. IV

Представените в таблицата данни сочат присъствието или вероятното присъствие на общо 28 вида от 14 семейства - 8 вида земноводни от 6 семейства и 20 вида влечуги от 8 семейства.

Птиците са най-добре представеният като разнообразие и обилие на видовете клас гръбначни животни в района поради разнообразните условия и наличието на екотонен ефект. Можем да ги обособим в следните три основни групи:

- ✓ свързани с река Марица, притоците ѝ и микроязовирите водолюбиви видове;
- ✓ предимно горски видове, обитаващи дървесната и храстова растителност, заела крайбрежието и петната от широколистни насаждения;
- ✓ синантропни видове;
- ✓ степни видове, обитаващи предимно, пасищата и обработваемите земи.

Поради големия брой ще представим в таксономичен ред само установените от нас или вероятни видове без техния природозащитен статус. С малки изключения всички те са включени в Приложения 2 и 3 на Закона за биологичното разнообразие, а част от видовете, включени в Приложения № I и II от Директива 79/409ЕИО, ще разгледаме и като обект на защита в защитена зона «Сакар» (BG0002021).

РАЗРЕД	СЕМЕЙСТВО	ВИД	INDEX LATINUS
ГМУРЦЕПОДОБНИ PODICIPEDIFORMES	Гмурцецови Podicipedidae	голям гмурец.	<i>Podiceps cristatus</i>
		малък гмурец	<i>Tachybaptus ruficollis</i>
ПЕЛИКАНОПОДОБНИ (PELECANIFORMES)	Корморанови <i>Phalacrocoracidae</i>	малък корморан	<i>Phalacrocorax pygmaeus</i>
		голям корморан	<i>Phalacrocorax carbo</i>

ЩЪРКЕЛОПОДОБНИ CICONIIFORMES	Щъркелови <i>Ciconiidae</i>	бял щъркел	<i>Ciconia ciconia</i>
	Чаплови <i>Ardeidae</i>	малка бяла чапла	<i>Egretta garzetta</i>
		ръждива /червена/ чапла	<i>Ardea purpurea</i>
		нощна чапла	<i>Nycticorax nycticorax</i>
		сива чапла	<i>Ardea cinerea</i>
		голяма бяла чапла	<i>Egretta alba</i>
ГЪСКОПОДОБНИ ANSERIFORMES	Патицови <i>Anatidae</i>	поен лебед	<i>Cygnus cygnus</i>
		белоока потапница	<i>Aythya nyroca</i>
		зимно бърне	<i>Anas crecca</i>
		ръждивоглава потапница	<i>Aythya ferina</i>
		голяма белочела гъска	<i>Anser albifrons</i>
		зеленоглава патица	<i>Anas platyrhynchos</i>
СОКОЛОПОДОБНИ FALCONIFORMES	Ястребови Accipitridae	малък ястреб	<i>Accipiter nisus</i>
		голям ястреб	<i>Accipiter gentilis</i>
		обикновен мишелов	<i>Buteo buteo</i>
		северен мишелов	<i>Buteo lagopus</i>
	Соколови Falconidae	черношипа ветрушка	<i>Falco tinnunculus</i>
КОКОШОПОДОБНИ Galliformes	Фазанови Phasianidae	пдпдък	<i>Coturnix coturnix</i>
		яребица	<i>Perdix perdix</i>
ЖЕРАВОПОДОБНИ GRUIFORMES	Дърдавцови Rallidae	зеленонога водна кокошка	<i>Gallinula chloropus</i>
		лиска	<i>Fulica atra</i>
		воден дърдавец	<i>Rallus aquaticus</i>
ДЪЖДОСВИРЦОПОДОБНИ CHARADRIIFORMES	Дъждосвирцови Charadriidae	речен дъждосвирец	<i>Charadrius dubius</i>
		калугерица	<i>Vanellus vanellus</i>
	Бекасови Scolopacidae	малък червеноног водобегач	<i>Tringa totanus</i>
		малък горски водобегач	<i>Tringa glareola</i>
		голям червеноног водобегач	<i>Tringa erythropus</i>
		кръшкач	<i>Gallinago gallinago</i>
	Чайкови Laridae	речна чайка	<i>Larus ridibundus</i>
		речна рибарка	<i>Sterna hirundo</i>

ГЪЛЪБОПОДОБНИ COLUMBIFORMES	Гълъбови Columbidae	гривяк	<i>Columba palumbus</i>
		гугутка	<i>Streptopelia decaocto</i>
		гургулица	<i>Streptopelia turtur</i>
КУКУВИЦОПОДОБНИ CUCULIFORMES	Кукувицови Cuculidae	кукувица	<i>Cuculus canorus</i>
СОВОПОДОБНИ STRIGIFORMES	Совови Strigidae	чухал	<i>Otus scops</i>
		домашна кукумявка	<i>Athene noctua</i>
		горска ушата сова	<i>Asio otus</i>
БЪРЗОЛЕТОПОДОБНИ APODIFORMES	Бързолетови Apodidae	черен бързолет	<i>Apus apus</i>
СИНЯВИЦОПОДОБНИ CORACIIFORMES	Земеродни рибарчета Alcedinidae	земеродно рибарче	<i>Alcedo atthis</i>
	Синявицови Coraciidae	синявица	<i>Coracias garrulus</i>
	Папунякови Upupidae	папуняк	<i>Upupa epops</i>
КЪЛВАЧОПОДОБНИ PICIFORMES	Кълвачови Picidae	сив кълвач	<i>Picus canus</i>
		зелен кълвач	<i>Picus viridis</i>
		сирийски кълвач	<i>Dendrocopus syriacus</i>
		малък пъстър кълвач	<i>Dendrocopos minor</i>
ВРАБЧОПОДОБНИ PASSERIFORMES	Чучулигови Alaudidae	качулата чучулига	<i>Galerida cristata</i>
		полска чучулига	<i>Alauda arvensis</i>
		горска чучулига	<i>Alauda arborea</i>
	Лястовицови Hirundinidae	селска лястовица	<i>Hirundo rustica</i>
		градска лястовица	<i>Delichon urbica</i>
	Стърчиопашки Motacillidae	жълта стърчиопашка	<i>Motacilla flava</i>
		бяла стърчиопашка	<i>Motacilla alba</i>
	Сврачкови Laniidae	червеногърба сврачка	<i>Lanius collurio</i>
		черночела сврачка	<i>Lanius minor</i>
	Орехчета Troglodytidae	орехче	<i>Troglodytes troglodytes</i>
	Мухоловкови Muscicapidae	червеногръдка	<i>Erithacus rubecula</i>
		южен славей	<i>Luscinia megarhynchos</i>
		кос	<i>Turdus merula</i>
		белогушо коприварче	<i>Sylvia communis</i>
		градинско коприварче	<i>Sylvia borin</i>

ВРАБЧОПОДОБНИ PASSERIFORMES	Синигерови Paridae	лъскавоглав синигер	<i>Parus palustris</i>
		черен синигер	<i>Parus ater</i>
		голям синигер	<i>Parus major</i>
		син синигер	<i>Parus caeruleus</i>
	Овесаркови Emberizidae	жълта овесарка	<i>Emberiza citrinella</i>
		зеленогуша овесарка	<i>Emberiza cirius</i>
		сива овесарка	<i>Emberiza calandra</i>
	Чинкови Fringillidae	обикновена чинка	<i>Fringilla coelebs</i>
		диво канарче	<i>Serinus serinus</i>
		зеленика	<i>Carduelis chloris</i>
		елхова скатия	<i>Carduelis spinus</i>
		кадънка	<i>Carduelis carduelis</i>
		конопарче	<i>Carduelis cannaina</i>
	Скорецови Sturnidae	скорец	<i>Sturnus vulgaris</i>
	Авлигови Oriolidae	авлига	<i>Oriolus oriolus</i>
	Врабчови Passeridae	домашно врабче	<i>Passer domesticus</i>
		полско врабче	<i>Passer montanus</i>
	Вранови Corvidae	сойка	<i>Garrulus glandarius</i>
		сврака	<i>Pica pica</i>
		чавка	<i>Corvus monedula</i>
посевна врана		<i>Corvus frugilegus</i>	
сива врана		<i>Corvus corone</i>	

Анализът на данните, представени в таблицата показва, че районът през различните сезони на годината дава убежище и хранителна база на 86 установени и вероятни вида птици от 33 семейства, включени в 16 разряда. Броят на видовете обхваща около 25% от българската орнитофауна. Представени са почти 75% от всички разреди птици в страната ни. За това допринасят разнообразната среда и богатството от биотопи. Представеният видов състав подчертава значимостта на поречието на река Марица като изключително важен биокоридор, свързващ различни типове хабитати в цяла Южна България.

Клас *Mammalia* в района е представен предимно от групата на дребните бозайници. Едри бозайници много рядко могат да бъдат наблюдавани в района – само при миграции.

СЕМЕЙСТВО	ВИД	INDEX LATINUS	ПРИРОДОЗАЩИТЕН СТАТУС
РАЗРЕД НАСЕКОМОЯДНИ INSECTIVORA			
Земеровки <i>Soricidae</i>	белокоремна белозъбка	<i>Crocidura leucodon</i>	Бернска к-я – Пр.ІІІ
	малка белозъбка	<i>Crocidura suaveolens</i>	Бернска к-я – Пр.ІІІ
	етруска белозъбка	<i>Suncus etruscus</i>	Пр.2, Пр.3 на ЗБР Бернска к-я – Пр.ІІ
Къртицови <i>Talpidae</i>	къртица	<i>Talpa europaea</i>	-
РАЗРЕД ГРИЗАЧИ RODENTIA			
Катерици <i>Sciuridae</i>	лалугер	<i>Spermophilus citellus</i>	Бернска к-я – Пр.ІІ Дир.92/43ЕЕС-Пр.ІІ,ІV Red list IUCN
Сънливци <i>Gliridae</i> = <i>Myoxidae</i>	горски сънливец	<i>Dryomys nitedula</i>	Бернска к-я – Пр.ІІІ Дир.92/43ЕЕС-Пр. ІV Red list IUCN
	обикновен сънливец	<i>Glis glis</i>	Бернска к-я – Пр.ІІІ Red list IUCN
Мишевидни - <i>Muridae</i>	малка оризищна мишка	<i>Micromys minutus</i>	Red list IUCN
	полска мишка	<i>Apodemus agrarius</i>	-
	обикновен горска мишка	<i>Apodemus sylvaticus</i>	-
Мишевидни - <i>Muridae</i>	домашна мишка	<i>Mus musculus</i>	-
	сив пълх	<i>Rattus norvegicus</i>	-
	черен пълх	<i>Rattus rattus</i>	-
Хомякови <i>Cricetidae</i>	сив (малък) хомяк	<i>Cricetulus migratorius</i>	Пр.2, Пр.3 на ЗБР Червена книга на РБ
РАЗРЕД ХИЩНИЦИ CARNIVORA			
Кучеподобни <i>Canidae</i>	лисица	<i>Vulpes vulpes</i>	-
	видра	<i>Lutra lutra</i>	Пр.2, Пр.3 на ЗБР Дир.92/43ЕЕС-Пр.ІІ -ІV Бернска к-я – Пр.ІІ Cites; Red list IUCN Червена книга на РБ

СЕМЕЙСТВО	ВИД	INDEX LATINUS	ПРИРОДОЗАЩИТЕН СТАТУС
Порови <i>Mustelidae</i>	белка	<i>Martes foina</i>	Бернска к-я – Пр.III
	язовец	<i>Meles meles</i>	Бернска к-я – Пр.III
	невестулка	<i>Mustela nivalis</i>	Пр.2, Пр.3 на ЗБР Бернска к-я – Пр.III
	черен пор	<i>Mustela putorius</i>	-
РАЗРЕД ЧИФТОКОПИТНИ ARTIODACTYLA			
Свиневи <i>Suidae</i>	дива свиня	<i>Sus scrofa</i>	-
РАЗРЕД ЗАЙЦЕВИДНИ LAGOMORPHA			
Зайцови <i>Leporidae</i>	див заек	<i>Lepus europaeus</i>	-
РАЗРЕД ПРИЛЕПИ CHIROPTERA			
Гладконоси <i>Vespertilionidae</i>	мустакаат нощник	<i>Myotis mystacinus</i>	Пр.2 и 3 на ЗБР Дир.92/43ЕЕС-Пр.II -IV Бернска к-я – Пр.IV Бонска к-я – Пр.II
	кафяв дългоух прилеп	<i>Plecotus auritus</i>	Пр.2 и 3 на ЗБР Дир.92/43ЕЕС-Пр.II -IV Бернска к-я – Пр.IV Бонска к-я – Пр.II
	сив дългоух прилеп	<i>Plecotus austriacus</i>	Пр.2 и 3 на ЗБР Дир.92/43ЕЕС-Пр.II -IV Бернска к-я – Пр.IV Бонска к-я – Пр.II
	ръждив (обикновен) вечерник	<i>Nyctalus noctula</i>	Пр.2 и 3 на ЗБР Дир.92/43ЕЕС-Пр.II -IV Бернска к-я – Пр.IV Бонска к-я – Пр.II
	кафяво прилепче	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Пр.2 и 3 на ЗБР Дир.92/43ЕЕС-Пр.II -IV Бернска к-я – Пр.IV Бонска к-я – Пр.II
	Малко кафяво прилепче	<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	Пр.2 и 3 на ЗБР Дир.92/43ЕЕС-Пр.II -IV Бернска к-я – Пр.IV Бонска к-я – Пр.II

Анализът на данните, представени в таблицата показва, че районът дава убежище и хранителна база на 25 установени или вероятни вида бозайници от 12 семейства, включени в 6 разряда.

В изложението природозащитния статус е представен чрез Закона за биологичното разнообразие и международните конвенции, по които Република България е страна.

1. Бонска конвенция – Конвенция за съхраняване на мигриращите видове диви животни.

- Приложение I – видове, застрашени от изчезване в целия или по-голяма част от техния ареал;

- Приложение II – видове с неблагоприятен статус.

2. Бернска конвенция – Конвенция за опазване на дивата европейска флора и фауна и природните местообитания:

- Приложение II – строго защитени видове

- Приложение III – видове, за които са необходими мерки от всяка една договаряща се страна.

3. Директива за птиците 79/409/ЕЕС:

- Приложение I – видове, предмет на специални конзервационни мерки, отнасящи се до техните местообитания, за да се осигури тяхното оцеляване и размножаване в района на разпространението им.

- Приложение II – видове, които могат да бъдат предмет на лов.

4. Red list IUCN - Световно застрашени видове животни в категориите Critically endangered, Endangered и Vulnerable.

5. SPEC – Species of European Conservation Concern.

-Категория 1 – видове в Европа със световно конзервационно значение

-Категория 2 – видове, чиято световна популация е съсредоточена в Европа и имат неблагоприятен конзервационен статус

-Категория 3 - видове, чиято световна популация не е съсредоточена в Европа и имат неблагоприятен конзервационен статус.

-Категория 4 - видове, чиято световна популация е съсредоточена в Европа и имат благоприятен конзервационен статус.

6. CITES - Конвенцията по международната търговия със застрашени видове от дивата фауна и флора.

7. Закон за биологичното разнообразие:

- Приложение II – видове, за чиито местообитания могат да се обявяват защитени територии.

- Приложение III – защитени видове, за които се прилагат регламентирани мерки за тяхното опазване и защита.

- Приложение IV – видове, поставени под режим на опазване и регулирано ползване.

5.4.4. Елементи на националната екологична мрежа.

5.4.4.1. Защитени природни територии.

В границите на землището по Закона за защитените територии е ситуирана единствено **защитената местност „Лозенски път”**, код в Държавния регистър 54, обявена със Заповед № 294 от 28.04.1980 г. на КОПС с цел опазване на находище на блатно кокиче. Със Заповед № РД 257 от 17.07.1995 на МОС е настъпила редукция на площта и е въведена промяна в режима на дейностите, като най-новата промяна в режима е регламентирана със Заповед № РД-701 от 19.10.2009 г.

Площта на защитената местност в момента е 31.99 хектара и е въведен следния режим на дейности:

1. Забраняват се дейности, с които се нарушава водният режим на защитената местност и строителството, освен свързаното с изграждане на инфраструктурни обекти от обществено и/или национално значение при запазване на условията и възможностите за извършване на възстановителни дейности, включително оводняване на защитената местност;

2. Забранява се разораване или използване на земите по начин, който води до увреждане или унищожаване на блатното кокиче.

3. Забранява се пашата на домашни животни.

4. Забранява се събиране на листо-стеблена маса от блатно кокиче чрез изскубване или чрез изрязване на височина, по-малка от 5 - 7 см от повърхността на земята;

5. Забранява се косене на тревата преди узряване семената на блатното кокиче.

6. Разрешава се вземане на подходящи мерки за подобряване на водния режим и състоянието на блатното кокиче след съгласуване с МОСВ;

7. Разрешава се събиране на блатно кокиче в определени от МОСВ количества.

Извън обсега на ОУП, но сравнително близко разположени в рамките на общината са природните забележителности:

- **„ДЕРВИШКА МОГИЛА - СКАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ”**, код в Държавния регистър 272, в землището на село Дервишка могила с площ 33 ха;

- **„КАЛЕТО”**, код в регистъра 273, в землището на село Мезек с площ 5 ха;

- „**НАХОДИЩЕ НА ДИВ БОЖУР**”, код в регистъра 271, в землището на село Костур с площ 0.5 ха.

5.4.4.2. **Защитени зони.**

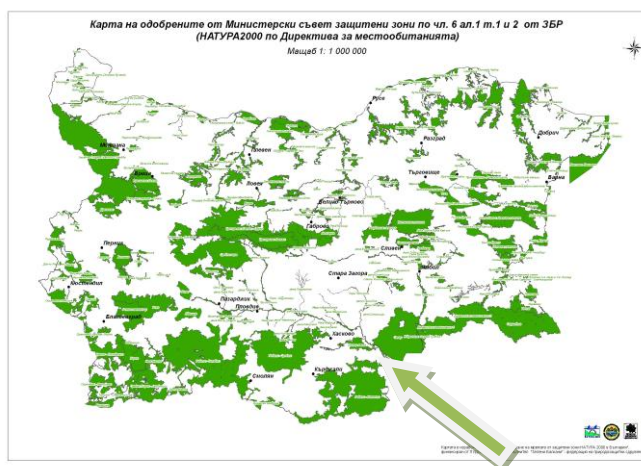
Част от площта на землището на града, предвидена за реализация на плана, е включена в общата територия на три защитени зони, чиито характеристики представяме по **Стандартен Natura 2000 формуляр /natura2000bg.org/**.

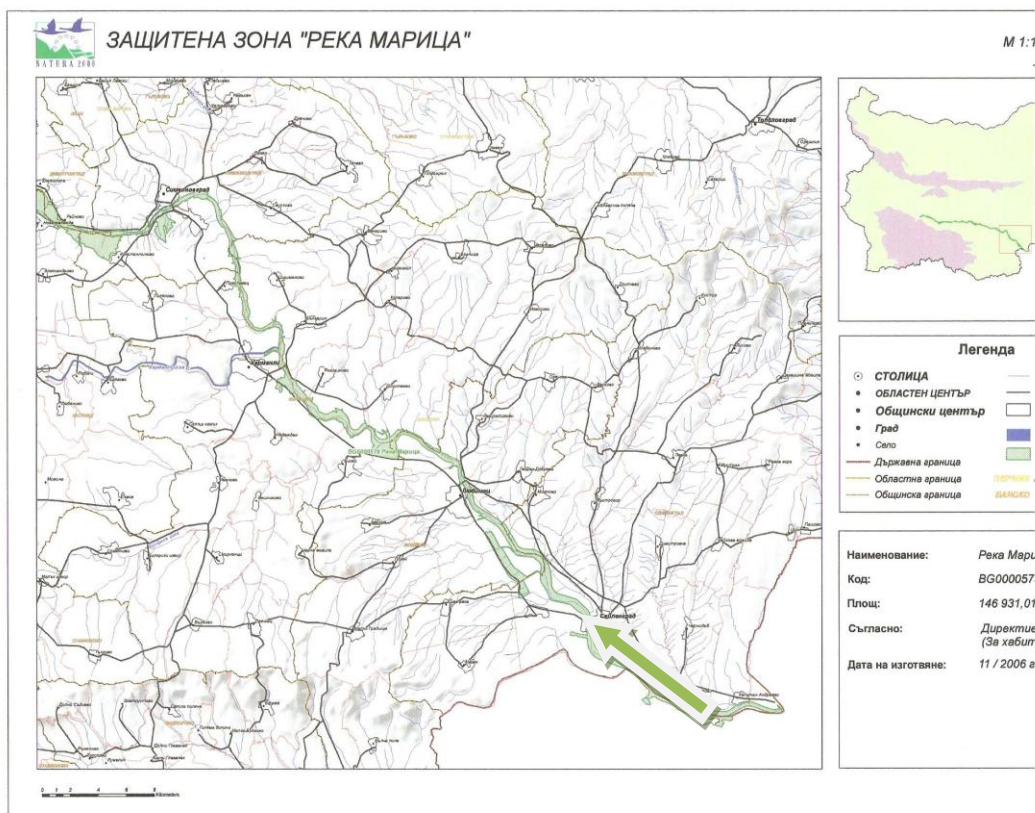
Участъкът от река Марица в обхвата на ОУП, изцяло попада в границите на **Защитена зона «РЕКА МАРИЦА»**, записана с идентификационен код BG0000578, която е една от защитените зони по Директива 92/43/ЕЕС (за местообитанията) от Националната екологична мрежа, в частта ѝ за защитените зони по чл.6, ал.1, т.1 и 2 от Закона за Биологичното разнообразие. Общата ѝ площ е 14 693.10 ха. Обхваща землищата или части от тях на 83 селища, обединени в 18 общини и 4 области.

Предложението за обявяване е одобрено от Националния съвет по биологично разнообразие на 21.11.2006 г. и с Решение № 122/02.03.2007 г. на Министерски съвет (ДВ бр.21/09.03.2007 г.). Документацията е внесена в Европейската Комисия през март 2007 и е одобрена от нея.

Зоната е изключително важен биокоридор, свързващ зоните в цяла Южна България. Тя има водосборна област до устието си 53 000 км², а до държавната граница между България и Гърция — 21 084 км².

Марица е и най-пълноводната река в България. До границата тя е дълга 321 км. Приема към 100 по-значителни притока, които са разположени симетрично спрямо главната река, т.е. броят на левите и десните притоци е почти еднакъв.

Минималната надморска височина в зоната е 37 м, максималната 386, а средната 198 м.

Зоната е предложена с оглед постигане на следните **цели**:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона;
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения, за тези местообитания, видов състав, характерни видове и условия на средата;
- Възстановяване, при необходимост, на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

В защитената зона са локализирани следните местообитания, включени в Приложение №1 на Закона за биологичното разнообразие и Приложение № 1 на Директива 92/43/ЕЕС:

КОД	НАИМЕНОВАНИЕ	ПОКРИТИЕ /‰/	ПРЕДСТАВИТЕЛНОСТ	ОТН. ПЛОЩ	ПРИРОДНА С-СТ	ЦЯЛОСТНА О-КА
3150	Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition	2.41	B	B	C	B
3270	Реки с кални брегове с Chenopodion rubri и Bidention р.р.	0.41	B	B	B	B
6110*	Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от Alysso-Sedion albi	0.0142	D	C		
6210*	Полуестествени сухи тревни и храсталачни съобщества върху варовик	0.19	B	C	B	B
6220*	Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас Thero-Brachypodietea	2.43	A	C	B	A
91AA*	Източни гори от космат дъб	1.3133	C	C	C	C
91E0 *	Алувиални гори с <i>Alnus glutinosa</i> и <i>Fraxinus excelsior</i>	2.76	B	B	A	B
91F0	Крайречни смесени гори от <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> или <i>Fraxinus angustifolia</i> покрай големи реки (Ulmenion minoris)	0.676	C	C	C	C
91M0	Балкано-панонски церово-горунови гори	0.798	C	C	C	C
92A0	Крайречни галерии от <i>Salix alba</i> и <i>Populus alba</i>	1.038	B	B	B	B
92C0	Гори от <i>Platanus orientalis</i>	0.0052	D	C		
92D0	Южни крайречни галерии и храсталаци	0.0613	A	B	A	A

***- приоритетни за опазване**

Кодовете на местообитанията са представени по Интерпретационния наръчник за хабитатите в Европейския съюз – EUR15 -версия 2, приет от Комисията за хабитатите на 4 октомври 1999 г.

При описанието на всички хабитати от Приложение I към Директива 92/43/ЕЕС, които се срещат в обекта са ползвани:

✓ Код – четирицифрен код, който следва йерархичното представяне на типовете хабитати в Приложение I към Директива 92/43/ЕЕС.

✓ Приоритетност – приоритетност на хабитата съгласно Приложение I към Директива 92/43/ЕЕС.

✓ Име – Българско име на хабитати съгласно Приложение I на Закона за биологичното разнообразие.

✓ % Покр. – процентно покритие на хабитатите спрямо общата площ на обекта.

✓ Предст. – степен на представителност, предоставя индикация за това, доколко даденият тип хабитат е “типичен”. Използвана е следната система за класифициране: А - отлична представителност, В – добра представителност, С - значима представителност, D - незначително наличие.

✓ Относителна площ – относителна площ или площта от обекта, покрита от дадения тип хабитат, отнесена към общата площ от националната територия, покрита от този тип хабитат. Използваните интервали по класове са следните: А) $100 \geq p > 15\%$; В) $15 \geq p > 2\%$; С) $2 \geq p > 0$

✓ Природна стойност – Степен на опазване на структурата и функциите на дадения тип природен хабитат и възможности за възстановяване. Този критерий включва три под-критерия: i) степен на опазване на структурата; ii) степен на опазване на функциите; iii) възможности за възстановяване. Използвана е следната система за класифициране: А: отлично опазване; В: добро опазване; С: средно или слабо опазване.

✓ Цялостна оценка. - Цялостна оценка на стойността на обекта за опазването на дадения тип природен хабитат. Представява интегрирано оценяване на предишните критерии, като се взема предвид различната им тежест за разглеждания хабитат. Използвана е следната система за класифициране: А: отлична стойност, В: добра стойност, С: значима стойност

Предмет на опазване са и няколко вида безгръбначни, риби, земноводни, влечуги и бозайници с висок природозащитен и консервационен статус:

ВИД	SPECIES	Мест на попул	Миграционна Популация			Оценка			
			Раз мн.	Зим ув.	Пре мин.	Попу л.	Опа зв	Изо лир	Цял. оценка
БЕЗГРЪБНАЧНИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС									
обикновен паракалопте нус	<i>Paracalopten us caloptenoides</i>	Р				С	В	С	А
ручечен рак	<i>Austropotamo bius torrentium</i>	С				С	С	С	С

бисерна мида	<i>Unio crassus</i>	R				C	A	C	A
обикновен сечко	<i>Cerambyx cerdo</i>	R				C	C	C	B
бръмбар рогач	<i>Lucanus cervus</i>	R				C	C	C	B
буков сечко	<i>Morimus funereus</i>	R				C	C	C	B
алпийска розалиа	<i>Rosalia alpina</i>	R				C	B	C	C
лицена	<i>Lycaena dispar</i>	R				C	A	B	A
торбогнездна ица	<i>Eriogaster catax</i>	V				C	B	A	B
офигомфус	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	R				A	A	B	A
ценагрион	<i>Coenagrion ornatum</i>	R				C	A	B	A
	<i>Vertigo angustior</i>	R				C	C	B	A
	<i>Vertigo moulinsiana</i>	R				C	C	B	A
	<i>Probatiscus subrugosus</i>	R				A	B	B	A
	<i>Callimorpha quadripunctaria</i>	R				C	B	B	B
РИБИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС									
маришка мрена	<i>Barbus plebejus</i>	C				B	B	C	B
распер	<i>Aspius aspius</i>	R				C	B	A	A
горчивка	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>	C				B	A	C	A
ЗЕМНОВОДНИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС									
жълтокоремна бумка	<i>Bombina variegata</i>	C				D			

червенокоре мна бумка	<i>Bombina bombina</i>	P				B	A	C	A
голям гребенест тритон	<i>Triturus karelinii</i>	P				C	A	C	B
ВЛЕЧУГИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС									
шипоопаш. костенурка	<i>Testudo hermanni</i>	P				D			
шипобедр. костенурка	<i>Testudo graeca</i>	P				D			
обикновена блатна костенурка	<i>Emys orbicularis</i>	C				B	A	C	A
южна блатна костенурка	<i>Mauremys caspicus</i>	R				C	A	B	A
ивичест смок	<i>Elaphe quatuorlineata</i>	P				C	A	C	B
БОЗАЙНИЦИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС									
средиземн. подковонос	<i>Rhinolophus blasii</i>	P				D			
южен подковонос	<i>Rhinolophus euryale</i>	P				D			
широкоух прилеп	<i>Barbastella barbastellus</i>	P				D			
дългопръст нощник	<i>Myotis capaccinii</i>	P				C	B	C	C
дългоух нощник	<i>Myotis bechsteini</i>	P				D			
*европейски вълк	<i>Canis lupus</i>	P				D			
видра	<i>Lutra lutra</i>	40-45i				C	A	C	A
лалугер	<i>Spermophilus citellus</i>	C				C	B	C	A
мишевиден сънливец	<i>Myomimus roachi</i>	V				C	B	C	C
добр. хомяк	<i>Mesocricetus newtoni</i>	V				D			

пъстър пор	<i>Vormela peregusna</i>	P				D			
------------	--------------------------	---	--	--	--	---	--	--	--

Легенда:

- **SPECIES** - наименование на видовете на латински съгласно Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС и Директива 79/409/ЕЕС.

- **Вид** – наименование съгласно Закона за биологичното разнообразие и други източници. Тъй като редица животински видове и по-специално, много видове птици мигрират, обектът може да е от значение за различни аспекти от цикъла на живота на тези видове. Използвана е следната класификация:

- **Местна популация** - популации от местни видове, могат да бъдат намерени в обекта целогодишно.

- **Миграционна попул.** - миграционна популация от:

- **Размн.** - размножаващи се видове, използват обекта за гнездене и отглеждане на малките.

- **Зимув.** - зимуващи видове, използват обекта през зимата.

- **Премин.** - преминаващи видове, използват обекта по време на мигриране или за сменяне на перата/козината извън местата за размножаване.

- **Числеността** на популацията е въведена с точните данни. Когато точният брой е неизвестен, са посочени границите, в които попада популацията. Чрез индекс е уточнено дали числеността на популацията е дадена в двойки (р) или индивиди (i). За някои видове със специална размножителна система, са отчетени отделно мъжките и женските индивиди, съответно с индекс (т) или (т). В случаите, когато няма никакви цифрови данни е отбелязан размера/плътността на популацията като е посочено дали видът е типичен (С), рядък (Я) или много рядък (V). Когато липсват всякакви данни за популацията, тя е отбелязана като налична (Р).

- **Популация** - размер и плътност на популацията на вида, който се среща в обекта, съотнесени с популациите на цялата територия на страната. Този критерий се използва за оценяване на относителния размер или плътност на популацията в обекта, в сравнение с тези на националната популация. Използван е следния модел за приблизителна оценка:

- А) $100\% \geq p > 15\%$;
- В) $15\% \geq p > 2\%$;
- С) $2\% > p > 0\%$.

- Във всички случаи, когато дадена популация се среща в обекта в незначителна степен, тя трябва да бъде посочена в четвърта категория - D) незначителна популация.

- **Опазване** - степен на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за дадения вид и възможности за възстановяване. За класифициране на този критерий е използвана "най-добра експертна преценка":

- А) отлично опазване (елементи в отлично състояние, независимо от оценката на възможностите за възстановяване);

- В) добро опазване (добре запазени елементи, независимо от оценката на възможностите за възстановяване и елементи в средно или частично деградирало състояние и лесно възстановяване);

- С) средно или слабо опазване (всички други комбинации).

- **Изол.** - степен на изолираност на популацията, намираща се на обекта, съотнесена с естествената степен за вида. Използвана с следната класификация:

- А) (почти) изолирана популация;

- В) не изолирана популация, но на границата на района на разпространение;

- С) не изолирана популация в широк обхват на разпространение.

- **Цял.Оц.** - цялостна оценка на стойността на обекта за опазването на дадения вид. Използвана е "най-добра експертна преценка", съгласно следната класификационна система:

- А) отлична стойност;

- В) добра стойност;

- С) значима стойност.

Растения и птици не са включени в предмета на опазване.

Установени са или са вероятни много други растителни и животински видове, повечето от които включени в приложенията на ЗБР:

- **растения** - бяла водна лилия (*Nymphaea alba*);

- **безгръбначни** – лилава апатура (*Apatura ilia*), южна лилава апатура (*Apatura metis*), ирисова апатура (*Apatura iris*), *Glaucopsyche alexis*, *Parnassius Mnemosyne*, *Thymelicus action*, *Scolitantides orion*, *Pseudophilotes vicrama*, *Pieris ergane*, *Zerynthia polyxena*, *Nymphalis xanthomelas*, *Brenthis hecate*, *Callimenes macrogaster*, *Melitaea trivialis*

- **риби** –маришки морунаш (*Vimba melanops*), речен костур (*Perca fluviatilis*), сом (*Silurus glanis*), обикновена кротушка (*Gobio gobio*), европейска речна змиорка (*Anguilla anguilla*),

- **земноводни** – дървесница (*Hyla arborea*), горска дългокрака жаба (*Rana dalmatina*), зелена крастава жаба (*Bufo viridis*) и сирийска чесновница (*Pelobates syriacus*).

- **вечуги** – сива водна змия (*Natrix tessellate*), ивичест гушер (*Lacerta trilineata*), тънък стрелец (*Coluber najadum*), смок-стрелец (синурник) (*Coluber caspius*), зелен гушер (*Lacerta viridis*), степен гушер (*Podarcis muralis*), кримски гушер (*Podarcis taurica*), смок мишкар (*Elaphe longissima*), змия червейница (*Typhlops vermicularis*), късокрак гушер (*Ablepharus kitaibelii*), пепелянка (*Vipera ammodytes*);

- **птици** - южен славей (*Luscinia megarhynchos*), лиска (*Fulica atra*), сива чапла (*Ardea cinerea*), крещалец (*Rallus aquaticus*), червеногръдка (*Erithacus rubecul*), обикновен пчелояд (*Merops apiaster*), син синигер (*Parus caeruleus*), орко (*Falco subbuteo*), зеленоножка (*Gallinula chloropus*), обикновена калугерица (*Vanellus vanellus*), малък ястреб (*Accipiter nisus*), жълтокрака чайка (*Larus cachinnans*), черношипа ветрушка (*Falco tinnunculus*), полска чучулига (*Alauda arvensis*), селска лястовица (*Hirundo rustica*), речна чайка (*Larus ridibundus*), голям горски водобегач (*Tringa ochropus*), кос (*Turdus merula*), брегова лястовица (*Riparia riparia*), обикновен мишелов (*Buteo buteo*);

- **бозайници** - малка белозъбка (*Crocidura suaveolens*), сив хомяк (*Cricetulus migratorius*), голяма /белокоремна/ белозъбка (*Crocidura leucodon*), лешников сънливец (*Muscardinus avellanarius*), етруска земеровка (*Suncus etruscus*), кафяво прилепче (*Pipistrellus pipistrellus*), ръждив /обикновен/ вечерник (*Nyctalus noctula*), малка водна земеровка (*Neomys anomalus*), белка (*Martes foina*), невестулка (*Mustela nivalis*), горски сънливец (*Dryomys nitedula*), лешников сънливец (*Muscardinus avellanarius*), оризищна мишка (*Micromys minutus*), дива котка (*Felis silvestris*), белозъбо сляпо куче (*Nannospalax leucodon*), източноевропейски /белогръд/ таралеж (*Erinaceus concolor*), язовец (*Meles meles*), обикновен /голям/ сънливец (*Glis glis*).

Само около 11 % от площта на зоната е частна собственост. Приблизително 49% е държавна, 37 % общинска и 3 % на религиозни и обществени организации. Почти 35 % от територията на зоната е заета от водни площи, а 17 % - от гори.

Зоната е с добри показатели по отношение на баланса на територията по вид и собственост, определящи възможността за оптимално бъдещо управление и устойчиво ползване:

БАЛАНС НА ТЕРИТОРИЯТА ПО ВИД НА СОБСТВЕНОСТТА	
Вид Собственост	Площ(дка)
Частна	19,188.86
Стопанисвано от общината	7,783.49

Съсобственост	1,541.71
Обществени организации	4,248.77
Общинска частна	15,589.80
Общинска публична	3,689.04
Държавна частна	50,038.06
Държавна публична	30,811.96
Религиозна	91.85
БАЛАНС ПО ВИД НА ТЕРИТОРИЯТА	
Вид на територията	Площ (дка)
Водни течения и водни площи	51,883.18
За нуждите на селското стопанство	53,221.28
Добив на полезни изкопаеми	87.74
Населени места	1,873.20
За нуждите на горското стопанство	25,310.91
За нуждите на транспорта	607.28
Баланс по класове земно покритие	
Класове земно покритие	Покритие (%)
Водни площи във вътрешността	3
Не-горски райони, култивирани с дървесна растителност	1
Сухи тревни съобщества, степи	80
Храстови съобщества	16

Територията на **Защитена зона „Река Марица“** се припокрива на 3.16% с 5 защитени местности, обявени или приведени в съответствие със Закона за защитените територии:

Защитена местност „Лозенски път“	+ 0.41
Защитена местност „ Шарения остров“	+ 0.09
Защитена местност „Златно поле“	+ 1.32
Защитена местност „Долната ова“	+ 0.34
Защитена местност „ Мъртвицата“	+ 1.00

Защитена зона „РЕКА МАРИЦА“ кореспондира с няколко други зони по европейската програма Натура 2000:

ДИРЕКТИВА 92/43/ЕЕС		ДИРЕКТИВА 79/409/ЕЕС	
Код	Зона	Код	Зона
BG0000434	Банска река Е	BG0002103	Злато поле J
BG0000254	Бесапарски възвишения К	BG0002057	Бесапарски ридове J
BG0000287	Меричлерска река Е	BG0002087	Марица - Пловдив J
BG0000424	Река Въча_Тракия К	BG0002081	Марица - Първомай J
BG0000435	Река Каяклийка К	BG0002020	Радинчево J

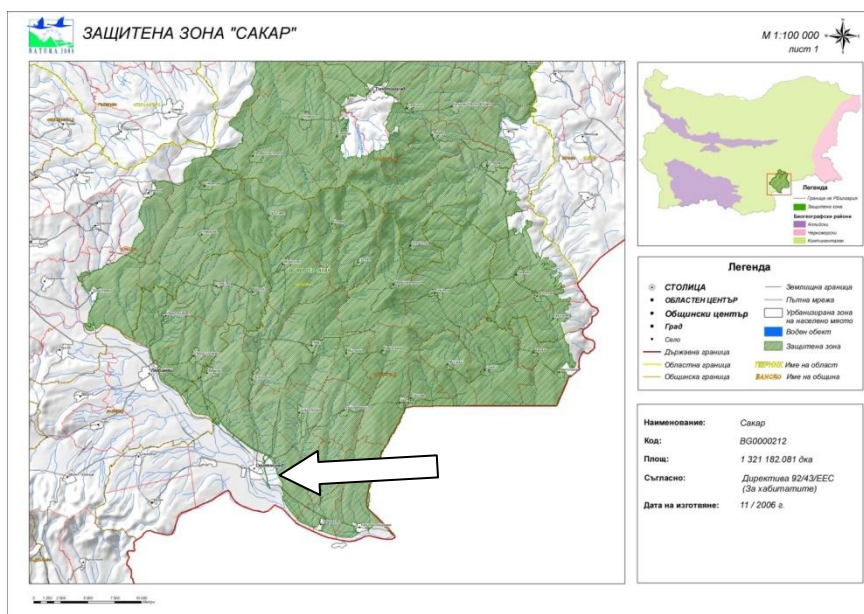
BG0000426	Река Луда Яна К	BG0002069	Рибарници Звъничево J
BG0000442	Река Мартинка Е		
BG0000436	Река Мечка К		
BG0000444	Река Пясъчник К		
BG0000425	Река Съзлийка К		
BG0000194	Река Чая Е		
BG0000212	Сакар		

Площта на защитената зона частично се припокрива на две места с тази по програмата **КОРИНЕ БИОТОПИ**:

Код	Име	%
F00004700	Маришки острови *	8.95
F00014000	Река Марица	5.66

Част от североизточната част на землището на град Свиленград е включена в общата територия на друга хабитатна защитена зона - „**САКАР**”, определена с код - **BG0000212** и обща площ от 132 117.76 ха.

Сакар е ниска планина, заемаща пространството между долините на реките Тунджа и Марица, южно от Тополовград. Тя се ограничава и от малките реки Соколица, приток на река Сазлийка и Синаповска река, приток на река Тунджа. Продълговатият купол на Сакар се простира от северозапад на югоизток, като дължината на планината е около 40 км, а широчината ѝ е 12-15 км. Планината е със заоблени очертания, в северозападния си край е висока 600-700 м. Билото е очертано от плоски върхове. Най-високият връх е Вишеград (856 м). В южна посока планината понижава височината си и постепенно преминава към долините на реките Марица и Тунджа. Най-ниската точка е водоотлива на Токлу дере-45 м н. в. Западните и източните склонове са сравнително по-стръмни, спускат се стъпаловидно към долините понижения и са нарязани от гъста, но слабо врязана долинна мрежа. Силно проявени са ерозионните процеси, особено по югозападните склонове. За ограничаване на този процес, около планината са изградени десетки микроязовири. В горскорастително отношение Сакар спада към долната лесорастителна зона на дъбовете. Многовековната стопанска дейност на човека обаче е довела до значителни неблагоприятни промени на почвата върху големи площи, особено в близост до населените места, с последващо незадоволително състояние на горите. През последните десетилетия върху голите склонове, където силно се проявяват ерозионните процеси, са проведени залесителни мероприятия с иглолистни видове. От една страна това допринася за намаляване на ерозията, но от друга силно намалява разнообразието на видове и местообитания в района.

„САКАР”/BG0000212/

По-голямата част от Сакар е изградена от гранитен батолит с палеозойска възраст, който е ограден от метаморфна мантия (гнайси, амфиболити, шисти и др.), които са значително натрошени.

Почвената покривка е представена от плитки излужени и силно излужени до оподзолени канелени горски почви. В различна степен те са скелетни и кисели, не навсякъде образуват компактна покривка, а на места се показват и големи скали. Те са слабо свързани, песъчливи и се поддават лесно на ерозия и отнасяне.

Защитената зона обхваща землищата или части от тях на 55 населени места от 6 общини и 2 области.

С обявяването на защитена зона „САКАР” / BG0000212/ се цели:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видове състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване са няколко типа местообитания, включени в Приложение №1 на Директива 92/43/ЕЕС и в Приложение №1 на ЗБР:

КОД	НАИМЕНОВАНИЕ	ПОКРИТИЕ /‰/	ПРЕДСТАВИТЕЛНОСТ	ОТНОСИТ. ПЛОЩ	ПРИРОДНА С-СТ	ЦЯЛОСТНА О-КА
3260	Равнинни или планински реки с растителност от <i>Ranunculion fluitantis</i> и <i>Callitriche-Batrachion</i>	0.01	D	C		
5210	Храсталаци с <i>Juniperus</i> spp.	0.0851	A	C	B	B
6110*	Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от <i>Alyso-Sedion albi</i>	0.0156	A	C	A	B
6210*	Полуестествени сухи тревни и храсталачни съобщества върху варовик	8.828	B	B	B	B
6220*	Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас <i>Thero-Brachypodietea</i>	1.705	C	B	B	C
62AO	Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества	0.6	C	C	B	B
8230	Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите <i>Sedo-Scleranthion/ Sedo albi-Veronicion dillenii</i>	0.125	B	C	B	B
8310	Неблагоустроени пещери	0.01	B	C	B	B
9170	Дъбово-габъррови гори от типа <i>Galio-Carpinetum</i>	1.503	B	C	B	B
9180*	Смесени гори от съюза <i>Tilio-Acerion</i> върху сипеи и стръмни склонове	0.0009	D	C		
91AA*	Източни гори от космат дъб	7.515	B	B	B	B
91M0	Балкано-панонски церово-горунови гори	8.223	A	C	A	A
91Z0	Мизийски гори от сребролистна липа	0.064	C	C	C	C
92A0	Крайречни галерии от <i>Salix alba</i> и <i>Populus alba</i>	0.069	C	B	B	B

• **Приоритетни за опазване съобщества**

При описанието на всички местообитания са използвани идентични с предходната зона кодове и система за оценка.

Предмет на опазване са и редица видове с висок консервационен статус:

ИД	SPECIES	Мест на попул	Миграционна Популация			Оценка			
			Раз мн.	Зим ув.	Пре мин.	Попу л.	Опа зв	Изо лир	Цял. оценка
БЕЗГРЪБНАЧНИ , включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС									
обикновен паракалопте нус	<i>Paracalopten us caloptenoides</i>	R				B	A	A	A
бисерна мида	<i>Unio crassus</i>	R				B	A	C	A
одонтоподиз ма	<i>Odontopodis ta rubripes</i>	R				B	A	A	A
ценагрион	<i>Coenagrion ornatum</i>	R				C	B	C	B
офиогомфус	<i>Ophiogomphu s cecilia</i>	R				D			
бръмбар рогач	<i>Lucanus cervus</i>	R				C	A	C	A
лицена	<i>Lycaena dispar</i>	R				C	A	B	A
обикновен сечко	<i>Cerambyx cerdo</i>	R				C	A	C	A
буков сечко	<i>Morimus funereus</i>	R				C	A	C	A
алп. розалия	<i>Rosalia alpina</i>	R				C	B	C	A
	<i>Dioszeghyan a schmidtii,</i>	R				C	A	A	A
РИБИ , включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС									
маришка мрена	<i>Barbus plebejus</i>	P				D			
европейска горчивка	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>	P				D			
распер	<i>Aspius aspius</i>	P				D			
ЗЕМНОВОДНИ , включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС									
жълтокорем на бумка	<i>Bombina variegata</i>	V				C	A	B	A
червенакоре мна бумка	<i>Bombina bombina</i>	R				C	A	C	A

голям гребенест тритон	<i>Triturus karelinii</i>	P				C	A	C	A
ВЛЕЧУГИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС									
шипоопаш. костенурка	<i>Testudo hermanni</i>	C				B	A	C	A
шипобедр. костенурка	<i>Testudo graeca</i>	C				B	A	C	A
обикновена блатна костенурка	<i>Emys orbicularis</i>	C				C	A	C	A
пъстър смок	<i>Elaphe quatuorlineata</i>	P				B	B	C	A
БОЗАЙНИЦИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС									
малък подковонос	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	C				C	B	C	C
голям подковонос	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	C				C	B	C	C
подковонос на Мехели	<i>Rhinolophus mehelyi</i>	P				B	B	C	B
средиземн подковонос	<i>Rhinolophus blasii</i>	R	R			C	B	C	C
южен подковонос	<i>Rhinolophus euryale</i>	C				C	B	C	C
гол. нощник	<i>Myotis myotis</i>	C				C	B	C	C
дългоух нощник	<i>Myotis bechsteini</i>	P				C	B	C	C
остроух нощник	<i>Myotis blythii</i>	C				C	B	C	C
трицветен нощник	<i>Myotis emarginatus</i>	P				C	B	C	C
дългопръст нощник	<i>Myotis capaccinii</i>	P				C	B	C	C
*евр. вълк	<i>Canis lupus</i>	4-5				C	A	C	A
лалугер	<i>Spermophilus citellus</i>	R				C	B	C	A
видра	<i>Lutra lutra</i>	20-25i				C	B	C	A

пъстър пор	<i>Vormela peregusna</i>	R				B	A	C	A
мишевиден сънливец	<i>Myomimus roachi</i>	V				B	A	C	A

При описанието на видовете са използвани идентични с предходната зона кодове и система за оценка.

Установени са още много животински видове, повечето от които включени в приложенията на ЗБР, а някои са предмет и на международни конвенции, по които България е страна:

♦ **растения** - *Minuartia bosniaca*, *Veronica krumovii*, *Oenanthe tenuifolia*, *Crucianella graeca*, *Aegilops speltoides*, *Saxifraga mollis*, *Echinophora sibthorpiana*, *Stachys serbica*, *Nigella orientalis*, тъмнолилава самогризка (*Scabiosa atropurpurea*), фривалдскиеве плюскавиче (*Silene frivaldskyana*), костова тлъстига (*Sedum kostovii*), синя айважива (*Alkanna tinctoria*), гребенест хипомаратрум (*Hippomarathrum cristatum*), балкански шпорец (*Delphinium balcanicum*), критски ветрогон (*Eryngium creticum*), одрински лопен (*Verbascum adrianopolitanum*), пурпурен лопен (*Verbascum purpureum*), обикновено лъжичниче (*Armeria rumelica*), игликова айважива (*Alkanna primuliflora*), гризебахова кутявка (*Moehringia grisebachii*), стрибърново подрумиче (*Anthemis stribrnyi*).

♦ **безгръбначни**, които не са включени в Приложение I на Дир.79/409/ЕЕС - *Acherontia atropos*, *Acontia titania*, *Aedia leucomelas*, *Aegle semicana*, *Agrochola deleta*, *Amephana dalmatica*, *Amphipyra stix*, *Amphipyra tetra*, *Asteroscopus syriaca decipulae*, *Brenthis hecate*, *Calophasia barthae*, *Carcharodus orientalis*, *Catocala disjuncta*, *Cosmia confinis*, *Cryphia ochsi*, *Cryphia seladona burgeffi*, *Divaena haywardi*, *Eupithecia quercetica buxata*, *Euxoa balcanica*, *Euxoa cos cos*, *Gegenes nostradamus*, *Glaucopsyche alexis*, *Gortyna moesiaca*, *Hadena laudeti*, *Hadena syriaca podolica*, *Haemerosia vassilini*, *Hecatera cappa*, *Hipparchia aristaeus*, *Hipparchia syriaca*, *Hydraecia petasitis vindelicia*, *Hyponephele lupina*, *Lasiocampa grandis*, *Lemonia balcanica*, *Leptidea duponcheli*, *Meganola kolbi*, *Melanargia larissa*, *Neognopharmia stevenaria*, *Neohipparchia fatua*, *Noctua tirrenica*, *Nychiodes amigdalaria*, *Nychiodes waltheri*, *Nyssia graecarius*, *Ocnogyna parasita lianea*, *Odice arcuinna*, *Orthosia schmidti pinkeri*, *Parocneria terebinthi*, *Perissomena caecigena*, *Phyllophila obliterateda*, *Pieris krueperi*, *Pieris manni*, *Polymixis trisignata*, *Praestilbia armniaca*, *Proserpinus proserpina*, *Protorhoe corollaria*, *Pyrgus armoricanus*, *Pyrgus cinarae*, *Pyrrhia purpurina*, *Rhyzedra lutosa*, *Spudaea pontica*, *Xanthia cypreago christiani*, *Xestia cohaesa*, *Xylena lunifera*, *Zerynthia cerisyi ferdinandi*, *Zerynthia polyxena*.

♦ **риби** - езерна цаца (*Clupeonella cultriventris*), малко плоскоглаво попче (*Neogobius gymnotrachelus*), кавказко попче (*Knipowitschia caucasica*), обикновен шаран (*Cyprinus carpio*), дългоопашато попче (*Knipowitschia longicaudata*), деветигла бодливка (*Pungitius platygaster*).

♦ **земноводни** - дървесница (*Hyla arborea*), зелена кр.жаба (*Bufo viridis*), горска дългокрака жаба (*Rana dalmatina*) и сир.чесновница (*Pelobates syriacus*);

♦ **влечуги** – ивичест гущер (*Lacerta trilineata*), късокрак гущер (*Ablepharus kitaibelii*), зелен гущер (*Lacerta viridis*), кримски гущер (*Podarcis taurica*), степен гущер (*Podarcis muralis*); пепелянка (*Vipera ammodytes*), смок-стрелец (*Coluber caspius*), тънък стрелец (*Coluber najadum*), смок мишкар (*Elaphe longissima*), сива водна змия (*Natrix tessellata*);

♦ **бозайници** - прилепче на Натузий (*Pipistrellus nathusii*), чакал (*Canis aureus*), сив хомяк (*Cricetulus migratorius*), малка кафявозъбка (*Crocidura suaveolens*), голяма белокорема белозъбка (*Crocidura leucodon*), горски сънливец (*Dryomys nitedula*), етруска земеровка (*Suncus etruscus*), невестулка (*Mustela nivalis*), белозъбо сляпо куче (*Nannospalax leucodon*), малка водна земеровка (*Neomys anomalus*), лешников сънливец (*Muscardinus avellanarius*), черен пор (*Mustela putorius*), обикновен сънливец (*Glis glis*), ръждив /обикновен/ вечерник (*Nyctalus noctula*), дива котка (*Felis silvestris*), оризищна мишка (*Micromys minutus*), язовец (*Meles meles*), полунощен прилеп (*Eptesicus serotinus*), кафяво прилепче (*Pipistrellus pipistrellus*).

Минималната надморска височина в зоната е 38 м, максималната 834 м, а средната 433 м.

Общата характеристика на обекта по класове земно покритие е следната:

Класове земно покритие	% Покрити
Смесени гори	4
Не-горски райони, култивирани с дървесна растителност	5
Други земи	2
Храстови съобщества	14
Сухи тревни съобщества, степи	18
Екстензивни зърнени култури	15
Друга орна земя	29
Широколистни листопадни гори	10
Иглолистни гори	1

Собствеността на земите е благоприятна за постигане на целите:

ВИД СОБСТВЕНОСТ	%
Държавно-публична:	23.21
Държавно-частна	33.42
Общинско-публична	2.09
Общинско-частна	5.14
Управлявана от Общината	14.86
ВИД СОБСТВЕНОСТ	%
Частна	17.19
Смесена	0.58
Чуждестранна собственост	0.01
Обществени организации	1.35
Религиозни организации	2.16

Защитена зона „Сакар“ се припокрива само на 0.25 % със защитени природни територии, обявени или приведени в съответствие със Закона за защитените територии:

BG06	Защитена местност „Бакърлия“	+ 0.05
BG03	Природна забележителност „Долмени“	+ 0.03
BG03	Природна забележителност „Света Троица “	+ 0.05
BG03	Природна забележителност „Караколювата дупка“	+ 0.01
BG03	Природна забележителност „Бръснарски стол“	+ 0.01
BG03	Природна забележителност „Хайдушка дупка“	+ 0.04
BG03	Природна забележителност „Дервишка могила“	+ 0.03
BG03	Природна забележителност „Находище на див божур“	+0.02

Територията на **Защитена зона „Сакар“** кореспондира с 3 други зони по европейската програма Натура 2000:

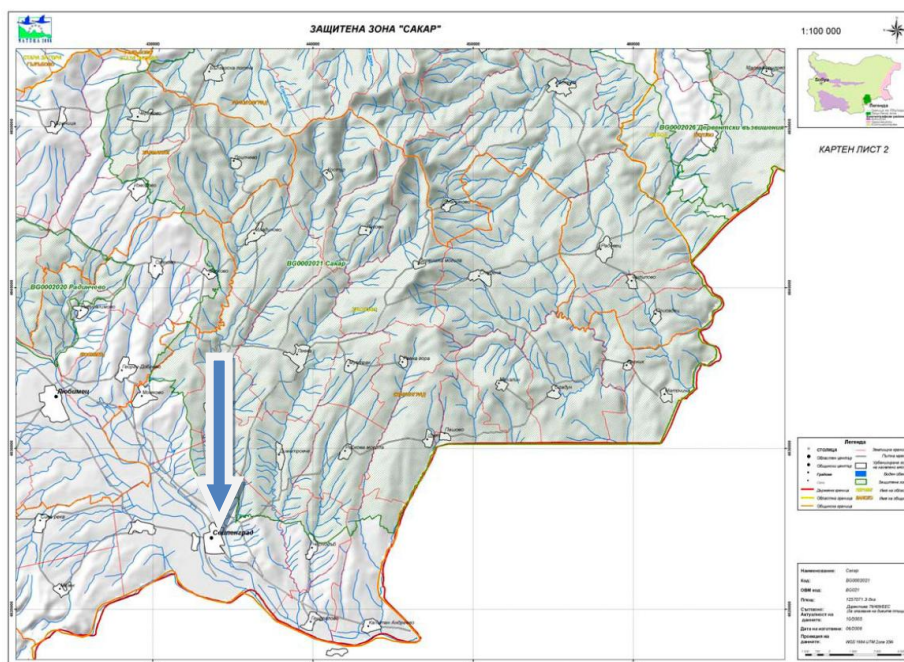
ДИРЕКТИВА 92/43/ЕЕС		ДИРЕКТИВА 79/409/ЕЕС	
Код	Зона	Код	Зона
BG0000217	Ждрелото на река Тунджа	BG0002020	Радинчево
BG0000578	Река Марица	BG0002021	Сакар
BG0000195	Река Тунджа 2		

ЗЗ частично се припокрива с две места по програмата **КОРИНЕ**:

Код	Име	%
F00005600	Сакар *	14.91
F00014000	Река Марица *	0.10

Сакар планина е едно от най-наситените с грабливи птици и средиземноморски видове места в страната.

Богатата орнитофауна е причина по-голямата част от планината да бъде обявена за защитена зона от типа зони съгласно Директива 79/409/ЕЕС (за птиците) „САКАР», с код **BG0002021** и с обща площ 125 707,12 ha.

„САКАР” ”/BG0002021/

Зоната включва землищата или части от тях на 52 населени места от 6 общини и 2 области.

Защитената зона е обявена със Заповед № РД-758 от 19 август 2010 г. на МОСВ. Целите за обявяване са следните :

- ✓ Опазване и поддържане на местообитанията на видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние;
- ✓ Възстановяване на местообитания на видове птици, за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние.

В границите на защитената зона се забранява:

- Премахването на характеристики на ландшафта (синори, единични и групи дървета), при ползването на земеделските земи като такива;
- Залесяването на пасища и мери, както и превръщането им в обработваеми земи и трайни насаждения;
- Използването на пестициди и минерални торове в пасища;
- Разкриването на нови и разширяването на площта на съществуващи кариери, рудници и мини, с изключение на тези, за които към датата на обнародване на заповедта в „Държавен вестник” има започната процедура или са съгласувани по реда на Глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие. Режимът не се прилага за изграждане на:

- фотоволтаични системи, свързани с разпределителната мрежа, в имоти с начин на трайно ползване според Единния класификатор на кадастъра и съответстващите им кодове от групите „стопански дворове и производствени бази на селското стопанство”, „животновъдни комплекси и ферми”;

- вятърни генератори, както и наземни, покривни и фасадни фотоволтаични системи, използвани като собствени източници на електрическа енергия.

• Изграждането на необезопасени за птици въздушни електропреносни мрежи.

Предмет на опазване са следните видове птици:

ВИД	SPECIES	Мест на популац.	Миграционна популация			Оценка			
			Размн.	Зимув.	Премин.	Попул.	Опазв.	Изолир.	Цял. оценка
Видове по чл. 6, ал.1, т.3 от Закона за биологичното разнообразие:									
розов пеликан	<i>Pelecanus onocrotalus</i>				8i/0-16i	D			
къдроглав пеликан	<i>Pelecanus crispus</i>				2i/0-4i	D			
голяма бяла чапла	<i>Egretta alba</i>				1i/0-1i	D			
малка бяла чапла	<i>Egretta garzetta</i>				13i/1-25i	D			
гривеста чапла	<i>Ardeola ralloides</i>				3i/1-5i	D			
нощна чапла	<i>Nycticorax nycticorax</i>		2i/0-2i		2i/0-2i	D			
ръждива чапла	<i>Ardea purpurea</i>				1i/0-1i	D			
голям воден бик	<i>Botaurus stellaris</i>				2i/1-2i	D			
малък воден бик	<i>Ixobrychus minutus</i>		6p/3-8p			C	B	C	C
поен лебед	<i>Cygnus cygnus</i>			3i/0-6i	4i/1-7i	C	B	C	C
белоока потапни	<i>Aythya nyroca</i>			1i/0-1i	3i/0-5i	D			
малък нирец	<i>Mergus albellus</i>			3i/0-5i					

ВИД	SPECIES	Мест на попу- лац.	Миграционна популация			Оценка			
			Раз мн.	Зим ув.	Пре мин.	Поп ул.	Опа зв	Изо лир	Цял. оценка
малък корморан	<i>Phalacrocorax pygmeus</i>				17i/0-35i	D			
голяма бекарина	<i>Gallinago media</i>				3i/0-5i	C	A	C	B
черен щъркел	<i>Ciconia nigra</i>		17p/ 14- 20p		50i/30-60i	B	A	C	A
бял щъркел	<i>Ciconia ciconia</i>		24p/ 22- 35p		500i/ 300-1000	C	B	C	C
белоглав лешояд	<i>Gyps fulvus</i>	3i/0-6i				C	C	B	C
египетски лешояд	<i>Neophron percnopterus</i>	1p				C	A	C	C
белоопаша т мишелов	<i>Buteo rufinus</i>	17p/15-20p				B	A	C	A
късопръст ястреб	<i>Accipiter brevipes</i>		5p/3-6p			A	A	C	A
белоопаша т морски орел	<i>Haliaeetus albicilla</i>				1i/0-1i	C	B	C	C
гол.кресли в орел	<i>Aquila clanga</i>		1i/0-2i		1i/0-2i	B	A	C	A
малък крес. орел	<i>Aquila pomarina</i>		16p/ 14- 18p		25i/20-30i	B	A	C	A
царски орел	<i>Aquila heliaca</i>	10p				A	A	C	A
скален орел	<i>Aquila chrysaetos</i>	1p				C	A	C	C
малък орел	<i>Hieraetus pennatus</i>		6p/4-7p		5i/3-7i	B	A	C	A

ВИД	SPECIES	Мест на попу- лац.	Миграционна популация			Оценка			
			Раз мн.	Зим ув.	Пре мин.	Поп ул.	Опа зв	Изо лир	Цял. оценка
орел змияр	<i>Circaetus gallicus</i>		5p/3 -6p		16i/1 2- 20i	B	A	C	A
орел рибар	<i>Pandion haliaetus</i>				4i/2- 6i	C	B	C	C
осояд	<i>Pernis apivorus</i>		8p/5 - 12p		P	C	A	C	B
черна каня	<i>Milvus migrans</i>		6p/5 -8p			B	A	C	A
ливаден блатар	<i>Circus pygargus</i>		8p/4 - 10p		50i/5 0- 100i	B	A	C	A
полски блатар	<i>Circus cyaneus</i>			10i/5 - 15i	12i/1 0- 15i	D			
степен блатар	<i>Circus macrourus</i>				1i/0- 2i	D			
тръстиков блатар	<i>Circus aeruginosus</i>				40i/1 0- 50i	D			
ловен сокол	<i>Falco cherrug</i>	1p				B	A	C	B
сокол скитник	<i>Falco peregrinus</i>				1i/0- 2i	D			
белошипа ветрушка	<i>Falco naumanni</i>				1i/0- 2i	C	A	C	C
вечерна ветрушка	<i>Falco vespertinus</i>		0-2p		100i/ 80- 120i	D			
мальк сокол	<i>Falco columbarius</i>			3i/1- 5i		D			
кокилобега ч	<i>Himantopus himantopus</i>				1i/0- 1i	D			
турилик	<i>Burhinus oedicephalus</i>		27p/ 18- 36p			B	A	C	A

ВИД	SPECIES	Мест на попу- лац.	Миграционна популация			Оценка			
			Раз мн.	Зим ув.	Пре мин.	Поп ул.	Опа зв	Изо лир	Цял. оценка
малък горски водобеач	<i>Tringa glareola</i>				2i/0- 2i	D			
козодой	<i>Caprimulgus europaeus</i>		60р/ 40- 80р			C	B	C	C
белобуза рибарка	<i>Chlidonias hybridus</i>				2i/1- 2i	D			
речна рибарка	<i>Sterna hirundo</i>				2i/0- 4i	D			
черна рибарка	<i>Chlidonias niger</i>				5i/1- 5i	D			
земеродно рибарче	<i>Alcedo atthis</i>	9р/6- 12р				C	A	C	C
синявица	<i>Coracias garrulous</i>		50р/ 15- 60р			C	A	C	B
сирийски пъстър кълвач	<i>Dendrocopos syriacus</i>	600р/ 40 0- 800р				B	A	C	A
ср.пъстър кълвач	<i>Dendrocopos medius</i>	21р/7- 35р				C	B	C	C
черен кълвач	<i>Dryocopus martius</i>	1р				D	A	C	A
сив кълвач	<i>Picus canus</i>	12р/1 0-15р				C	A	C	A
ливаден дърдавец	<i>Crex crex</i>		7р/3 - 12р			C	B	C	C
черногърбо каменарче	<i>Oenanthe pleschanka</i>		4р/2 -5р			C	B	B	B
полска бъбрица	<i>Anthus campestris</i>		215 р/80 -350р			B	A	C	A
градинска овесарка	<i>Emberiza hortulana</i>		500р /20 0- 800р			C	A	C	B

ВИД	SPECIES	Мест на попу- лац.	Миграционна популация			Оценка			
			Раз мн.	Зим ув.	Пре мин.	Поп ул.	Опа зв	Изо лир	Цял. оценка
мустакато шаварче	<i>Acrocephalus melanopogon</i>		2р/1 -2р		1i	C	A	C	C
горска чучулига	<i>Lullula arborea</i>	500р/ 20 0- 600р 120р				C	A	C	C
дебелоклю на чучулига	<i>Melanocorypha calandra</i>	1700р /8 00- 1900				A	A	C	A
късопръста чучулига	<i>Calandrella brachydactyla</i>		195 р/13 0- 260 р			B	A	C	A
полубелов рата мухоловка	<i>Ficedula semitorquata</i>				P	D			
червеногуша мухоловка	<i>Ficedula parva</i>				15i/1 0- 20i	D			
червеногър ба сврачка	<i>Lanius collurio</i>	4094р				C	A	C	A
белочела сврачка	<i>Lanius nubicus</i>	90р/6 0-120р				A	A	C	A
черночела сврачка	<i>Lanius minor</i>		75р/ 50- 100 р			C	A	C	B
голям маслинов присмехул ник	<i>Hippolais olivetorum</i>		700 р/60 0- 800 р			B	A	C	B
ястребогуш о коприварче	<i>Sylvia nisoria</i>		150р /40 - 200р			C	A	C	C
Видове по чл. 6, ал.1, т.4 от Закона за биологичното разнообразие:									
голям гмурец	<i>Podiceps cristatus</i>			14i/5 - 20i	28i/5 - 50i	D			

ВИД	SPECIES	Мест на популац.	Миграционна популация			Оценка			
			Размн.	Зимув.	Премин.	Попул.	Опзв	Изолир	Цял. оценка
малък гмурец	<i>Tachybaptus ruficollis</i>		10р/ 8- 12р			D			
ням лебед	<i>Cygnus olor</i>			9i/0- 17i	10i/2 -18i	D			
голям корморан	<i>Phalacrocorax carbo</i>			20i/1 - 38i		D			
сива чапла	<i>Ardea cinerea</i>				8i/3- 12i	D			
голяма белочела гъска	<i>Anser albifrons</i>		115i /30- 200i			D			
сива гъска	<i>Anser anser</i>			23i/1 6- 30i		B	A	C	A
шипоопашата патица	<i>Anas acuta</i>			3i/0- 5i		C	B	C	C
кафявоглава потапница	<i>Aythya ferina</i>				0-1i	D			
качулата потапница	<i>Aythya fuligula</i>			3i/0- 5i		D			
червеноклюва потапница	<i>Netta rufina</i>				1i/0- 2i	D			
клопач	<i>Anas clypeata</i>				>4i	D			
лятно бърне	<i>Anas querquedula</i>				>3i	D			
сива патица	<i>Anas strepera</i>			2i/0- 4i		D			
зимно бърне	<i>Anas crecca</i>			52i/5 -100i		C	B	C	C
бял ангъч	<i>Tadorna tadorna</i>			3i/0- 5i		D			
зеленоглава патица	<i>Anas platyrhynchos</i>	27р/1 4-40р				D			

ВИД	SPECIES	Мест на попу- лац.	Миграционна популация			Оценка			
			Раз мн.	Зим ув.	Пре мин.	Поп ул.	Опа зв	Изо лир	Цял. оценка
степен блатар	<i>Circus macrourus</i>		0-1i		0-1i	A	A	B	A
северен мишелов	<i>Buteo lagopus</i>			3i/0- 5i		D			
малък ястреб	<i>Accipiter nisus</i>	3p/2- 4p				D			
обикновен мишелов	<i>Buteo buteo</i>	37p/3 5- 40p				D			
черношипа ветрушка	<i>Falco tinnunculus</i>	37p/2 5- 50p				D			
орко	<i>Falco subbuteo</i>		15p/ 12- 18p			D			
горски бекас	<i>Scolopax risticola</i>				30i/1 0- 50i	C	B	C	C
малка бекачина	<i>Lymnocyptes minimus</i>				3i/2- 5i	C	A	C	A
средна бекачина	<i>Gallinago gallinago</i>			3i/0- 5i	15i/1 0-20i	B	A	C	B
малък зеленоног водобегач	<i>Tringa stagnatilis</i>				1i/0- 2i	D			
малък червеноног водобегач	<i>Tringa tetanus</i>				2i/0- 5i	D			
стридожд	<i>Haematopus ostralegus</i>				1i/0- 2i	D			
късокрил кюкавец	<i>Actitis hypoleucos</i>			0-1i		D			
крещалец	<i>Rallus aquaticus</i>	2p/1- 3p				D			
белокрила рибарка	<i>Chlidonias leucopterus</i>				2i/1- 2i	D			

ВИД	SPECIES	Мест на попу- лац.	Миграционна популация			Оценка			
			Раз мн.	Зим ув.	Пре мин.	Поп ул.	Опа зв	Изо лир	Цял. оценка
жълтокрака чайка	<i>Larus cachinnans</i>			7i/0- 15i		D			
малка черногърба чайка	<i>Larus fuscus</i>			1i/0- 2i		D			
речна чайка	<i>Larus ridibundus</i>			6i/0- 13i		D			
голям зеленоног водобегач	<i>Tringa nebularia</i>				6i/2- 10i	C	A	C	C
голям горски водобегач	<i>Tringa ochropus</i>				P	D			
речен дъждосвирец	<i>Charadrius dubius</i>			18p/ 15- 25p		D			
зеленоножк а	<i>Gallinula chloropus</i>	180p/1 3 0-230p				D			
лиска	<i>Fulica atra</i>			135i/ 20- 250i		C	B	C	C
пчелояд	<i>Merops apiaster</i>		195 p		P	D			

В таблицата представеният статус на видовете птици е по стандартният формуляр /www.natura2000bg.org/:

Местна популация - популации от местни видове, могат да бъдат намерени в обекта цялгодишно.

Миграционна популация - миграционна популация от:

Размн. - размножаващи се видове, използват обекта за гнездене и отглеждане на малките. Зимув. - зимуващи видове, използват обекта през зимата.

Премин. - преминаващи видове, използват обекта по време на мигриране или за сменяне на перата/козината извън местата за размножаване.

Числеността на популацията е въведена с точните данни. Когато точният брой е неизвестен, са посочени границите, в които попада популацията.

Чрез индекс е уточнено дали числеността на популацията е дадена в двойки (р) или индивиди (i). За някои видове със специална размножителна система, са отчетени отделно мъжките и женските индивиди, съответно с индекс (т) или (f). В случаите, когато няма никакви цифрови данни е отбелязан размера/плътността на популацията като е посочено дали видът е типичен (С), рядък (R) или много рядък (У). Когато липсват всякакви данни за популацията, тя е отбелязана като налична (Р).

Попул. - размер и плътност на популацията на вида, който се среща в обекта, съотнесени с популациите на цялата територия на страната. Този критерий се използва за оценяване на относителния размер или плътност на популацията в обекта, в сравнение с тези на националната популация. Използван е следния модел за приблизителна оценка: А) $100\% \geq P > 15\%$; В) $15\% \geq P > 2\%$; С) $2\% \geq P > 0\%$. Във всички случаи, когато дадена популация се среща в обекта в незначителна степен, тя трябва да бъде посочена в четвърта категория - D) незначителна популация.

Опав. - степен на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за дадения вид и възможности за възстановяване. За класифициране на този критерий е използвана "най-добра експертна преценка": А) отлично опазване (елементи в отлично състояние, независимо от оценката на възможностите за възстановяване); В) добро опазване (добре запазени елементи, независимо от оценката на възможностите за възстановяване и елементи в средно или частично деградирало състояние и лесно възстановяване); С) средно или слабо опазване (всички други комбинации).

Изол. - степен на изолираност на популацията, намираща се на обекта, съотнесена с естествената степен за вида. Използвана е следната класификация: А) (почти) изолирана популация; В) не изолирана популация, но на границата на района на разпространение; С) не изолирана популация в широк обхват на разпространение.

Цял.Оц. - цялостна оценка на стойноста на обекта за опазването на дадения вид. Използвана е "най-добра експертна преценка", съгласно следната класификационна система: А) отлична стойност; В) добра стойност; С) значима стойност.

Според вносителите на предложението в района на Сакар досега са установени 220 вида птици, от които 59 са включени в Червената книга на България (1985). От срещаните се видове 96 са от европейско природозащитно значение (SPEC) (BirdLife International, 2004). Като световно застрашени в категория SPEC1 са включени 11 вида, а като застрашени в Европа съответно в категория SPEC2 - 23 вида, в SPEC3 - 62 вида. Сакар осигурява подходящи местообитания за 76 вида, включени в приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, за които се изискват специални мерки за защита.

Шестдесет и осем от тях са вписани също в приложение I на Директива 79/409 ЕСи повече от половината имат значителни гнездови популации тук. Районът поддържа най-многочислените популации в страната на царския орел (*Aquila heliaca*), малкия креслив орел (*Aquila pomarina*), белоопашатия мишелов (*Buteo rufinus*), малкия орел (*Hieraetus pennatus*) и черната каня (*Milvus migrans*). Сакар е едно от най-важните места в България от значение за Европейския съюз за видовете споменати по-горе, както и за късопръстия ястреб (*Accipiter brevipes*), полската бърберица (*Anthus campestris*), дебелоклюнатата чучулига (*Melanocorypha calandra*), късопръстата чучулига (*Calandrella brachydactyla*), белочелата сврачка (*Lanius nubicus*), совоокия дъждосвирец (*Burchinus oediconemus*), ливадния блатар (*Circus pygargus*), сирийския пъстър кълач (*Dendrocopos syriacus*) и големия маслинов присмехулник (*Hippolais olivetorum*). Черният щъркел (*Ciconia nigra*), сивият кълвач (*Picus canus*) и червеногърбата сврачка (*Lanius collurio*) също имат представителни гнездови популации в района. Макар и с малочислени популации в Сакар гнездят още два световно застрашени вида, освен царския орел – ливадния дърдавец (*Crex crex*) и ловният сокол (*Falco cherrug*). По време на миграция в района се срещат още 8 вида, застрашени от изчезване в света – малкият корморан (*Phalacrocorax pygmeus*), къдроглавият пеликан (*Pelecanus crispus*), белооката потапница (*Aythya nyroca*), степният блатар (*Circus macrourus*), големият креслив орел (*Aquila clanga*), белошипата ветрушка (*Falco naumanni*) и голямата бекарина (*Gallinago media*).

Общата характеристика на зоната по класове земно покритие е следната:

класове земно покритие	% Покритие
Водни площи във вътрешността (стоящи води, течащи води)	1
Смесени гори	4
Не-горски райони, култивирани с дървесна растителност	5
Други земи	5
Храстови съобщества	13
Сухи тревни съобщества, степи	16
Екстензивни зърнени култури	35
Друга орна земя	6
Широколистни листопадни гори	12
Иглолистни гори	3

По видове собственост земите се разпределят по следния начин:

Видове собственост	%
държавна собственост	30
общинска собственост	27
частна собственост	43

5.5. Ландшафт.

Дейностите по отношение опазване, планиране и управление на ландшафта са ключови при устройване на всяка територия. Според Европейската Конвенция за Ландшафта, той има важна роля в културната, екологичната и социалната сфера, и представлява благоприятстващ икономическата дейност ресурс, чиято защита, управление и планиране могат да допринесат за устойчиво развитие на обществото, за повишаване качеството на живот. Определен е като „територия, специфичният облик и елементите, на която са възникнали в резултат от действията и взаимодействията между природните и/или човешки фактори”.

Съгласно приетите в страната определения „ландшафтът е териториална система, съставена от взаимодействащи си природни и антропогенни компоненти и комплекси” и представлява система, която съдържа и възпроизвежда ресурси, съхранява геофонда и представлява източник на естетическо въздействие.

Устойчивостта на ландшафтите е категория, която отразява постоянството или неизменчивостта на ландшафта във времето. Тя се разглежда като устойчивост спрямо величината на въздействието, влияещо върху структурата на ландшафта, както и като способността на му към продължително еднопосочно развитие при опазване на естествените му или придобити свойства за определен прогностичен период.

Ландшафтът в района е силно повлиян от антропогенните фактори - изградени пътища, вкл. и автомагистрала, ж.п. линии, електропроводи, промишлени предприятия, складови комплекси, интензивно селско стопанство... В регулационните граници на Свиленград той е антропогенен, а различните части от землището – от ксерофитнополски равнинен тип до крайречен.

Включва разнообразни елементи – урбогенни фрагменти, жилищни квартали, производствени и складови зони, агрогенни фрагменти (лозя, ниви, пасища, трайни насаждения), дендрогенни фрагменти (гори и озеленени площи), природно изявени територии ...

5.6. Отпадъци.

На територията на град Свиленград се генерират различни по вид и количества отпадъци – производствени, битови, опасни, строителни, отпадъци с растителен произход, болнични ... Анализът на съществуващото състояние се базира на разработената и приета Програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на община Свиленград от 2004 година. Тя обхваща цялостната дейност по събиране, извозване и обезвреждане на битовите, строителните и опасни отпадъци на територията й.

Основните източници на отпадъци на територията на града са гражданите, домакинствата, промишлените предприятия, частните фирми, училищата, строителството, животинските ферми, ресторантите, увеселителните заведения, болничните заведения и др.

Най-голямо количество са **битовите отпадъци**, които се получават в резултат на жизнената дейност на хората по домовете, държавните и общинските сгради. Към тях се приравняват и отпадъците от търговските обекти, занаятчийските дейности, предприятията, обектите за отдих и забавление, когато нямат характер на опасни и в същото време тяхното количество или състав няма да попречи на третирането им съвместно с битовите. Честотата на сметоизвозване за колективните съдове за битови отпадъци, тип "Бобър" е двуседмична, а за индивидуалните е ежеседмична. Често се констатира изхвърляне на отпадъци от домакинствата извън съдовете, а през зимните месеци се изхвърля неугасена сгур в контейнерите, което предизвиква увреждането им. Често съдовете за отпадъци, които са общинска собственост, се използват не по предназначение (за фураж, пясък, вар, вода и др.).

За града и общината не са правени тематични проучвания относно характеристиката и морфологичния състав на генерираните битови отпадъци. Най-голям дял се пада на хранителните и градински отпадъци - между 20% и 30%. Най-нисък е процента на металните и текстилните отпадъци, което предполага, че тези видове по-пълно се оползотворяват. Останалите групи са почти равномерно разпределени.

Плътността на твърдите битови отпадъци се движи в много широки граници и е в зависимост от морфологичния състав, влажността, времето за престой в съдовете за смет, начина за събиране и транспортиране и др.

Според информационните карти са отчетени следните количества твърди битови отпадъци:

Година	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Количество (т)	9000	24043	24500	25 000	61 000	61000

Понастоящем генерираните количества се депонират на регионалното депо за твърди битови отпадъци град Харманли с изградена сепарираща инсталация. Обектът е приоритетен съгласно Директива 1999/31/ЕО относно депонирането на отпадъци и Националната програма за управление на дейностите по отпадъците за периода 2009-2013 г. За второто шестмесечие на 2011 г. от община Свиленград са депонирани общо 1475,84 т, болшинството от които произхождат от общинския център.

За 2012 година общината е генерирала общо 4588, 030 т както следва:

месец	Януари	Февруари	Март	Април	Май	Юни
количество (т)	346,820	87,00	663,480	580,460	597,100	553,000
месец	Юли	Август	Септември	Октомври	Ноември	Декември
количество (т)	507,500	436,780	459,190	356,700		

През 2011 г. е прекратило дейността си сметището на общината в имоти 01364, 001365 в местността „Демир могила” на отстояние 5 км, в посока югоизток от града. Проектната му площ е 12 дка, а заета при прекратяване на дейността му е 51, 963 дка. Експлоатира се от 1962 година. Депото се охранява и е извършено запръстяване. Предстои неговата рекултивация.

Община Свиленград е подписала договор с "Екопак България" АД за изграждане на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки, функционираща от 2010 година.

Община Свиленград в изпълнение на държавните разпоредби за извозване на отпадъците до определените регионални депа и отчитайки интереса на гражданите за по-ниски данъци и такси вече разполага с уникална специализирана техника за пресоване и извозване на битови отпадъци. Машината е с обем 43 м³, оперативен капацитет 30 тона отпадъци и с възможност за пресоването им в съотношение 6:1.

Основни източници на **производствени отпадъци** са по-големите производствени единици от машиностроенето, на леката и хранителната промишленост – шивашки цехове, хлебопекарни, калбасарски цехове и др. Количеството и съставът им са силно променливи и зависят от множество фактори и най-вече от вида и технологията на производството. Те варират и е зависимост от капацитета и промишлените дейности през годината.

Данни за производствени отпадъци са регистрирани от:

- завод „Коприна” – конци, които се продават за вторична употреба;
- ЗММ - отпадно желязо, което се продава за вторични суровини;
- „Сакар” АД – отпадно количество месинг-за вторични суровини;
- „Автомобил – Компонент България” ЕООД – черна ламарина и нераждавейка, за вторична употреба;
- „Мендерес – България” ООД – памучни конци, които се връщат за вторична преработка в завода майка в Турция;

- „Унимед 73” – производствения отпадък се изразява в ламаринени и тръбни изрезки, които се продават.

Дейностите по депониране на **строителни отпадъци** са регламентирани със Закона за управление на отпадъците, Наредба No 7 за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци и Наредба No 8 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци .

Голяма част от отпадъците от строителство и разрушаване, които не могат да бъдат повторно използвани са се депонирани на депото за битови отпадъци. Използват се за запълване на изкопи, за насипи или строителство (изграждане, реконструкция, рехабилитация и рекултивация) на депа, при ремонтно-възстановителни работи на пътища и други обекти. Годишното количество на строителните отпадъци, съгласно издадените разрешителни по години, е около 20 000 м³.

Опасните строителни отпадъци представляват малка част от общия поток. Най често това са материали, като азбест, оловни тръби, бои, лепила, обработено с консерванти дърво, замърсена пръст и различни материали съдържащи ПХБ. Тези количества са относително малки в сравнение с цялото количество на потока отпадъци

На територията на землището няма изградено специализирано депо за строителни отпадъци. Липсват съоръжения за предварително третиране, в т.ч. сортиране и раздробяване с цел оползотворяване на фракциите, както ограничено използването на рециклирани материали от строителството и разрушаването на сгради.

Опасни отпадъци са отпадъци, чийто състав, количество и свойства създават риск за човешкото здраве и околната среда, притежават едно или повече свойства, които ги определят като опасни отпадъци, и/или съдържат компоненти, които ги превръщат в опасни отпадъци и/или са определени като такива според Базелската конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане.

За град Свиленград от значение са наличието и при определени условия нерегламентирани действия с масла и смазочни материали, негодни за употреба батерии и акумулатори, отпадъчен тонер, отпадъчни бои и лакове, излязло от употреба оборудване, адсорбенти, филтърни материали, кърпи за изтриване и предпазни облекла замърсени с опасни вещества, флуорисцентни тръби и др. отпадъци съдържащи живак...

Пестицидите с изтекъл срок на годност са събрани в 8 „ББ” кубове. Около 11 тона обаче все още се съхраняват в складове, разположени в селата Капитан Андреево, Сладун и Момково., и те не са предмет на ОУП.

Определен е пункт за смяна на отработени моторни масла .

Фирмите, притежаващи разрешителни за извършване на дейности с отпадъци от излезли от употреба моторни превозни средства на територията на гр. Свиленград са:

- ЕТ „Памуков-2005” ЕООД, гр.Свиленград, Разрешително №1108/11.02.2011 г.;
- “Метал-2007” ООД гр. Свиленград, Индустриална зона, Разрешително №606/23.05.2007 г.

Екологосъобразното управление на опасните отпадъци от лечебните заведения е от голямо значение, с оглед предотвратяване и ограничаване на вредното въздействие на отпадъците върху човешкото здраве и околна среда.

МБАЛ Свиленград ЕООД и ЦСМПС Свиленград притежават изградени, обособени и оборудвани помещения за временно съхраняване на опасни болнични отпадъци. Въведена е система за разделно събиране и съхранение на болничните отпадъци. Ежедневното им количество се определят на около 20 кг или около 6 тона годишно. В изпълнение на Програмите си управление на отпадъците, лечебните заведения имат сключени договори с лица, притежаващи необходимите разрешителни за дейности по третиране и транспортиране на генерираните болнични отпадъци - Военна болница, град София за третиране в инсинератор.

Общината организира дейностите по събиране и временно съхраняване на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване и предаването му за последващо третиране. Определени са места за разполагане на съдове, за разделно събиране и площадки за временно съхраняване върху общински имоти.

Предаването на отпадъци от лампи, съдържащи живак, се извършва на лица, притежаващи разрешително, издадено по реда на ЗУО за извършване и въз основа на сключени договори.

5.7. Опасни вещества.

На територията на града няма производствени единици, които са класифицирани като предприятия с висок рисков потенциал с издадени разрешителни по чл. 104, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда, в което са определени условия, свързани с експлоатацията на съоръженията.

Във връзка с това не е необходимо ОУП да се съобразява с осигуряване на необходимите хигиенно-защитни зони.

❖ **5.8. Рискови енергийни източници - шум, вибрации, йонизиращи лъчения...**

Шумът и вибрациите по своето хигиенно значение са на едно от първите места сред неблагоприятно действащите фактори в работната и околна среда. Граничните стойности на нивата на шум за различните територии и урбанизирани зони в зависимост от предназначението им за дневен, вечерен и нощен период, са регламентирани в Наредба No.6 от 26.06.2006 г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите по показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението (ДВ 58/2006 г.). Представяме ги следната Таблица:

Територии и устройствени зони в урбанизираните територии и извън тях	Еквивалентно ниво на шум (dBA)		
	ден	вечер	нощ
Жилищни територии и зони	55	50	45
Централни градски части	60	55	50
Територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик	60	55	50
Територии, подложени на въздействието на железопътен и трамваен трафик	65	60	55
Територии, подложени на въздействието на авиационен шум	65	65	55
Производствено-складови територии и зони	70	70	70
Зони за обществен и индивидуален отдих	45	40	35
Зони за лечебни заведения и санаториуми	45	35	35
Зони за научно-изследователска и учебна дейност	45	40	35
Тихи зони извън агломерациите	40	35	35

❖ **Шум над пределно-допустимите норми се отчита основно от автомобилния транспорт за квартал Ново Село, през който преминава главен път Е80 – в посока контактен пункт Капитан Петко Войвода – Гърция и ЖП линията, който макар и с импулсивен характер въздейства върху жилищните зони около нея.**

❖ **Експлоатацията на АМ „Марица” е още една предпоставка за завишаване на шумовото натоварване в района.**

Измерените нива на уличен шум в града за преобладаващата част от улиците е под 58 dB. В диапазона 58-62 dB са улиците «Страшимир Донков», «Княз Борис», «Цар Симеон Велики», «Генерал Скобелев», «Сан Стефано», бул. «България». Подобно шумово ниво се достига и по двата моста над река Марица. В отделни малки участъци на посочените улици шумовото ниво надхвърля 63 dB.

За високите стойности на шумовите нива допринасят характерните особености на устройството на града:

- Преминаване и на транзитен моторен поток;
- Липсата на защитни „зелени екрани”;
- Лошокачествена настилка;
- Двустранно плътно застрояване по главните улици;
- Остарял автомобилен парк.

Характерна за шумовото натоварване на града е денонощна, седмична и сезонна цикличност.

Проведените изследвания не съдържат данни за наличие на радиоактивно замърсяване на почвите и водите. Липсват и източници на **йонизиращи лъчения**. Естественият радиационен фон с не е повлиян от човешка дейност.

Измерените стойности за обща бета радиоактивност на повърхностни води са под ПДК (0,750 Bq/l), съгласно Наредба № 7/08.08.1986 г. за показатели и норми за определяне качеството на течащи повърхностни води. Не се установява изменение на радиологичните характеристики на река Марица, вследствие на замърсяване на околната среда.

❖ **5.9. Културно-историческо наследство.**

Градът е богат на обекти, свързани с културно историческото наследство:

- Общински исторически музей разполага с 3 експозиционни зали и вътрешен двор. Музейната сбирка в Свиленград е създадена в края на 60-те години на миналия век. В нея са се съхранявали предимно фотоекспозиции, антични и средновековни монети, археологически и етнографски материали от региона. През 70-те години експонатите се водят на отчет в Хасковския исторически музей. През 90-те години за нуждите на музейната сбирка е предоставена реставрираната къща на д-р Цукровски в центъра на града, интересна с характерната за началото на 20 век архитектура. С Решение № 811 от 26.01.2007 г. Общинският съвет – Свиленград, преобразува музейната сбирка в общински музей.

- **Мостът на река Марица** е единственият напълно запазен елемент от някогашния цялостен комплекс от кервансарай, джамия, чаршия и хамам.

Построен е по нареждане на Мустафа паша, везир на султан Сюлейман I Великолепни /Сюлейман Ел Кануни/. Годината на построяването 1529 г. е предадена с числените значения на арабските букви в последните две думи на надписа на моста: хасана абадие, т.е. вечно добро дело. Дължината му е 259 м., ширина 6 м. Застлан с гладко издялани камъни, на времето той е имал 20 красиви свода. Парапетите са от цели камъни. Броят на всички парапетни блокове на моста е 706, по 353 от двете страни. Надписът за построяването на моста е релефен на мраморна плоча, поставена на издигнат в средата на моста парапет, висок 6 м.

- **Църквата "Света Троица"**е построена с доброволни пожертвования през 1834 г. на мястото, където вероятно е било културното средище на българското население по онова време. Построяването ѝ е било дело на българите от трите махали на града Баяндър /благородник/, Канакли /предградие/ и Гебран /неверник т.е. християнин/ и затова може би е наречена "Св.Троица". При опожаряването на града през 1913 г. църквата също изгаря, но формата и била запазена при възобновяването. През 1847-48 г. към църквата е построено първото светско училище в града. Днес то носи името на един от своите основоположници и главен учител Христо Попмарков.

- **Училище "Христо Попмарков"** е най-старото училище в Свиленград, създадено през 1848 година като училище за "светски науки". Носи името на един от своите основоположници и главен учител тук – Христо Попмарков. През учебната 1872/73 година тук главен учител е бил Иван Вазов. Открива се и девическо училище през 1870 г. с учителка Мария Григорова.

- **Паметник на героите от войните, разположен на** на площад "Свиленка". Построен е в памет на загиналите във войните герои от Свиленград и общината. Върху гранитните му стени са изписани над 100 имена на хора, пожертвали живота си за свободата.

- **Старата турска баня.** Построена е след изграждането на каменния мост в близост до джамия, имарет и кервансарай. Обслужвала е махалата от предмостие и отсядащите в кервансарая пътници. Целият ансамбъл от сгради е бил с оловни покрития.

5.10. Човешко здраве.

Населението на Свиленград се обслужва от една многопрофилна болница за активно лечение, един медицински център за извън болнична помощ, една медико-диагностична и осем медико-технически лаборатории, един филиал на центъра за

спешна медицинска помощ-Хасково и една регионална структура на РЗИ-Хасково. Липсват санитарно-курортни заведения.

Болнично лечение се реализира в многопрофилната болница за активно лечение, обслужваща и съседната община Любимец. Капацитетът на болницата е 100 легла. Работещите в нея са общо 142 -ма, от които 23 лекари, 59 медицински сестри и 60 човека друг персонал.

Доболничното обслужване се осъществява в медицинския център, като в сградата са разположение и 15 индивидуални практики на общопрактикуващи лекари и 7 стоматологични кабинета.

6. РАЗВИТИЕ НА КОМПОНЕНТИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ФАКТОРИТЕ, КОИТО Я ЗАМЪРСЯВАТ БЕЗ ПРИЛАГАНЕ НА ПЛАНА.

Текущото състояние на компонентите на околната среда и факторите, които ѝ въздействат без реализиране на ОУП на град Свиленград беше разгледано в т. 5 и може да бъде систематизирано и обобщено по следния начин за съответните компоненти на околната среда и фактори, които ѝ въздействат:

❖ **Атмосферен въздух.** Приземния атмосферен слой може да се окачестви като незамърсен и със сравнително добро качество, като концентрациите на вредни вещества са под пределно допустимите. Запазва се обаче завишеното съдържание на серен диоксид през отоплителния прериод и на прах през летния сезон.

❖ **Повърхностни и подземни води.** Ще продължи антропогенно натоварване и влошаване качествата на водите на река Марица поради директното заустване на отпадъчни води при липсата на градска и локални пречиствателни станции и съоръжения, както и наличието на малки нерегламентирани сметища.

Ще се запазят и силно неблагоприятните тенденции за:

- недостатъчно използване на капацитета на питейните водоизточници и липсата на пречиствателна станция за питейните води;
- завишаване загубите на питейна вода (над 36 % в момента), в резултат на амортизацията на водопроводната мрежа;
- използването на питейната вода за напояване;
- ниска изграденост на канализационна мрежа – 38 % и продължаващата ѝ амортизация;
- наводнения при високи води на река Марица, въздействащи негативно върху земеделските и жилищни територии, водещи до екологични и социално-икономически щети.

- антропогенно натоварване на долните течения на реките Левченска и Голямата и невъзможност за постигане на целите и изпълнение на част от мерките за защита на водите, регламентирани в ПУРБ на река Марица, т.4.

❖ **Почви и земни недра.** В регулационните и извънрегулационните граници на Свиленград не са установени замърсявания на почвите с устойчиви органични замърсители. Липсва силно изразена ветрова и водна ерозия, нарушаване на земите от добивни дейности, засоляване и вкисляване на почвите. Ще се съхранят проблемите с нерегламентираното изхвърляне на отпадъци, причиняващи локални ограничени замърсявания в обсега на общинското депо до неговата рекултивация и замърсявания, свързани с дизеловите и бензинови двигатели в терените около автомагистрала „Марица“, главния път Е85 и второкласния, но натоварен II – 55.

❖ **Биологичното разнообразие и неговите елементи, елементи на националната екологична мрежа.** Ще се затрудни реализацията на мерките за защитените природни обекти. Ще се съхрани влошеното състоянието на рибните ресурси в река Марица и притоците ѝ, ниската лесистост и тенденцията за ограничено развитие на зелената система на града, без да се направят следващите стъпки за изграждане на адекватни на съвременните разбирания биокоридорни връзки между Източните Родопи и Сакар с долината река Марица. Съществува опасност от засилено антропогенно усвояване на площи около автомагистралата, главния и второкласния път, включени в защитените зони и създаване на предпоставки за невъзможност за възстановяване на горите около основното водно течение и двата леви притока.

❖ **Ландшафт.** Основният тип ландшафт остава непроменен, с малка вероятност за увеличаване на пустеещи зими и нарушени терени.

❖ **Отпадъци.** Налице са нарушени терени – бившото общинско депо за отпадъци (битови, строителни, производствени...)и малки нерегламентирани сметища. Увеличаването им води до замърсявания на земите, водите и почвите, засилване на ерозията, намаляване на естетическата стойност и привлекателността на района и намаляване на потенциала за развитие на туризъм в района.

❖ **Рискови енергийни източници.** Ще се запази тенденцията за въздействия от *шум и вибрации* в територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик - квартал Ново Село, през който преминава главен път Е80 и зоните около ЖП линията. Експлоатацията на АМ „Марица“ е още една предпоставка за завишаване на шумовото натоварване в района. Завишенията ще продължат да са характерни някои улици с тенденция за покачване на показателите - «Страшимир Донков», «Княз Борис», «Цар Симеон Велики», «Генерал Скобелев», «Сан Стефано», бул. «България» и по двата моста над река Марица.

Ще се съхранят и причините за това - характерните особености на досегашното устройство на града, характеризиращо се с преминаване и на транзитен трафик, липса на защитни „зелени екрани“, лошокачествена пътна и улична настилка...

Не се очакват отрицателни промени по отношение на *йонизиращи и йонизиращи лъчения*.

❖ **Културно-историческо наследство.** Възможно е увреждане на културни и исторически ценности от природни фактори и от неконтролно поведение на хора.

❖ **Човешко здраве.** Налице ще е повишаване на здравния риск за населението поради утежнена акустична обстановка в крайпътните квартали, недоизградената канализационна система и влошени качества на питейната вода.

Без реализиране на ОУП , вкл. и при „нулева алтернатива“, ще се задълбочават негативните прояви и въздействия върху компонентите на околната среда и ще бъдат засегнати интересите на населението.

Развитието на града ще бъде неадекватно на съвременните изисквания и стихийно. Напълно ще липсват условия за реализиране целите на опазване на околната среда в интерес на населението:

➤ Да се развият и укрепят механизмите, които гарантират, че решенията и дългосрочното стратегическо планиране, влияещи върху околната среда, а чрез нея и върху здравето ще бъдат вземани при пълно отчитане на възможните последици за околната среда и здравето, в съответствие с изискванията на устойчивото развитие.

➤ Чрез подобен механизъм да се гарантира решенията относно икономическото развитие на местно равнище да се вземат с пълно познаване на техните последици за околната среда, потенциалните последици за здравето и консултации, не само с местните власти и заинтересованите финансово от предлаганото развитие, но и с населението, което ще бъде засегнато от положителните или отрицателните резултати от решението.

Ще се забави икономическото развитие и на общината, ще се пропуснат ползи от финансиране и инвестиции, от усвояване на целеви средства от Европейските фондове, което ще забави подобряването качеството на живот и осигуряване на адекватна околна среда.

7. ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ТЕРИТОРИИ, КОИТО МОГАТ ДА БЪДАТ ЗНАЧИТЕЛНО ЗАСЕГНАТИ. СЪЩЕСТВУВАЩИ ЕКОЛОГИЧНИ ПРОБЛЕМИ.

Като зони със завишени концентрации на вредни вещества в приземния атмосферен слой, особено на азотен диоксид, могат да бъдат окачествени жилищните зони и териториите около пътя Е 80, както и тези в близост до автомагистрала „Марица“. Проблем за тези части от землището и града са и замърсяването с общ суспендиран прах и фини прахови частици. Завишено е съдържанието на серен диоксид през отоплителния период и на прах в целия град през летния сезон.

Атмосферното замърсяване влияе негативно върху човешкото здраве, най-често нарушавайки функциите на респираторната, сърдечно-съдовата и имунната системи, което рефлектира в повишена заболяемост и намалена продължителност на живот. На потенциалния вреден ефект на атмосферните замърсители е изложено цялото експонирано население, както и растителния и животински свят.

Съществен проблем за общественото водоснабдяване у нас е лошото състояние на разпределителните мрежи, които дефектират, генерират големи загуби на вода и водят до влошаване на качеството на водата. Град Свиленград не прави изключение с описаните по-горе проблеми – значителни загуби на питейна вода, амортизация на водопроводната мрежа, изполването на питейната вода за напояване, ниска изграденост на канализационна мрежа и продължаващата ѝ амортизация, липса на пречиствателна станция за питейните води, директното заустване на отпадъчни води при липсата на градска и локални пречиствателни станции и съоръжения... Съществен проблем са наводненията в последните години при високи води на река Марица, въздействащи негативно върху прилежащите земеделски и жилищни територии и възниква необходимостта, независимо от взетите мерки, от възстановяване параметрите на живото сечение на реката.

Антропогенно натоварване на река Марица и долните течения на реките Левченска и Голямата води до невъзможност за постигане на целите и изпълнение на част от мерките за защита на водите, регламентирани в ПУРБ .

Високото съдържание на манган в питейни водоизточници локализиран в поречието на река Марица все още не е намерило ефективно и радикално решение чрез изграждане на обезманганителни пречиствателни станции. При ново силно развитие на интензивно растениевъдство и крупно животновъдство съществува проблем с нитратното замърсяване на подземните питейни води. Спорен е досегашният избор на подходящи и безопасни материали за изграждане на водопроводни съоръжения (например участъци с етернитови тръби), донякъде и на химически продукти и дезинфектанти за водоподготовка.

ОУП определя рамки, в които могат да бъдат адекватно реализираните изведените от общината и експлоатационното дружество „В и К“ ООД приоритети за развитие на водния сектор. В т.ч. влизат и ефективно прилагане на Директива 91/271/ЕИО относно пречистването на отпадъчните води от населените места, недопускане вторично замърсяване на питейната вода с мигриращи съединения, примеси и остатъчни количества от прилагани в обработката химични продукти и дезинфектанти, както и осигуряване безопасността на питейните и рекреационни води по отношение контаминация с микропаразити и масово размножаване и цъфтеж на токсични цианобактерии.

В ОУП са означени каптажите, използвани за водоснабдяване и учредените санитарно-охранителните зони, състоящи се от три пояса, съгласно Наредба №3 за условията, реда за проучване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване (ДВ бр. 88/2000 г.)

- най-вътрешен пояс I – за строга охрана около водоизточника от човешки дейности, които могат да увредят ползваната вода;

- среден пояс II – за охрана на водоизточника от замърсяване с бързо разпадащи се, лесно разградими и силно сорбируеми вещества, намаляване ресурсите или влошаване качеството на водата;

- външен пояс III – за охрана на водоизточника от замърсяване с бавно разпадащи се, трудно разградими и несорбируеми вещества, намаляване ресурсите или влошаване качеството на водата.

Все още съществува проблем с **отпадъците**, генерирани на територията на град Свиленград. Съществуващото състояние на управлението на дейностите, свързани със събиране, транспортиране, обезвреждането или оползотворяването на отпадъците е дългогодишен и наследство от negliжирането му в национален мащаб. Той трудно се решава в продължение на кратък период от време.

В общината е приета програма за управление на отпадъците, която е се нуждае от актуализация. Въведено е организирано и разделно сметосъбиране и сметоизвозване. Твърдите битови отпадъци се извозват до регионалното депо в град Харманли и общинското депо е преустановило дейността си. Извършено е запръстяване, но не е рекултивирано. Депото се е ползвало и за всякакви видове отпадъци. Налице са замърсявания на околните площи. Съществуват и малки локални неорганизираны сметища.

Възможно е вторично замърсяване на води (предимно подземни) и почви извън територията на площадките.

Създават се предпоставки за натрупване в растителна продукция на неорганични и органични вещества като нитрати, тежки метали, въглеродороди, пестицидни остатъци и др., които чрез инфилтратата от нерегламентираните сметища попадат в повърхностните и подземните води, вследствие на което се усвояват от растенията. Този кръговрат създава предпоставки за замърсяване на земеделските култури, разположени в близост до нерегламентираните сметища и увеличава опасността за човешкото здраве в района.

При неправилното им третиране битовите отпадъци стават потенциален замърсител на основните компоненти на околната среда: атмосферен въздух, повърхностни и подземни водоизточници и почва. Сериозен проблем са опасните отпадъци от домакинствата, които дори в малки количества могат да окажат вредно въздействие с тежки и трайни последствия за здравето и жизнената среда на човека.

Промените в жизнения стереотип на населението и свързаните с това изменения в бита, храненето, културата и работната среда, както и все по-масовото опаковане на стоките и продуктите, и въвеждането на нови опаковъчни материали, водят до увеличаване на количествата и промяна в състава на битовите отпадъци. Увеличава се делът на пластмаси, полиетилен и други трудно разградими материали..

При засилената стопанска дейност в землището възникват екологични проблеми, които директно влияят върху биоразнообразието. Те са свързани със занижената лесистост и фрагментирането на местообитания в резултат от развитието в годините на промишлеността, логистичните дейности и най-вече на пътното строителство. Нарушени са биокоридорните връзки както за хидробионтите в река Марица, така и за сухоземната фауна. Нарушена е структурата и съставът и е влошено състоянието на крайречните гори, които губят заливния си характер. В тези места са създадени масиви от монокултури – перспективни тополови хибриди. Навлизат и на места се развиват бурно инвазивни видове като аморфа, айлант, бяла акация, гледичия...

В резултат от унифицирането на ландшафтите при интензивното земеделие са настъпили промени във видовия състав и обилието на видове. Влошен е състава на растителните съобщества, допуснато е превръщане на част от широколистните гори в издънкови, деградация на ливадите и пасищата, намаляване на продуктивността и ценността на дървесните видове чрез неадекватна на глобалните и локални климатични промени реконструкция с производни, стопаски ценни видове.

За съжаление в миналото е допуснато намаляване на площта на Защитена местност „Лозенски път” и разораването на изключените земи, с което е силно редуцирано находището на блатно кокиче и отнета възможността за развитието му при взетите в последните години мерки за възстановяване на влажностния режим.

8. ЦЕЛИ НА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА.

На Конференцията на Обединените Нации за околна среда и развитие (UNCED) в Рио де Жанейро през 1992 г. са формулирани няколко фундаментални и дългосрочни решения, ангажиращи международната общност със следните ключови принципи на екологичната политика:

- Принципът на превантивните мерки, основаващи се на най-добрите съществуващи научно-технически постижения, с цел да се намалят рисковете за хората и околната среда.
- Принципът “Замърсителят плаща”, който означава, че на всички нива разходите по предотвратяването и отстраняването на екологичното замърсяване се носят от отговорните за причиняването им.
- Принципът, че защитата на околната среда е обща задача за правителствата, гражданите и промишлеността, осъществявана чрез сътрудничество между тях.
- Принципът на интегрирането, който означава, че опазването на околната среда е въпрос, който не трябва да се обсъжда самостоятелно и че екологичните аспекти трябва винаги да се вземат предвид при оформянето и прилагането на политиките в много други области, като транспорта, енергетиката, промишленост, селското стопанство и др.

На базата на тези принципи в приетата Национална стратегия за околна среда и Национален план за действие (<http://www.moew.government.bg>) е определена дългосрочната стратегическа цел - «Подобряване на качеството на живот на населението в страната и осигуряване на здравословна и благоприятна среда и запазване на богатото природно наследство на основата на устойчиво управление на околната среда» и са формулирани целите на опазването на околната среда. На основата на извършения анализ на силните и слаби страни, възможностите и заплахите, в стратегията са изведени национални цели и подцели, които отразяват тенденциите и изискванията в международен аспект.

Цели и подцели:

❖ **Осигуряване на достатъчно количество и качество вода за населението и икономиката на страната.**

- Преодоляване на кризите във водоснабдяването.
- Осигуряване на вода за напояване.
- Формиране на съзнание и интерес за икономии на водни ресурси.
- Запазване и подобряване качеството на подземните и повърхностните води.

❖ **Достигане на нормите за качество на атмосферния въздух в населените места „горещи“ точки.**

- Намаляване концентрациите на вредни вещества.
- Недопускане на трансграничното замърсяване.

❖ **Запазване и разширяване на териториите с добро качество на околната среда**

➤ Прилагане на превантивните инструменти за недопускане на замърсяване и увреждане на околната среда, включително и загуби на земи и почви /ОВОС, Разрешителни режими, ISO 14000 и др./.

➤ Разработване и прилагане на регионални политики за постепенно разширяване обхвата на териториите с добро състояние на околната среда

❖ **По-тясно интегриране на политиката по околна среда в политиките на развитие на стопанските отрасли.**

➤ Развитие и прилагане на стратегическата ОВОС за инвестиционните планове и програми за развитие на национално и регионално ниво; инвестиционните планове и програми в областите от транспорт , енергетика, управление на отпадъците, управление на водните ресурси, промишленост, включително добив на минерални суровини, далекосъобщения, туризъм и земеползване, при осъществяването на които се предполагат значителни въздействия върху околната среда.

➤ Отчитане на екологичните изисквания при реструктурирането и развитието на енергетиката, минно-добивната промишленост, индустрията и транспорта.

➤ Развитие на: екологично чисто, органично земеделие; животновъдство.

➤ Запазване на околната среда в силно натоварените туристически райони.

❖ **Опазване и подържане на богатото биологичното разнообразие.**

➤ Съхраняване, укрепване и възстановяване на ключови екосистеми, местообитания, видове и на генетичните им ресурси.

➤ Осигуряване на условия за устойчиво ползване на биологичните ресурси.

➤ Подобряване състоянието на горите.

❖ **Създаване на условия за прилагане на европейското екологично законодателство и международни конвенции в областта на околната среда.**

➤ Подобряване административния капацитет на институциите по прилагане на европейското екологично законодателство и международните конвенции.

➤ Завършване хармонизацията на българското законодателство с правото на ЕС в областта на околната среда.

➤ Обезпечаване финансиране на мерките по прилагане на европейското законодателство и международните конвенции.

❖ **Подобряване управлението на отпадъците.**

➤ Изграждане на интегрирана система от съоръжения за третиране на отпадъци.

➤ Създаване на механизми за функциониране на системата за разделно събиране, рециклиране и повторна употреба на отпадъци.

➤ Значително подобряване чистотата на населените места в България.

❖ **Намаляване шумовото замърсяване.**

➤ Намаляване шумовото замърсяване в населените места от стопански обекти.

➤ Намаляване шумовото замърсяване предизвикано от транспорта.

❖ **По широко участие на обществеността в решаване на проблемите на околната среда.**

➤ Повишаване на обществената култура и съзнание по проблемите на околната среда.

➤ Привличане на обществеността в процеса на вземане на решения.

Изготвеният ОУП е съобразен с поставените цели и подцели, актуални за района:

Национална цел	Приоритети и мерки в ОУП
Осигуряване на достатъчно количество и качество вода за населението и икономиката на страната.	Развитие на водоснабдителните системи за намаляване на загубите във водопроводната мрежа, ще се изгради ГПСОВ и се осъществи поетапно ликвидиране на точковите и дифузните източници на замърсяване, с което ще се подобрят качествата на повърхностните и подземните води. Предвиденото в ОУП развитие на ВиК мрежите и съоръженията към тях и ПСОВ има за цел опазването на водите, като природен ресурс с огромно значение за бита на населението и икономиката на града.
Запазване и разширяване на териториите с добро качество на околната среда	Новото жилищно строителство и комплексните благоустройствени мероприятия, както и прилагането на йерархията в управлението на отпадъците ще съдействат за реализиране на тази цел.
По-тясно интегриране на политиката по околна среда в политиките на развитие на стопанските отрасли.	Заложено развитие на функционалната структура на града, щадящото отношение към използването на природните ресурси на територията и търсеният баланс между развитие на урбанизацията и съхраняване във възможната степен на цялостността на природната среда са адекватни с тази цел

Опазване и подържане на богатото биологичното разнообразие	Заложено е стриктно спазване на въведените режими на защитените територии и зони и се създават условия за развитие на местната екологична мрежа.
Създаване на условия за прилагане на европейското екологично законодателство и международни конвенции в областта на околната среда.	Усъвършенстванията на комуникационно-транспортната система допринасят за намаляване концентрациите на емисии с парников ефект и трансгранично замърсяване. Създават се условия за използване на алтернативни източници на енергия. Предвидените мерки в областта на всички компоненти и фактори на околната среда отговарят на Директивите на Европейския съюз и международните конвенции, по които Република България е страна.
Подобряване управлението на отпадъците	Утвърждава се системата за разделно сметосъбиране и извозване. Всички дейности са в съответствие с изискванията на ЗУО и Националната програма за управление на отпадъците. Използваното на 50 години депо ще бъде рекултивирано, както и съществуващите малки нерегламентирани сметища.
Намаляване шумовото замърсяване	Планирани са адекватни устройствени решения за зоните около път Е 80, автомагистрала „Марица“ и централна градска част.
По широко участие на обществеността в решаване на проблемите на околната среда.	ОУП, както и всички процедури по ЗУТ, се подлагат на законоустановените и отговарящи на съвременните изисквания форми на обществен достъп и контрол, като постъпилите мнения, съображения, жалби и сигнали се вземат предвид при окончателните устройствени решения.

Проектът за ОУП на град Свиленград е съобразен и с целите на други стратегии и програми на национално ниво:

- Национална стратегическа референтна рамка (2007-2013), където основната цел е "...към 2015 България да стане конкурентно способна страна – членка на ЕС с високи качество на живот, доходи и социална чувствителност на обществото." Предвижда се развитие на устойчиви териториални общности чрез Оперативните програми - „Регионално развитие“, „Околна среда“, „Транспорт“.

- Национална стратегия за развитие на инфраструктурата на Република България и план за действия за периода 2006-2015 г. – цели се развитие на устойчива транспортна чрез оптимизиране на капацитета и ефективността на съществуващата инфраструктура и развитие на републиканската пътна инфраструктура и интегрирането ѝ към тази на страните на Европейския съюз.

- Национална стратегия за регионално развитие на Република България в периода 2005-2015 г., където поставената цел е «...постигане на устойчиво и балансирано развитие на районите ..».

- Национална стратегия за развитие и управление на водния сектор до 2015 г.

- Стратегия за управление и развитие на водоснабдяването и канализацията в Република България, МРРБ, февруари 2004 г. – цели се подобряване на управлението на сектора водоснабдяване и канализация и повишаване качеството на ВиК услугите като се предложат комплексни мерки за постигането им.

- Национални програми, свързани с водния сектор, опазването и управлението на водите - Национална програма за приоритетно изграждане на ГПСОВ за населени места с над 10 000 екв. жители (1999 г.),

- Национална стратегия за устойчиво развитие на туризма в Р България 2009-2013 г. и други.

На база анализа на съществуващото състояние на компонентите на околната среда са изведени целите и приоритетите на ОУП за развитие на територията:

- Обвързване развитието на града с факторите от регионално, национално и над национално ниво.

- Оптимизиране на функционалната структура на града спрямо съвременните социално-икономически и демографски процеси.

- Оптимизиране на начините и режимите на земеползване в градската и крайградската територия.

- Оптимизиране на пространственото и функционално развитие на различните подсистеми на градския организъм и взаимодействието между тях.

- Създаване на предпоставки и условия за ефективно управление на градското развитие.

9. ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЯТА.

❖ Атмосферен въздух.

Общо предвижданията на плана по отношение устройството и локацията на производствените дейности, съсредоточията на селскостопанската инфраструктура, зоните за туристическа и рекреативна дейност, за търговско и друг вид обществено обслужване не водят до влошаване качествата на атмосферния въздух. Територията притежава не малък естествен потенциал и условия за самопочистване и самовъзстановяване.

Предвижда се значително увеличаване на зелените площи за широко обществено ползване – от 24.9 ха на 61.1 ха. Към тях спадат общоградските паркове, кварталните градини и скверове, транспортното озеленяване, защитни зелени пояси около водните обекти, озеленяване на сервитутните ивици на линейните съоръжения на техническата инфраструктура и др.

Това в съчетание с някои тенденции – ликвидиране на общинското депо за отпадъци и малки нерегламентирани сметища, усъвършенстване на системата за сметосъбиране и извозване, подобряване на уличните настилки, оптимизиране на автотранспортната схема, възстановяване ролята на железопътния транспорт след изграждането на скоростната линия, намаляне на делът на използване на въглища и брикети от нискокалорични въглища в битовия сектор, промяна в структурата на промишлеността води до извода, че неблагоприятни въздействия от реализирането на плана върху компонента атмосферен въздух не се очакват.

❖ **Повърхностни и подземни води.**

Приоритетите в областта на опазването на повърхностните и подземни води бяха представени в изложението по-горе. ОУП е съобразен с тях, като общината е предприела дългосрочни и ефективни мерки за поетапно решаване на изяснените вече проблеми и постигане на поставените цели.

По отношение на повърхностните води планът дава възможност за реализация на няколко планирани мероприятия:

- С Решение No XA -28--OC / 2012 г. на РИОСВ Хасково е съгласувана реализацията на проект "Почистване коритото на река Марица в регулацията на град Свиленград и изграждане на съоръжения за превенция от наводнения" по програма за Европейско териториално сътрудничество Гърция-България на Община Свиленград. Планираните дейности ще се извършат в участъка от ЖП моста до стария мост с дължина 1 027 м. Предвижда се почистване от самонастанила се растителност чрез изсичане и изкореняване, почистване от наноси чрез изкопни работи, изграждане на хидравличен праг на 32 м. след стария мост, от стена до стена с дължина 250 м., с височина 0,85 м. и дълбочина на фундиране 2 м., изграждане на подпорни стени по левия и десния бряг на реката.

Проектът за ОУП позволява възстановяване и рехабилитация на дигите в своя обхват и на други невралгични места при възникване на необходимост. За сега такива ще бъдат извършени и на „...корекцията на река Марица - ремонтно-възстановителни работи на разрушена лява дига на км 2+500 от началото на дигата и на км 14+300 от границата, землище на град Свиленград”.

По отношение на другите две повърхностни водни тела в обхвата на плана също е осигурена възможност и са предвидени конкретни мероприятия за защита от вредното въздействие на водите.

- „Корекция на река Канаклийска (Голямата) - ремонтно-възстановителни работи на разрушена дясна дига на км 0+850 от началото на корекцията, землище на град Свиленград”. Ще се извърши възстановяване на разрушения участък от дясната дига с дължина 40 м, подравняване и уплътняване насипа на дигата.

- „Корекция на река Левченска - ремонтно-възстановителни работи на разрушена лява дига на км 0+500 от началото на корекцията, землище на с. Генералово, общ. Свиленград, обл. Хасково”. Ще се извърши възстановяване на разрушения участък от лявата дига с дължина 45 м, подравняване и уплътняване насипа на дигата. Укрепителните работи ще продължат и в землището на Свиленград, което е в обхвата на разглеждания ОУП.

Планът предвижда значително увеличаване на площите, заети от техническата инфраструктура за водоснабдяване и канализация - от 0.30 ха при сегашното състояние на 1.20 ха, което ще представлява 0.1 % от общата устройвана територия.

Усилията на общината и експлоатационното дружество „В и К” ООД са насочени, както вече изяснихме, в няколко основни направления осигуряване на качествено и непрекъснато водоснабдяване и канализация на потребителите, съгласно европейските стандарти, на социално поносима цена, осигурявайки положителни икономически резултати; предоставяне на висококачествени услуги, които създават благоприятна жизнена среда за развитие на човека и на всички човешки дейности, удовлетворяване нуждите от питейна вода, отвеждане и пречистване на отпадъчните води, в съответствие с европейските стандарти за опазване на околната среда и принципите на устойчиво развитие; балансирано съчетание между интересите на потребителите, едноличния собственик и вътрешните интереси на дружеството, с акцент върху нови инвестиции за рехабилитация и модернизация на системите; следване на европейската, държавната и регионалната политика във водния сектор, като се отчитат интересите на заинтересованите страни; въвеждане на качествено нова политика за управление на човешките ресурси.

В тази връзка е реализирането на най-мощния проект в цяла Хасковска област за изграждане, реконструкция и модернизация на канализационна мрежа с пречиствателна станция за отпадъчни води и водоснабдителна мрежа в град Свиленград. Това включва проектиране и изграждане на пречиствателна станция за отпадни води с довеждаща инфраструктура. Тя ще бъде ситуирана в района на жп моста, където общината е закупила имоти.

Ще се довърши канализацията в квартал „Никола Стефанов” и ще се направи реконструкция на водопроводната и канализационна мрежа в квартал „Изгрев”.

Проектът предвижда също и изграждане на канална помпена станция, оборудвана с машини и съоръжения, които ще решат сега съществуващите проблеми с наводняването на улиците "Граничар" и "Крайречна" при обилни дъждове и високи нива на река Марица. Най-голяма придобивка от проекта ще получат жителите на квартал "Кап. Петко войвода" (Гарата). Там ще се изгради канализация и ще се поднови водопроводната мрежа. В квартала, в който живеят над 1800 души, никога не е имало канализация, а по дворовете се копаят септични ями. Администрацията е осигурила финансиране от 48 млн. лева

Стриктен ще е мониторингът на питейната вода съгласно изискванията на Наредба № 9/16.03.2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели. Очаква се увеличение на постигнато съответствие на нейното качество с нормативните изисквания.

Предвидените промени ще имат положително въздействие върху околната среда. Очаква се да се осигури нормално водоснабдяване с питейна вода на всички зони в града. Пълното им канализиране ще ликвидира риска от инфилтрации и замърсяване на подземни води. При спазване на условията за водочерпене съгласно Разрешително за водоползване № 300364/12.05.2004 година, издадено от Директора на БД „ИБР” с център град Пловдив, негативно влияние върху водоизточниците не се очаква. Ще се намалят загубите на питейна вода, с което ще се увеличи количеството на подаваната вода за водопотребление.

В резултат на реализацията на ОУП и описаните проекти, както и новите мерки, които ще бъдат предприети в рамките на действието му, ще съдействат за постигане целите за повърхностните и подземни водни тела в района.

❖ Почви, земни недра, минерално разнообразие.

С ОУП се осигуряват условия за по-добра жилищна среда. Развитие се предвижда на терените за обитаване (жилищни квартали) – от 454.3 ха в момента на 495.6 ха, т.е. относителният им дял спрямо общата градска територия нараства от 5.04 % на 5.50 %. Естествено се увеличават и терените за обществено обслужване – от 38.90 ха (0.43 %) в момента на 76.9 ха или 0.85 %. Това засяга в някаква степен свободни от застрояване земи и е за сметка на земеделските територии, които намаляват 6135.3 ха на 5706.4 ха. Голяма част от тях са необработваими. – 133.4 ха. Всички новоурбанизиращи се терени са вече до такава степен приобщени към градската територия като прилежащи и обект на антропогенно въздействие.

Комплексът от други действия, чието предприемане се осигурява с ОУП, обаче ще доведат до подобряване състоянието на земите в града и землището му. Той включва подобрената организация и структура на дейностите отпадъците, управлението, ползването и пречистването на водите, зелената система...

Запазва се площта на увредените територии от 5.3 ха, но след рекултивация на старото депо за отпадъци и малките нерегламентирани сметища тази категория земи няма да съществува.

Не се предвиждат земи за добив на полезни изкопаеми, увреждащи почвите или предизвикващи промени в минералното разнообразие.

С развитието на зелената система ще се намалят макар и малките по степен в момента площи с ветрова ерозия. С възстановяването на каналната мрежа се очаква и възстановяване на поливния характер на земите и възраждане на зеленчукопроизводството в югозападната част от землището, което ще подобри структурата за сектор растениевъдство и въобще на земеползването и ще осигури макар и минална нова заетост.

❖ **Биологичното разнообразие, защитени природни територии и зони.**

ОУП не предлага градоустройствени решения, засягащи местата с висока концентрация на биологично разнообразие. Незначително се намалява площта, включена в общинския Горски фонд – с 11.8 ха - нелесопригодни площи. За сметка на това обаче значително се увеличават **зелените площи за широко обществено ползване** – от 24.9 ха (0.28% от общата площ) на 61.1 ха (0.68 %). От 13.75 м² на жител те нарастват на 34.72 м², което се доближава до европейските стандарти. Елементите на зелената система имат важно общоградско значение, свързано със социално-икономическото развитие и носят основни функции на отдиха, екологични и други специфични функции. Те са публична общинска собственост и са особено важни за архитектурно художествения силует на урбанизираната среда.

Уличното озеленяване и придружаваща транспорта зеленина ще създадат нов общ скелет, свързващ чрез лентовидно озеленяване градските паркове, градини, озеленените пространства към обществените сгради и част от вътрешно кварталните пространства. Част от уличните дървета са в сравнително тесни тротоари, като са изпълнени от копривка, софора, ясен, липа, каталпа, чинар, явор, конски кестен, бреза и др. Като неподходящи за улично озеленяване се считат инвазивните видове акация и айлант, поради множеството издънки, които образуват. В същото време уличното озеленяване е най-уязвимо поради уплътняването на застрояката, както в градското ядро, така и в жилищните квартали – отсичат се улични дървета поради издатини на сградите, еркери, отваряне на входове към гаражи и вътрешни дворове...

По изискване на Световната здравна организация за парковите площи ще се осигури 15 минутен пешеходен изохрон на достъпност, което е важен качествен показател за екологичната и рекреационната ефективност на зелените площи върху стандарта на жизнената среда.

Към озеленени площи в допълващата зелена система спадат организирани зелени структури, с тясно специализирани функции като озеленени площи на жилищни, вилни, обществени, производствени, курортни и спортни сгради и комплекси, както и озеленените площи с друго специфично предназначение - гробищни паркове, дендрариуми, защитни насаждения – мелиоративни влажни зони покрай водните огледала, санитарнозащитно озеленяване, зелени пояси около промишлените зони и др.

Зелени площи за ограничено обществено ползване ще включват:

Зелени площи в жилищни зони. Съгласно функционалната структура, към този раздел са отнесени вътрешно кварталните пространства и групи както и дворните градини на частни жилища.

Зелени площи в районите с обществено обслужване - дворните и прилежащи терени към обектите за обществено обслужване, които осигуряват дейности като образование, здравеопазване и социални грижи, култура, религия, административни услуги, търговия и обществено хранене, битови услуги и др.

Зелени площи в производствените устройствени зони. Общото им състояние не е на ниво. В последните години те търпят много преустройства, смяна на дейности, промени на собствеността и предназначението на имотите, което е нормално в процеса на реструктуриране на икономиката и в периода на криза.

Зелени площи със специално предназначение. Значението им се определя от това, че са обикновено публична държавна или общинска собственост, рядко частна и са неразривно свързани с обекти като гробищни паркове, атракциони, озеленените площи в терените със специално предназначение и защитните насаждения – мелиоративни влажни зони покрай водните огледала, санитарнозащитно озеленяване, зелени пояси около промишлените зони и такива попадащи във вододайни зони.

ОУП създава регулационната основа за възстановяване на горите около река Марица и притоците ѝ, около каналната мрежа, по съществуващите дерета... Това увеличава възможностите за възстановяване и подобряване на тяхната биокоридорна функция. Цялостното развитие на зелената система ще благоприятства развитието на популациите на маснатата автохтонна флора и фауна.

ОУП е благоприятен за опазването и осигуряването на нормалното развитие на находището на блатно кокиче в Защитена местност „Лозенски път”.

Тя обхваща 0,36% от територията на общината. Със системата за оводняване се възстановява характера на влажна зона за продължителен период от време през годината, което ще приобщи към влажната зона редица животински видове, характерни за нея в миналото и отдръпнали се поради ксеротифизацията ѝ.

Както вече посочихме Планът не предвижда негативно засягане на трите защитени зони. Запазва се големият процент на територията, включена в защитени зони - 42%, от които 1 627 ха по Директива 79/409/ЕЕС и 3 781 ха по Директива 92/43/ЕЕС, като в значителна част те се покриват в частта от землището, разположена в полите на Сакар планина.

Мероприятията по изграждането на съоръженията по превенция от наводнения са съобразени с най-добрите налични европейски практики. Компетентния орган – РИОСВ Хасково е наложил адекватни на изискванията за опазване на защитена зона „Река Марица” ограничителни мерки, с които общината се съобразява изцяло и е приела като водещо начало и при други проекти - почистване само на растителността в речното корито, в обхвата на хидравличния праг и на подпорните стени там където е необходимо, запазване на единичните дървета, там, където няма да се изградят подпорни стени, реализация на дейностите в извън размножителния период на видовете животни, приоритетни за опазване в защитена зона, недопускане на обезпокояването им и в околните територии...

Залесителните мероприятия с автохтонни дървесни и храстови видове също отговаря на изискването за постигане целите за обявяване на зоните.

Единствено в малък участък – имоти 009256 и 001366 - 23.714 дка, прилежащи на пътя за село Пъстрогор се е съхранила малка промишлена зона около бившите социалистически предприятия – асфалтова база със съпътстващи съоръжения и производствена площадка, които се вклиняват в хабитатната и зоната за опазване на птиците „Сакар”. Те вече са загубили своя производствен характер, но Планът ги съхранява с предназначението си. Вижданията на общината са, с оглед опазването на зоните, там да не се допускат интензивни производствени дейности и идеята площадката да се превърне в общинско място за компостиране възможно най-малко ще въздейства отрицателно на зоните.

На границите на двете зони са и имоти №№ 256018, 256029 и 256019, части от които (около 20 дка) са предвидени за като едно от трите места за временно съхраняване на непреработени строителни отпадъци от бита. То има резервен характер и ще бъде заложено като краен вариант при запълване капацитета на описаните по-долу две други места. Тъй като в перспектива Общината предвижда преработката на строителните отпадъци и оползотворяването им по подходящ начин за общински нужди то използването на площадката е много малко вероятно.

❖ Ландшафт.

Новото устройствено планиране не въвежда изразени промени в съществуващия ландшафт. Предвижда се антропогенизиране на новоурбанизиращи се терени – общо 331.1 ха, което е разликата между сегашната територия, включена в регулационните граници на града и предвижданата в периода на плана. Положително върху характеристиките на ландшафта ще повлияят развитието на зелената система в селищна и извънселищна среда. Ще се тушират отрицателните промени, възникнали след мащабното пътно и железопътно строителство с развитието на зелените пояси около тези транспортни артерии.

❖ Отпадъци.

Утвърждава се системата за разделно сметосъбиране и извозване. Всички дейности са в съответствие с изискванията на ЗУО и Националната програма за управление на отпадъците. Използваното и преустановило дейността си депо ще бъде рекултивирано, както и съществуващите малки нерегламентирани сметища. Общината разполага с претоварна площадка със сепарираща инсталация, което намалява значително обема на транспортираните градски отпадъци и от там риска за околната среда от разпиляване, както разбира се и разходите за транспорт и таксите за депониране в Центъра за управление на отпадъци в Харманли. Във връзка с възникналата необходимост от наличие на депо за строителни отпадъци, което е наложително да е с осигурени възможности и за тяхната преработка до фракции, използваеми в строителството и благоустройството и комуналното стопанство на града и общината, предварителните виждания са за две площадки от по около 20 дка:

- ✓ В части от имоти 001436, 001128 и 000729;
- ✓ В части от имоти 001868 и 042001;

Като резервен вариант се предлага площадка в имоти №№ 256018, 256029 и 256019.

Предложението би могло да намери място в окончателния вариант на ОУП.

Обособяването на регламентирани места за временно депониране на строителните отпадъци до тяхната преработка във фракции, използваеми за нуждите на общината, ще е принос към ликвидиране на проблема с нерегламентираните сметища

❖ Опасни вещества. Рискови енергийни източници.

ОУП не създава предпоставки за въздействия от опасни вещества и не изменя в отрицателна посока съществуващото положение. Новата градоустройствена схема ще има принос в намаляване шумовото замърсяване в града от стопански обекти и транспорта, както и от вибрации. Няма да настъпят изменения по отношение въздействията от йонизиращи и не йонизиращи лъчения.

❖ **Културно - историческо наследство.**

Избраният вариант на устройство не предполага негативни въздействия върху обекти на културно - историческото наследство.

❖ **Човешко здраве. Въздействия върху зони или обекти със специфичен хигиено-охранителен статус в обхвата на плана.**

От представения баланс на територията и картен материал ясно личи подобряването на всички устройствени показатели в ОУП в сравнение с досегашните, което отговаря на поставените цел и подцели, което пряко ще рефлектира и в областта на условията и показателите, характеризиращи общественото здраве. Явно се очертава тенденция към значително подобряване в рамките на програмния период.

❖ **Обща оценка на въздействията.**

В изложението до момента представихме в детайли, в рамките на възможното и достатъчната необходимост и целесъобразност, настоящата ситуация, свързана с компонентите и факторите, влияещи върху качеството на околната среда в град Свиленград и землището му, както и с очертаните преспективи в устройството на територията, произтичащи от проекта за ОУП.

Комп. /Фактор	непр яко	пря ко	крат ко трай но	сред но трай но	дъл го трай но	вре мен но	пос тоян но	куму ла тив но	поло жител но	отри цател но	степен
въздух	да	няма	няма	няма	да	няма	да	няма	да	няма	малка
пов.води	да	няма	няма	няма	да	няма	да	да	да	да	средна
под.води	да	няма	няма	няма	да	няма	да	да	да	да	средна
земни недра	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма
минер. р-ие	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма
почви	да	да	няма	няма	да	няма	да	няма	няма	да	малка
БР	да	няма	няма	няма	да	няма	да	няма	да	няма	малка
ЗТ иЗЗ	да	няма	няма	няма	да	няма	да	няма	да	няма	малка
ландшафт	да	няма	няма	няма	да	няма	да	няма	да	да	средна
отпа дъци	да	няма	няма	няма	да	няма	да	няма	да	да	средна
физ.ф-ри	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма
КИН	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма
здраве	да	няма	няма	няма	да	няма	да	няма	да	няма	средна

Налага се обща оценка, че в своята цялостност, Общия устройствен план на град Свиленград ще окаже трайно във времето и основно положително въздействие върху компонентите на околната среда и ще минимизира в рамките на възможното негативното действие на някои от факторите.

10. ОПИСАНИЕ НА МЕРКИТЕ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ И ВЪЗМОЖНО НАЙ-ПЪЛНО ОТСТРАНЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ПОСЛЕДСТВИЯ ОТ ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПЛАНА ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА.

КОМПОНЕНТ / ФАКТОР	МЕРКИ	ЕФЕКТИ
Атмосферен въздух	Разработване и внедряване на проекти, свързани с повишаване на енергийната ефективност;	Създаване на условия за подобряване на качеството на атмосферния въздух
	Одобряване на ПУП за производствени дейности, които прилагат най-добрите налични техники за минимизиране на емисиите в атмосферния въздух	
	Съобразяване на всички проектни решения с развитието на зелена система	
	Оросяване на работни площадки и технологичните пътища при необходимост	
Повърхностни и подземни води	Проектиране, доизграждане и модернизация на водоснабдителната и канализационна система и изграждане на Градска пречиствателна станция за отпадъчни води и локални пречиствателни съоръжения където е необходимо.	Постигане целите за повърхностни и подземни води., предотвратяване на замърсяването им. Осигуряване на необходимото количество питейна вода с подходящи качества
	Поетапно ликвидиране на точкови и дифузни източници на замърсяване на водите	
	Възстановяване или изграждане на елементите на напоителната система	
	Изпълнение на предвидените в ПУРБ мерки за постигане целите за водните тела в района - в компетентността на общината	
	Да се осъществява строг контрол върху разрешените добивни дейности на инертни материали /наноси/ от река Марица и недопускане увреждане дъното реката и параметрите на съществуващото или проектно за участъка живо сечение.	

<p>Почви</p>	<p>Процедурите за промяна на предназначението на земеделските земи и горски територии да се съобразят стриктно както с вида категорията на земите, така и с пр едвижданията на окончателния ОУП.</p> <p>Да не се допуска новоформирането на нерегламентирани сметища</p> <p>Провеждане на допълнителните геоложки и хидрогеоложки проучвания в зони с риска за свлачища и срутвания.</p>	<p>Опазване на почвите и намаляване необоснованите загуби на земя от поземления и горски фонд</p>
<p>Биологично разнообразие</p>	<p>В окончателния вариант на ОУП да се предвидят вида, създаването и поддържането на локалните биокоридорни връзки.</p> <p>Да не се допуска урбанизация в местата с концентрация на биологично разнообразие</p> <p>Да се развие специализиран кадастър, като се паспорттизират елементите на зелената система чрез ландшафтно-таксационен анализ и оценка.</p> <p>При одобряване на ПУП-ПЗ в трите защитени зони не само да не се допуска пряко отрицателно въздействие върху местообитания или местообитания и популации на видовете, предмет на опазване, но и тяхното фрагментиране или нарушения на бикоридорните връзки, особено в местата с изявен екотонен ефект.</p> <p>Да се потърсят реални възможности за възстановяване на крайречните заливни гори при запазване и прецизиране на системата за защита от вредното въздействие на водите</p> <p>При изграждането на нови елементи от напоителната система и водоземни съоръжения от трите повърхностни водни тела да не се допуска възпрепятстване на миграционните коридори на хидробионтите или увреждащи крайречната флора и фауна действия и решения.</p> <p>Да не се допуска утвърждаването на ПУП-ПЗ или дейности в близост до елементите на националната екологична мрежа, водещи до настаняване на инвазивни видове или предизвикващи рудерализация на площи от защитената местност или защитените зони.</p>	<p>Опазване и възстановяване на местообитанията, структурата и динамиката на популациите на видовете в района.</p> <p>Опазване на елементите на националната екологична мрежа и развитие на регионалната.</p>

	<p>Дейности в река Марица да се предвиждат в извън размножителния период на животинските видове (м.април – м.юни) и да бъдат ограничени в периода на присъствие на зимуващи водолюбиви видове птици (м.ноември – м.февруари)</p>	
Ландшафт	<p>Рекултивация на бившето депо за отпадъци и разработване на ландшафтно-устройствени проекти за възстановяване и рекултивация на други деградирани ландшафти</p>	<p>Възстановяване на ландшафта и постигане на съвременните изисквания за качеството на средата;</p>
	<p>Адекватно оформление на сервитутните ивици и площите около новите комуникационно-транспортните артерии за тяхното ландшафтно вписване.</p>	
Културно-историческо наследство	<p>Да се предвидят популяризиране и бърза реализация на елементите на ОУП, предвиждащи социализиране на паметниците на културата и включването им в специализирани туристически маршрути</p>	<p>Опазване на обектите на КИН</p>
	<p>При случай на откриване на обекти с характер на находка, дейността да се прекратява незабавно и да се уведомява общината и РИМ за експертиза.</p>	
Отпадъци	<p>Да се уточнят за проектния период площадки за депониране на строителни отпадъци и да се предвиди и тяхната преработка до усвояеми от града фракции.</p>	<p>Усъвършенстване и оптимизиране на управлението на отпадъците. Намаляване на отрицателните въздействия от тях и постигане на по-голям % вторично усвояване.</p>
	<p>Да се актуализира общинската програма за управление на отпадъците и се доразвие системата за компостиране на органичните фракции и последващото използване за общински нужди и от населението.</p>	
Рискови енергийни източници	<p>Оценка на източници на електромагнитни лъчения (електропроводи, трансформатори, ТВ и радиопредаватели, радари, базови станции за мобилна комуникация и др.)</p>	<p>Предотвратяване на риска от въздействие на нейонизиращите лъчения.</p>
Здравно-хигиенни условия	<p>Гарантиране качества на питейната вода. Наблюдение и контрол на индикаторите, данните за експозицията на вредности на околната среда и на здравните показатели</p>	<p>Подобряване на здравно-хигиенните условия на средата. Намаляване на здравния риск за населението.</p>
	<p>Съответствие на всички ПУП-ПЗ и технически проекти с действащото законодателство и изискванията на Националната програма за действие по околна среда и здраве</p>	

11. МОТИВИ ЗА ИЗБОР НА РАЗГЛЕДАНИТЕ АЛТЕРНАТИВИ, МЕТОДИ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ОЦЕНКАТА И ТРУДНОСТИ. ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ.

Оценката на алтернативите е на база извършената до тук оценка на обхвата, степента на въздействията и възможностите за прилагане на мерки за предотвратяване, ограничаване или компенсиране на въздействията. Избран е вариант с по-малко отрицателни или нулеви въздействия и с повече, доколкото е възможно, положителни.

В процеса на разработката на ОУП са разгледани и оценени варианти на:

Балансирано развитие. Оразмеряване на населеното място съгласно нормативите и оразмеряване на териториите за рекреация съгласно рекреационните им капацитети. Предвиждане на нови територии за озеленяване в урбанизираните територии. Създаване на локални индустриални и логистични зони. Въвеждане на режими с възможна промяна на предназначението. За земеделските територии с ниска територия, голяма концентрация на имоти с променено предназначение, спазвайки принципа на прекъсната урбанизация (редуване на урбанизирана с неурбанизирана територия), създаване на нова водоснабдителна мрежа, изграждане на пречиствателни станции за отпадъчни води...

Максимално развитие. Локализиране на нови урбанизирани територии с цел осъществяване на основната икономическа стратегия. Оразмеряване на град Свиленград съгласно нормативите и оразмеряване на териториите за рекреация в съответствие със сегашните им капацитети. Предвиждане на нови територии за озеленяване в урбанизирани територии. Въвеждане на режими с възможна промяна на предназначението при всички възможни случаи, както на земеделски, така и на горскостопански територии.

Нулева алтернатива.

При „нулевата алтернатива” биха се запазили съществуващите граници на урбанизирана територия и промишлените зони без разширение, забрана за промяна на предназначението, използване на наличната ВиК мрежа, с възможности само за реконструиране. Ще липсват всякакви възможности за съвременно устройствено планиране и утойчиво развитие. Без ОУП ще се забави икономическото развитие на града, общината и района и ще се влоши качеството на живот на населението.

Липсата на нов ОУП ще влоши състоянието на околната среда и всички нейни компоненти. Реализирането му ще доведе до подобряване на качеството на средата без да води след себе си необратими промени в околната среда и значителни негативни въздействия.

Оценката на алтернативите показва, че приемането на «нулева алтернатива» не е добро решение нито от икономическа нито от екологична гледна точка. Досегашното развитие на територията налага приемането на нов ОУП като удачен компромис между необходимостта от нарастващо антропогенизиране от една страна и съхраняването и обогатяването на природните дадености от друга.

Препоръчваме реализирането на предложения вариант на ОУП за балансирано развитие на града и землището с направените препоръки.

Екологичната оценка е изготвена в съответствие с разпоредбите на Глава Шеста на Закона за опазване на околната среда и Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми. Постигнато е интегриране на екологичната оценка с процеса на планиране, разработване и одобряване на плана по Закона за устройство на територията.

Обхваща, както процеса на техническо предвиждане, така и консултиране с компетентните и отговорни органи по опазване на околната среда, други ведомства, заинтересовани страни и обществеността. Приложени са следните **методически принципи**:

✓ Принцип на териториалност, съгласно който територията е интегрираща категория, степента на усвояване на която определя характера на съществуването и развитието ѝ, включително и на съседни или отдалечени, но интегрирани в определено отношение територии;

✓ Принцип на системност, според който всяко явление се разглежда като част от единна система, независимо от водещата или подчинената му роля;

✓ Принцип на приемственост, съгласно който проблемите на околната среда са предмет на внимание във всички фази на планиране, проектиране, строителство и експлоатация;

✓ Принцип на относителна оптималност, съгласно който управлението на околната среда се осъществява на база оптимално съчетаване на процесите на урбанистично развитие с капацитета на природните ресурси и условията за живот на населението;

✓ Принцип на приоритетност, при който определен процес или фактор има предимствена роля пред останалите;

✓ Принцип на предпазването, при който, ако за дадено въздействие няма достатъчно информация, то се приема най-лошият възможен сценарий.

Използвани са следните методически подходи:

✓ При проучване на съществуващото състояние на компонентите на околната среда да се прилагат основно аналитичните подходи;

✓ Системно-структурния подход при оценка на състоянието на околната среда;

✓ Прогнозата за компонентите и факторите на околната среда да се базира на сценариите за развитие;

✓ SWOT анализ, който е в основата на избора на мерки за предотвратяване или възстановяване на допуснати нарушения и изменения на околната среда.

Старали сме се разработката да е в съответствие с подхода и методологията, описани в Ръководството за екологична оценка на планове и програми в България от 2002 г. и указанията за разработване на стратегическа екологична оценка на ЕК.

Приложени следните методи на работа:

- Събиране на необходимата информация и данни за съществуващото състояние-литературни справки, проучване на документи, изследвания, измервания, нормативни документи, посещения на терена отекспертите.

- Систематизиране и анализ на събраната информация и на основните проблеми на района чрез прилагане на количествени и качествени методи за анализ и оценка на състоянието на средата и на възможните последствия от приложението на плана на град Свиленград;

- Съответствие на целите на ОУП с други програми и планове в района;
- Описание на целите за опазване на околната среда и препоръки към проектантския екип;

- Обсъждане на алтернативи и препоръки при избор на алтернатива за ОУП;

- Оценка на очакваното въздействие на предвидените мероприятия върху компонентите на околната среда;

- Предлагане на мерки за предотвратяване и ограничаване на вредните въздействия на ОС и вероятност от поява на кумулативни въздействия;

- Предлагане на мерки за мониторинг на въздействията по време на реализирането на ОУП;

- Изводи, препоръки и заключение.

ИЗПОЛЗВАНИ СА СЛЕДНИТЕ ИНФОРМАЦИОННИ ИЗТОЧНИЦИ:

❖ Директиви, регламенти, решения и препоръки на Европейския съюз.

- Директива 2001/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 юни 2001 година относно оценката на последиците на някои планове и програми върху околната среда

- Директива 2000/60/ЕС 2005 Рамковата директива за водите;
- Директива 96/61/ЕС относно интегрирано предотвратяване и контрол на замърсяването;
 - Протокол за Стратегическа екологична оценка към Конвенцията за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст (в сила от юли, 2010 г.);
 - Директива 98/83/ЕС относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека;
 - Директива 91/676/ЕЕС относно защита на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници ;
 - Директива 91/271/ЕЕС относно пречиствателните станции за отпадъчни води от населени места;
 - Директива 80/68/ЕЕС за защита на подземните води от замърсяване с опасни вещества;
 - Директива 2008/50/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2008 година относно качеството на атмосферния въздух и за по-чист въздух за Европа ;
 - Регламент 601/2012/ЕС на Комисията от 21 юни 2012 година относно мониторинга и докладването на емисиите на парникови газове съгласно Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета;
 - ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА № 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна ;
 - ДИРЕКТИВА 2009/147/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА относно опазването на дивите птици;
 - Директива 2012/19/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 година относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване (ОЕЕО);
 - Директива 1999/31/ЕО на Съвета от 26 април 1999 година относно депонирането на отпадъци;
 - Директива 94/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 1994 година относно опаковките и отпадъците от опаковки;
 - Директива 2000/53/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 септември 2000 година относно излезлите от употреба превозни средства;
 - Директива 2002/49/ЕС за оценка и управление на шума в околната среда;
- ❖ Международни конвенции, по които Република България е страна.

- Конвенция за биологичното разнообразие/Протокол от Картахена за биосигурност - пълен текст на Конвенцията - пълен текст на протокола от Картахена;
- Конвенция по международна търговия със застрашени видове от дивата флора и фауна (CITES);
- Конвенция за опазване на мигриращите видове диви животни - □ Рамсарска конвенция за влажните зони;
- Европейска конвенция за ландшафта ;
- Конвенция за опазване на световното културно и природно наследство .
- ❖ Българско законодателство:
- Закон за опазване на околната среда;
- Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми;
- Закон за устройство на територията;
- Закон за водите;
- Наредба № 1 от 10.10.2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води;
- Наредба № 1 от 11.04.2011 г. за мониторинг на водите;
- Наредба № 2 от 13.09.2007 г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници;
- Наредба № 2 от 8.06.2011 г. за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване;
- Наредба № 3 от 16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди;
- Наредба № Н-4 от 14.09.2012 г. за характеризирание на повърхностните води;
- Наредба № 6 от 9.11.2000 г. за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти;
- Наредба № 7 от 14.11.2000 г. за условията и реда за заустване на производствени отпадъчни води в канализационните системи на населените места;
- Наредба № 9 от 16.03.2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели;

-Наредба № 12 от 18.06.2002 г. за качествените изисквания към повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване;

-Наредба № 13 от 29.01.2004 г. за условията и реда за осъществяване на техническата експлоатация на язовирните стени и съоръженията към тях;

-Наредба за ползването на повърхностните води;

-Заповед № РД-930/25.10.2010 г. за определяне на водите, които са замърсени и застрашени от замърсяване с нитрати от земеделски източници и уязвимите зони, в които водите се замърсяват с нитрати от земеделски източници;

- Закон за чистотата на атмосферния въздух;
- Закон за почвите;
- Закон за отговорността за предотвратяване и отстраняване на

екологични щети (обн. ДВ, бр. 43 от 29.04.2008 г.);

• Закон за опазване на земеделските земи (обн. ДВ, бр. 35 от 24.04.1996 г., изм. и доп., бр. 39 от 20.05.2011 г.);

- Наредба № 26 от 2.10.1996 г. за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт;

- Наредба № 3 от 1 август 2008 г. за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите ;

- Наредба № 4 от 12 януари 2009 г. за мониторинг на почвите

- Закон за биологичното разнообразие.

- Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони;

- Закон за лечебните растения ;
- Закон за генетично модифицирани организми;
- Закон за защитените територии;
- Закон за лова и опазване на дивеча ;
- Закон за рибарството и аквакултурите;
- Закон за управление на отпадъците;

-Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци;

-Наредба за опаковките и отпадъците от опаковки.

-Наредба № 3 за класификация на отпадъците;

- Наредба № 7 за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци;

-Наредба № 8 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци;

-Наредба за излезлите от употреба моторни превозни средства.

-Наредба за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори;

- Наредба за отработените масла и отпадъчните нефтопродукти

- Наредба за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване

- Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали;

• Закон за защита от шума в околната среда;

- Наредба № 6 от 26.06.2006 г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението;

❖ Национални стратегии и програми

• Национална стратегия по околна среда и план за действие;

• Национална програма за действие по околна среда и здраве 2008-2013 г.

• Национален план за действие за насърчаване производството и ускореното навлизане на екологични превозни средства, включително на електрическата мобилност в Република България, за периода 2012-2014 г.;

• Национална програма за действие за устойчиво управление на земите и борба с опустиняването в Р. България (2007 – 2013 г.);

• Трети национален план за действие по изменение на климата за периода 2013 -2020 г. одобрен с Решение № 439 от 1 юни 2012 г. на Министерски съвет;

• Национална стратегическа референтна рамка (2007-2013), включваща Оперативна програма „Регионално развитие”, Оперативна програма „Околна среда” за периода 2007-2013 г. и Оперативна програма „Транспорт”;

• Национална стратегия за развитие на инфраструктурата на Р България и план за действия за периода 2006-2015 г.;

• Развитие на устойчива транспортна система в Р България до 2020 г.;

• Национална стратегия за регионално развитие на Р България в периода 2005-2015 г.;

- Национална стратегия за развитие и управление на водния сектор до 2015 г ;
- План за управление на речните басейни- Източнобеломорски район – том 4, река Марица;
- Стратегия за управление и развитие на водоснабдяването и канализацията в Р България до 2015 г.;
- Национална програма за приоритетно изграждане на ГПСОВ за населени места с над 10000 ЕЖ (1999 г.) и доклад за прилагане на изискванията на директива 91/271/ЕЕС относно пречистването на отпадъчните води от населените места;
- Национална програма за необходимите мерки в условията на тенденция към засушаване (2001 г.);
- Национална стратегия за устойчиво развитие на туризма в Р България 2009 -2013 г.;
- Национална стратегия за насърчаване на малките и средни предприятия 2007-2013 г.;
- Заповед № РД-930/25.10.2010 г. за определяне на водите, които са замърсени и застрашени от замърсяване с нитрати от земеделски източници и уязвимите зони, в които водите се замърсяват с нитрати от земеделски източници
- Заповед № РД-970 София, 28.07.2003 г. за определяне на чувствителните зони във водните обекти;
- ❖ Методики
 - Ръководство за ЕО на планове и програми в България”, София, 2002г.;
 - Указанията и методиките на ЕК за стратегическа екологична оценка; Ръководство за екологична оценка на планове и програми в България, София, 2002 г. (МАТО/BG/9/1);
 - Методика за определяне на общата звукова мощност, излъчвана в околната среда от промишлено предприятие и определяне нивото на шума в мястото на въздействие.;
 - Класификатор на почвите в България;
 - Класификация на ландшафтите;
 - Методически указания за практическо прилагане на изискванията на нормативната уредба по околна среда за намерения за изграждане на вятърни генератори, водноелектрически централи и фотоволтаични системи;

- Указания във връзка с изменения в нормативната уредба по отношение на процедурите по екологична оценка (ЕО) за планове и програми и по оценка на въздействието на околната среда за планове и програми ;

- Указания във връзка с последни изменения на Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС), Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредбата за ЕО) и Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на защитените зони (Наредбата за ОС), обн. ДВ, бр. 94/30.11.2011 г.

❖ **Литература.**

Антонов, Х., Д. Данчев, Подземните води в България, "Техника", С., 1980
Климатичен справочник за България (том I-IV), ИХМ, София, 1983 г.

Асенов А., 2006: Биогеография на България, София, ЕТ"АН-ДИ-Андриян Тасев"

Бешков В., К. Нанев. 2002. Земноводни и влечуги в България. Изд. Pensoft

Бигон М., Дж.Харпер, К.Таунсенд. 1989. Екология. Том I и II, Изд. Мир, Москва

Бондев И. (Ред.). 1995. Хорологичен атлас на лечебните растения в България. Акад. Изд. "М.Дринов",

Ботев, Б., Ц. Пешев (ред.). 1985. Червена книга на Република България. т. 1: Растения. София. БАН

Ботев, Б., Ц. Пешев (ред.). 1985. Червена книга на Република България. т. 2: Животни. София. БАН

Бручев, Ил., Б. Рангелов, П. Иванов, Г. Франгов и др.: Геоложката опасност в България, Обяснителен текст към карта в М 1:500 000, КГМР, БАН, С., 1994.

Българско дружество за защита на птиците – база данни - www.bspb.org

Георгиев Г. 2004. Националните и природните паркове и резерватите в България. ИК "Гяя-Либрис", София.

Груев Б., Б. Кузманов. 1994. Обща биогеография. Университетско издателство "Св. Кл.Охридски", София.

География на България, Академично издания, София, 1997г

Годишен доклад за състоянието на околната среда –2011 г, РИОСВ Хасково

Делков Н., 1984. Дендрология. Земиздат, София.

Иванов И., И. Ланджев, Г. Нешев. 1977. Билките в България и използването им. Земиздат, София.

Карапеткова М., Мл. Живков.1993. Рибите в България. Изд. Геолибрис, София .

Карапеткова М., К.Александрова-Колеманова, Мл..Живков.1993. Сладководните риби на България. В: Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие, Том 1, 515-547.

Ковачев, А., Карина, К., Росен, Ц., Димова, Д. (ред). Октомври 2008. Ръководство за оценка на благоприятно природозащитно състояние за видове и типове природни местообитания по НАТУРА 2000 в България. Изд. Българска фондация Биоразнообразие, София, 865 с.

Костадинова И. 1997. Международни мерки за природозащита. В: Орнитологично важни места в България. БДЗП, Природозащитна поредица, кн. 1. Костадинова И. (съст.). БДЗП, София.

Костадинова И. 1997а. Резултати от проучването на ОМВ в България. В: Орнитологично важни места в България. БДЗП, Природозащитна поредица, кн. 1. Костадинова И. (съст.). БДЗП, София.

Костадинова И. 2002. Опазването на места – един от ключовите подходи в опазването на биоразнообразието. В: Наръчник за НАТУРА 2000 в България. БДЗП, Природозащитна поредица, кн. 5. Костадинова И., М.Михайлов (съст.). БДЗП, София.

Любенова М. 2004. Фитоекология. Академично издателство „Марин Дринов”, София.

Матев И., Д.Ганева, Д.Ганев: 2004; Екология с основи на биогеографията и опазване на околната среда, Изд. Пенсофт, София-Москва

Митрев А., Св. Попова. 1982. Атлас на лечебните растения в България. Изд. на БАН

Нанкинов Д. 2000. Застрашените животни в България. Изд. Pensoft, София, 146 с.

Нанкинов, Д., С. Симеонов, Т. Мичев, Б. Иванов. 1997. Фауна на България, Aves, Част 2, т. 26, София, Академично издателство”Проф. Марин Дринов” и Издателство “Пенсофт”

Натура 2000: <http://www.natura2000bg.org>

Наумов, Б., М. Станчев. 2004. Земноводни и влечуги в България и Балканския полуостров. Електронно издание на Българското херпетологично дружество. www.herpetology.hit.bg

Петров П. 1990г. Ландшафтознание. Университетско издателство.

Проект „Издграждане на мрежата от защитени зони Натура 2000 в България” . www.natura2000bg.org

Сборник със закони и нормативни актове за опазване на околната среда. 1998. МОСВ, София, Изд. "Вендом", 168с.

Симеон С., Т. Мичев. 1991. Птиците на Балканския полуостров. Изд. „Петър Берон“, София.

Симеон С., Т.Мичев, Д. Нанкинов. 1990. Фауна на България. Том 20, Изд. на БАН, София.

Стоянов Н. 1972. Нашите лекарствени растения. Том I и II, Изд. „Наука и изкуство, София.

Стоянов Г., 1981: Хидрологичен справочник на реките в България, том I, том V, БАН, ГУ"Хидрология и метеорология", , София

Събев Л., Св. Станев. 1959. Климатичните райони на България и техният климат. В: Трудове на Института по хидрология и метеорология. Том V, Държавно издателство "Наука и изкуство", София

Узунов Й., Ст. Ковачев. 2002. Хидробиология. Изд. Pensoft, София

Червената книга на НР България. 1984. Том I, Изд. на БАН, София.

Червената книга на НР България.1985. Том II, Изд. на БАН, София.

Федерация "Зелени Балкани"; WWF;:МОСВ. 2005. Ръководство за определяне на местообитания от европейска значимост в България, София.

Федерация "Зелени Балкани" – База данни. www.greenbalkans.org

Янков, П. (отг. ред.). 2007. Атлас на гнездящите птици в България. Българско дружество за защита на птиците. Природозащитна поредица кн. 10, София, БДЗП, 679 с.

Трудности по събиране на необходимата информация .

Основни затруднения при изготвяне на ЕО на ОУП на град Свиленград бяха свързани с обхвата, мащабите и конкретността на задачата, обсъждането на варианти, начина на текстуалното отразяване на графичните приложения и събирането на информация за вземане на експертно решение, което дава възможност за вариабилност на проекта за ОУП и удовлетворява изискванията на действащата законова уредба по опазване на околната среда.

12. ОПИСАНИЕ НА НЕОБХОДИМИТЕ МЕРКИ ВЪВ ВРЪЗКА С НАБЛЮДЕНИЕТО ПО ВРЕМЕ НА ПРИЛАГАНЕТО НА ОУП.

Качеството на околната среда е трудно да бъде измерено пряко, поради изключителната сложност природните явления и на нейните елементите с анализирането на много променливи, които трябва да се вземат предвид. За развитието на системата могат да се използват индикатори, които отразяват нейното състояние.

Те могат да бъдат измерими елементи, които показват дали една система се подобрява, влошава или остава без промяна. Използват се за информация и като инструмент за планиране и управление.

Индикаторите, основаващи се на икономически, културни, социални и екологични аспекти се наричат индикатори на «устойчивост» и в практиката на Европейския съюз са диференцирани до голяма степен на **съществени и базисни**.

Съществените индикатори са набор от основни мерки за устойчивост като здравословен въздух, безопасна среда, зелени площи, съвместимост с околната среда, устойчиви ресурси.

Базисните индикатори са допълнение към съществените:

-свързани със «здравословен въздух» – средноденонощна концентрация на различните замърсители на въздуха;

-безопасна среда – шумово натоварване, безопасни технологии;

-зелени площи – площ на човек;

-съвместимост с околната среда – дейности на територията без негативно въздействие върху околната среда;

-устойчиви ресурси – количество и качество питейна вода, пречистване на отпадъчните води...

На базата на идеята, че устойчивостта обхваща качеството на околната среда, социалното развитие и общия просперитет е възможно разработването и прилагането на различни системи от индикатори, а предложеният от нас вариант за ефективното и управление на околната среда в града и землището представяме в следната таблица:

мерки и индикатори за мониторинг	етап		отговорност
	ПУП	Изграждане/ експлоатация	
Устойчивост			
Вредни физични фактори – шум, вибрации и вредни лъчения.	-	да	Община Свиленград
Организирано и разделно събиране и извозване на строителните и битовите отпадъци. Третиране на производствените и опасните отпадъци съгласно изискванията на ЗУО.	-	да	Община Свиленград
Устройствени параметри.	да	-	Община Свиленград
Използване на НДНТ при изграждане на производствени предприятия и инфраструктура.	да	-	Община Свиленград

Природни екосистеми и защитени видове			
Постигане целите на опазване на защитените природни територии, защитените зони и видовете, включени в приложенията на ЗБР и контрол на наложените режими.	да	да	Община Свиленград РИОСВ Хасково Държавно горско стопанство Свиленград
Компоненти на околната среда / ресурси			
Качество на атмосферния въздух	да	да	Община Свиленград
Качество на водите в повърхностните и подземни водни тела.. Количество и качество на водата, в т.ч. питейните. Количество и качество на битовите отпадъчни води , зауствани във водни обекти	да	да	БД „ИБР“ РЛ при ИАОС РИОСВ Хасково Община Свиленград „В и К“ ООД, Хасково
Опазване на почвите от замърсяване	да	да	Община Свиленград
Поддържане баланса на типовете ландшафти, ограничаване трансформацията на ландшафти и рекултивация на нарушени ландшафти	да	да	Община Свиленград

Общият устройствен план на град Свиленград е разработен в съответствие с изискванията на Закона за устройство на територията и действащата в страната нормативна база и отговаря на приоритети, заложен в цитираните национални стратегически документи. Заложените показатели осигуряват устойчиво развитие на града и землището

13. ЗАКЛЮЧЕНИЕ.

Въз основа на извършените изследвания и анализи, и направените прогнози, се налага следното заключение:

В своята цялостност, реализацията на Общия устройствен план на град Свиленград, ще окаже трайно във времето, основно положително въздействие върху компонентите на околната среда и здравето на населението. Планът създава условия за постепенно подобряване на състоянието на средата и на качеството на живот и осигурява условия за устойчив характер на развитието на територията на града и землището при изпълнени предложените мерките за минимизиране на отрицателните въздействия върху компоненти на околната среда.

14. СПРАВКА ЗА ПРОВЕДЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ.

❖ по реда на чл.19 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми

Институции, организации, лица	Изразени становища, препоръки забележки	Приети/Неприети(тразяване в ДЕО
Регионална инспекция по околната среда и водите Хасково	Одобрено задание за обхвата и съдържанието на ДЕО	Отразени са изцяло в ДЕО
	Дадени са указания за провеждане на консултации и е одобрена предложената схема	
	Указана е допустимостта на проекта за ОУП със ЗМ „Лозенски път” и защитените зони	
Регионална здравна инспекция, град Хасково	Липсва въздействие върху човешкото здраве	Отразено в ДЕО
Басейнова дирекция „Източнореломорски район” с център град Пловдив	ОУП е допустим, от гледна точка на ПУРБ на ИБР и закона за водите	Описани и анализирани са в ДЕО.
	Да се разгледат зоните за защита на водите	
	Предвидените мерки за различни дейности в раздел 7 на ПУРБ следва да бъдат разгледани при изготвянето на ОУП	В ДЕО е описана и анализирана дейността и е представена водосн. схема в М 1:5000 и 1:25 000. В ОУП и ДЕО е представена схема „водоснабдяване”
	Да се представят на карта с подходящ мащаб: всички водоизточници за питейно-битово водоснабдяване на гр. Свиленград и санитарно – охранителни зони /учредени по Наредба № 3/16.10.200г./, наблюдателни пунктове за определяне качеството на подземните води в района.	
Министерство на икономиката, енергетиката и туризма,	Няма отговор	-
Министерство на вътрешните работи	Съгласува предварителния проект на ОУП	-
Минесттво на културата	Посочени са обекти на културно-историческо наследство в общината, техния правен статус и начин на опазване	Отразени са изцяло обектите в обхвата на ОУП

„Водоснабдяване и канализация” ЕООД, Хасково	Представени са схеми на водоснабдителна система в М 1:5000 и 1:25 000 и разрешително за водоползване	Отразени в ДЕО
Министерство на вътрешните работи	Без забележки по ОУП	-
Министерство на образованието, младежта и спорта	Да се запази териториалната цялост на училишните имоти	Отразено в ОУП
Министерство на земеделието и храните	С колко се намаляват обработваемите и необработваемите площи	Ще се отрази в окончателния вариант на ОУП.
„Напоителни системи” ЕАД, клон „Горна Тунджа”	Няма отговор	-
Агенция „Пътна инфраструктура” София	Съгласува предварителния проект на ОУП	-
Национална компания „Железопътна инфраструктура”	Няма отговор	-
ЕВН „България Електроразпределение” АД, КЕЦ Свиленград	Няма отговор	-
ЮИДП „ДП – ТП „Държавно горско стопанство Свиленград”	Няма отговор	-
Българско сдружество за защита на птиците, офис Хасково	Няма отговор	-
Сдружение „Зелени Балкани”, Пловдив	Няма отговор	-

❖ по реда на чл.20, ал.3 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми Докладът за екологична оценка е изпратен на:

Институции, организации, лица	Изразени становища, препоръки забележки	Приети/Неприети(тразяване в ДЕО
Регионална здравна инспекция, град Хасково	Липсва въздействие върху човешкото здраве	Отразено в ДЕО
Регионална инспекция по околната среда и водите Хасково	Изскват пълна справка за консултациите и да се допълни частта за водите с изградената ГПСОВ в Хасково и сключения договор на община Свиленград по ОПОС за ГПСОВ.	Отразено в ДЕО
Басейнова дирекция „Източнорломорски район” с център град Пловдив	Няма отговор	-
Общинска служба „Земеделие” град Свиленград	Приема без забележки ДЕО	-
Министерство на земеделието и храните	Съгласува ОУП	-
Държавно горско стопанство Свиленград	Приема без забележки ДЕО	-

Проведено е обществено обсъждане на ОУП и ДЕО на 22.05.2013 г. от 13 часа в залата на община Свиленград. От страна на присъстващите не бяха изказани мнения и съображения. Такива не са постъпили и в законоустановения срок, в който Докладът е бил на разположение в общината и публикуван на интернетстраницата ѝ.

15. СПИСЪК НА ЕКСПЕРТИТЕ ИЗГОТВИЛИ ЕКОЛОГИЧНАТА ОЦЕНКА

ЕКСПЕРТ	РАЗРАБОТЕНА ЧАСТ ОТ ДОВОС	ПОДПИС
Добротир Георгиев Ганев – Ръководител колектив	1,2 , 3, 4, 5, 6,7,8,9,9.10.,11,12,13, 14	
Доц. д-р Андон Даракчиев	5.3., 5.4., 5.5.,5.9,9.3, 9.4., 9.5.	
Инж. Жанета Стефанова Атанасова	5.1., 5.2., 5.6., 5.7, 5.8.,5.10,9.1,9.2,9.6., 9.7.,9.8.,	

П Р И Л О Ж Е Н И Я.

❖ КАРТЕН И ГРАФИЧЕН МАТЕРИАЛ:

- **Общ устройствен план на град Свиленград – предварителен проект в М 1: 5 000 – I част.**
 - **Общ устройствен план на град Свиленград – предварителен проект в М 1: 5 000 – II част;**
 - **Общ устройствен план на град Свиленград – предварителен проект в М 1: 15 000.**
 - **Общ устройствен план на град Свиленград – схема „Екология” в М 1: 15 000.**
 - **Общ устройствен план на град Свиленград – схема „Стимули и ограничители за развитие” в М 1: 15 000.**
 - **Общ устройствен план на град Свиленград – схема водоснабдяване в М 1: 15 000.**
 - **Водоснабдителна схема на град Свиленград в М 1:25 000.**
 - **Водоснабдителна схема на град Свиленград по КВС в М 1:5000 и Разрешително за водоползване №300364/12.05.2004 г.**
 - **Картен материал на защитена зона „Река Марица”.**
 - **Извадка от КВС на землището на град Свиленград , попадащо в защитена зона „Река Марица”.**
 - **Картен материал на защитена зона „Сакар” (BG0000212).**
 - **Извадка от КВС на землището на град Свиленград, попадащо в защитена зона защитена зона „Сакар” (BG0000212).**
 - **Картен материал на защитена зона „Сакар” (BG00002021)**

❖ СНИМКОВ МАТЕРИАЛ.

❖ ДОКУМЕНТИ ОТ ПРОВЕДЕНИ КОНСУЛТАЦИИ.

❖ НЕТЕХНИЧЕСКО РЕЗЮМЕ НА ДЕО.

❖ ДЕКЛАРАЦИИ НА НЕЗАВИСИМИТЕ ЕКСПЕРТИ, АВТОРИ НА ДЕО И ДОКАЗАТЕЛСТВА ЗА КОМПЕТЕНТНОСТ.